

CONSEIL DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 2000-2001

22 NOVEMBRE 2000

PROJET D'ORDONNANCE

**modifiant l'ordonnance
du 29 août 1991 organique
de la planification et de l'urbanisme**

RAPPORT

fait au nom de la Commission
de l'Aménagement du Territoire,
de l'Urbanisme et de la Politique foncière

par M. Marc COOLS (F)

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : MM. Bernard Clerfayt, Marc Cools, Jacques De Grave, Mmes Isabelle Molenberg, Caroline Persoons, MM. Philippe Debry, Yaron Pesztat, Mme Fatiha Saïdi, MM. Mohamed Azzouzi, Willy Decourty, Benoît Cerexhe, Jos Van Assche, Sven Gatz.
2. Membres suppléants : Mme Danielle Caron, M. Yves de Jonghe d'Ardoye d'Erp, Mmes Isabelle Gelas, Françoise Schepmans, Michèle Carthé, Béatrice Fraiteur.
3. Autres membres : MM. Serge de Patoul, Philippe Smits, Mostafa Ouezekhti, Mme Julie de Grootte, M. Albert Mahieu.

Voir:

Document du Conseil:

A-131/1 – 2000/2001 : Projet d'ordonnance.

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

GEWONE ZITTING 2000-2001

22 NOVEMBER 2000

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**tot wijziging van de ordonnantie
van 29 augustus 1991 houdende organisatie
van de planning en de stedenbouw**

VERSLAG

uitgebracht namens de Commissie
voor de Ruimtelijke Ordening,
de Stedenbouw en het Grondbeleid

door de heer Marc COOLS (F)

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Bernard Clerfayt, Marc Cools, Jacques De Grave, mevr. Isabelle Molenberg, mevr. Caroline Persoons, de heren Philippe Debry, Yaron Pesztat, mevr. Fatiha Saïdi, de heren Mohamed Azzouzi, Willy Decourty, Benoît Cerexhe, Jos Van Assche, Sven Gatz.
2. Plaatsvervangers : mevr. Danielle Caron, de heer Yves de Jonghe d'Ardoye d'Erp, mevr. Isabelle Gelas, mevr. Françoise Schepmans, mevr. Michèle Carthé, mevr. Béatrice Fraiteur.
3. Andere leden : de heren Serge de Patoul, Philippe Smits, Mostafa Ouezekhti, mevr. Julie de Grootte, de heer Albert Mahieu.

Zie:

Stuk van de Raad:

A-131/1 – 2000/2001 : Ontwerp van ordonnantie.

TABLE DES MATIERES

1. Désignation du rapporteur	3
2. Exposé du Secrétaire d'Etat	3
3. Discussion de la procédure	7
4. Discussion générale	10
5. Audition de responsables de services communaux d'urbanisme	15
6. Réponses de M. Willem Draps	19
7. Poursuite de la discussion générale	27
8. Discussion des articles	34
9. Vote sur l'ensemble	40
10. Lecture et approbation du rapport	40
Texte adopté par la commission	41
Annexe	47

INHOUDSTAFEL

1. Aanwijzing van de rapporteur	3
2. Uiteenzetting van de staatssecretaris	3
3. Bespreking van de procedure	7
4. Algemene bespreking	10
5. Hoorzitting met leidende ambtenaren van de gemeentelijke diensten voor stedenbouw	15
6. Antwoorden van de heer Willem Draps	19
7. Voortzetting van de algemene bespreking	27
8. Artikelsgewijze bespreking	34
9. Stemming over het geheel	40
10. Lezing en goedkeuring van het verslag	40
Tekst aangenomen door de commissie	41
Bijlage	47

1. Désignation du rapporteur

M. Marc Cools est désigné rapporteur du projet à l'unanimité des 9 membres présents.

2. Exposé du Secrétaire d'Etat

Le projet d'ordonnance modificatif de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme constitue déjà la 11ème modification de cette législation depuis son entrée en vigueur en 1992.

Ce projet procède essentiellement de la nécessité impérieuse de rétablir un minimum de sécurité juridique dans une matière de plus en plus complexe.

1. La problématique de l'abrogation implicite

L'ordonnance organique de la planification et de l'urbanisme prévoit plusieurs niveaux de plans (plans régionaux et communaux) qui peuvent avoir un volet réglementaire. La coexistence de ces différents niveaux ne pose pas de problème lorsque le plan inférieur est adopté après le plan supérieur, qu'il est appelé à compléter. Aucune contradiction n'est possible.

Des problèmes de contradiction surgissent lorsqu'un plan supérieur nouveau est adopté alors que des PPAS préexistent, comme c'est le cas actuellement avec l'adoption du PRAS sur un territoire où préexistent plus de 590 PPAS. Ces problèmes ont également été rencontrés lors de l'élaboration du plan de secteur en 1979 et du PRD en 1995.

Afin de résoudre les problèmes de contradiction entre plans supérieur et inférieur, l'ordonnance avait été conçue en vue de permettre aux plans inférieurs de subsister, même lorsque contraires aux plans supérieurs nouveaux : les communes n'appliquaient donc que le plan inférieur (article 5 ancien de l'ordonnance).

Il était toutefois prévu que le plan supérieur énumérait ceux des plans inférieurs non conformes qu'il jugeait utile de modifier ou d'abroger (article 26 et 34 anciens de l'ordonnance).

Le Conseil d'Etat a mis à néant le système mis en place par l'ordonnance, en le déclarant contraire au principe de la hiérarchie des normes qui trouve son expression dans l'article 159 de la constitution qui stipule : *“Les cours et tribunaux n'appliquent les arrêtés et règlements généraux, provinciaux et locaux, qu'autant qu'ils seront conformes aux lois”*.

1. Aanwijzing van de rapporteur

De heer Marc Cools wordt als rapporteur aangewezen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

2. Uiteenzetting van de Staatssecretaris

Het ontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw is reeds de 11de wijziging van deze wetgeving sinds de inwerkingtreding van de ordonnantie in 1992.

Dit ontwerp is hoofdzakelijk het gevolg van de dwingende noodzaak om een minimum aan rechtszekerheid te herstellen in een materie die steeds ingewikkelder wordt.

1. Het probleem van de impliciete opheffing

De Ordonnantie houdende Organisatie van de Planning en de Stedenbouw voorziet verschillende niveaus van plannen (gewestelijke en gemeentelijke plannen) die een regelgevend luik kunnen hebben. De coëxistentie van deze verschillende niveaus stelt geen problemen wanneer het lager plan wordt goedgekeurd na het hoger plan dat het moet aanvullen.

Problemen van tegenstrijdigheid ontstaan wanneer het nieuw hoger plan wordt goedgekeurd terwijl er reeds Bijzonder Bestemmingsplannen bestaan, zoals dit op het ogenblik het geval is met de goedkeuring van het Gewestelijk Bestemmingsplan op een grondgebied waar reeds meer dan 590 Bijzondere Bestemmingsplannen bestaan. Deze problemen hebben zich eveneens voorgedaan ten tijde van de uitwerking van het Gewestplan van 1979 en het ontwikkelingsplan van 1995.

Ten einde de problemen van tegenstrijdigheid tussen het hoger en het lager plan op te lossen, werd de ordonnantie ontworpen met het doel toe te laten dat de lagere plannen zouden voortbestaan, zelfs indien zij strijdig waren met de nieuwe hogere plannen : de gemeenten pasten dus enkel het lagere plan toe (artikel 5 van de vroegere ordonnantie).

Er werd evenwel bepaald dat het hoger plan de niet conforme lagere plannen zou opsommen waarvan het de wijziging of de opheffing nuttig achtte (vroegere artikelen 26 en 34 van de ordonnantie).

De Raad van State heeft het door de ordonnantie ingevoerde systeem tenietgedaan, verklarende dat het strijdig was met het principe van de hiërarchie van de normen dat wordt geformuleerd in artikel 159 van de Grondwet, dat bepaalt : *“De hoven en rechtbanken passen de algemene, provinciale en plaatselijke besluiten en verordeningen alleen toe in zoverre zij met de wetten overeenstemmen”*.

Dans son arrêt Val d'Or du 10 septembre 1998, le Conseil d'Etat a réaffirmé que le législateur ne pouvait faire obstacle aux principes de l'abrogation implicite des plans particuliers d'affectation du sol non-conformes aux plans régionaux.

Une réaction législative était donc nécessaire en vue de permettre aux communes et à la Région d'apporter une réponse au problème de l'abrogation implicite des plans particuliers d'affectation du sol.

D'emblée, il est apparu que le PRAS n'était pas un instrument adapté pour réagir à la jurisprudence du Conseil d'Etat relative au principe de l'abrogation implicite pour des raisons techniques et juridiques :

- Une énumération exhaustive des abrogations implicites par le PRAS était juridiquement incorrecte, car ce dernier ne peut énumérer les abrogations intervenues autrefois par l'entrée en vigueur du plan de secteur de 1979 et le PRD de 1995 ;
- En outre, elle était matériellement impossible à réaliser: une telle énumération suppose un examen préalable de la conformité des 590 PPAS existants au plan de secteur de 1979 et au PRD de 1995, travail qui n'a jamais été réalisé à ce jour. De surcroît, la définition des cas d'abrogation implicite n'est guère chose aisée, la jurisprudence de la section d'administration du conseil d'Etat n'étant pas constante en la matière.

Enfin et surtout, une telle énumération se serait avérée inutile. En effet, une fois ces abrogations identifiées, il convient d'y apporter une réponse urbanistique : va-t-on abroger ou modifier ce qui reste du PPAS après abrogation par le plan de secteur, le PRD et le PRAS.

Ce choix relève essentiellement de la politique locale : quel sort les communes souhaitent réserver à ce qui subsisterait de leurs PPAS ainsi mis en lambeaux ?

Il est préférable en toute hypothèse que le choix du sort à réserver aux PPAS partiellement et implicitement abrogés, c'est-à-dire soit leur modification, soit leur abrogation se fasse principalement en dehors du PRAS, s'agissant de plans ayant des objectifs stratégiques locaux qui ne sont généralement pas appréhendés au niveau du PRAS.

In zijn arrest Val d'Or van 10 september 1998 heeft de Raad van State herbevestigd dat de wetgever het principe van de impliciete opheffing van de bijzondere bestemmingsplannen die niet in overeenstemming zijn met de gewestelijke plannen, niet kon verhinderen.

Er was dus een wetgevende reactie nodig om de gemeenten en het Gewest toe te laten een oplossing te geven aan het probleem van de impliciete opheffing van de bijzondere bestemmingsplannen.

Van meet af aan is gebleken dat het G.B.P. geen aangepast middel was om te reageren op de rechtspraak van de Raad van State betreffende het principe van de impliciete opheffing om technische en juridische redenen :

- Een volledige opsomming van de impliciete opheffingen door het G.B.P. was juridisch incorrect omdat het laatstgenoemde plan geen opsomming kan geven van de opheffingen die voorheen zijn gebeurd door de inwerkingtreding van het gewestplan van 1979 en van het GewOP van 1995 ;
- Daarnaast, was het feitelijk onmogelijk die opsomming te geven : zo'n opsomming veronderstelt een voorafgaand onderzoek van de overeenstemming van de 590 bestaande B.B.P.'s met het gewestplan van 1979 en het Gewop VAN 1995, een werk dat tot op heden nooit werd uitgevoerd. Bovendien, is de bepaling van de gevallen van impliciete opheffing geen gemakkelijke zaak, aangezien de rechtspraak van de afdeling administratie van de Raad van State dienaangaande niet constant is.

Ten slotte en vooral, zou een dergelijke opsomming nutteloos gebleken zijn. Immers, eens die opheffingen zijn geïdentificeerd, moet daarop een stedenbouwkundig antwoord worden gegeven : gaat men opheffen of wijzigen wat overblijft van het B.B.P. na de opheffing door het gewestplan, het GewOP en het G .B.P. ?

Die keuze heeft hoofdzakelijk te maken met het lokaal beleid : welk lot wensen de gemeenten te reserveren voor wat overblijft van hun aldus verscheurde B.B.P. ?

Het is in ieder geval wenselijk dat de keuze van het lot dat voor de gedeeltelijk en impliciet opgeheven B.B.P.'s moet gereserveerd worden, met andere woorden ofwel hun wijziging, ofwel hun opheffing, voornamelijk zou worden gemaakt buiten het G.B.P., aangezien het gaat om plannen met lokale strategische doelstellingen waarmee op het niveau van het G.B.P. doorgaans geen rekening wordt gehouden.

Le projet d'ordonnance se fonde dès lors sur trois axes :

- a) Simplification de la gestion de la problématique de l'abrogation implicite.
- b) Définition de réponses urbanistiques appropriées tenant compte des différents cas de figure qui peuvent se présenter.
- c) Accélération des procédures en vue de restaurer rapidement la sécurité juridique.

a) Premier axe : Simplification de la gestion de la problématique de l'abrogation implicite

Les PPAS implicitement abrogés par le plan de secteur de 1979 et/ou le PRD de 1995, recouvrent leurs effets initiaux dans la mesure de leur compatibilité avec le PRAS.

Cette mesure épargne aux fonctionnaires l'obligation de vérifier si les PPAS dont ils font application n'ont pas été abrogés par le PRD et le plan de secteur, exercice complexe et périlleux.

Cette mesure permet également d'épargner aux communes l'obligation de réadopter à l'identique des PPAS conformes au PRAS mais implicitement abrogés par le Plan de secteur de 1979 ou le PRD de 1995. En conséquence, cela réduit à néant tout gel des demandes de permis conformes à un PPAS, lorsque ce PPAS est conforme au PRAS et ce même lorsque ce PPAS a été implicitement abrogé par le plan de secteur et le PRD.

Un exemple simple :

- un PPAS prévoit du commerce ;
- le PRD limite le commerce à 500 m² : il en résulte que le PPAS a été abrogé en ce qu'il autorise plus de 500 m² de commerce ;
- le PRD a été abrogé en 1998 et le PRAS prévoit désormais 1.000 m²;
- grâce au mécanisme proposé, le PPAS recouvre ses effets jusqu'à concurrence de 1.000 m², de sorte qu'une demande de permis prévoyant 1.000 m² pourra être autorisée.

b) Deuxième axe : Définition de réponses urbanistiques appropriées

Les communes doivent être dotées d'instruments leur permettant d'apporter une réponse urbanistique appropriée aux abrogations implicites suscitées par le PRAS.

Het ontwerp van is derhalve gebaseerd op drie kachlijnen :

- a) Vereenvoudiging van het beheer van de problematiek van de impliciete opheffing
- b) Vaststelling van passende stedenbouwkundige antwoorden rekening houdend met de verschillende type-gevallen die zich kunnen voordoen.
- c) Versnelling van de procedures met het doel zo snel mogelijk de rechtszekerheid te herstellen.

a) Eerste krachtlijn : vereenvoudiging van het beheer van de problematiek van de impliciete opheffing

De door het gewestplan van 1979 en/of het GewOP van 1995 impliciet opgeheven B.B.P.'s krijgen hun oorspronkelijke uitwerking terug voor zover zij verenigbaar zijn met het G.B.P.

Deze maatregel ontlast de ambtenaren van de verplichting om na te gaan of de B.B.P.'s die zij toepassen niet werden opgeheven door het GewOP en het gewestplan, een verplichting die een ingewikkelde en delicate onderneming zou zijn.

Die maatregel ontlast de gemeenten eveneens van de verplichting om B.B.P.'s die overeenstemmen met het G.B.P., maar impliciet werden opgeheven door het gewestplan van 1979 of het GewOP van 1995, opnieuw onveranderd aan te nemen. Bijgevolg wordt hierdoor iedere bevestiging tenietgedaan van de vergunningsaanvragen die overeenstemmen met een B.B.P., wanneer dat B.B.P. overeenstemt met het G.B.P. en dit zelfs wanneer het B.B.P. impliciet werd opgeheven door het gewestplan en het GewOP.

Een eenvoudig voorbeeld :

- een B.B.P. voorziet in handelsactiviteiten ;
- het GewOP beperkt de handelsactiviteit tot 500 m² ; daaruit volgt dat het B.B.P. werd opgeheven omdat het meer dan 500 m² voor handelsactiviteiten toelaat ;
- het GewOP werd opgeheven in 1998 en in het G.B.P. is voortaan 1.000 m² bepaald ;
- dankzij het voorgestelde mechanisme krijgt het B.B.P. zijn uitwerking terug voor een oppervlakte van 1.000 m², zodat een vergunningsaanvraag voor 1.000 m² zal kunnen worden verleend.

b) Tweede krachtlijn : vaststelling van passende stedenbouwkundige antwoorden

De gemeenten moeten de middelen krijgen die hen toelaten een passend stedenbouwkundig antwoord te geven op de door het G.B.P. veroorzaakte impliciete opheffingen.

Elles pourront désormais abroger une partie seulement d'un périmètre de PPAS, abroger totalement ou partiellement les dispositions d'un PPAS non conforme au plan supérieur ou dont l'abrogation a été planifiée dans un plan communal de développement.

c) Troisième axe : Accélération des procédures

Les procédures de modification et d'abrogation pour non conformité sont simplifiées afin de permettre aux communes, et à défaut pour elles de le faire, la Région de restaurer rapidement la sécurité juridique par des textes clairs et conformes au PRAS.

2. L'abrogation implicite et le plan régional d'affectation du sol

A l'occasion de l'examen de l'avant-projet, la section de législation du Conseil d'Etat a opportunément souligné que le Gouvernement avait adopté le projet de PRAS sans avoir une connaissance précise de la situation existante de droit tel que générée par les abrogations implicites, et pour cause, l'ordonnance excluant le principe de l'abrogation implicite.

Suite à l'Arrêt Val d'Or déjà cité, le Gouvernement avait néanmoins examiné la problématique de l'abrogation implicite. Il a établi une version coordonnée du plan de secteur tel qu'implicitement abrogé par le PRD. Il a également établi la liste des PPAS mis en révision pour non conformité au plan de secteur et qui n'ont pas été suivis de modification. Il a également répertorié les abrogations implicites qui ne sont pas susceptibles de contestation sur le plan juridique, en examinant notamment les PPAS prévoyant des affectations non autorisées par le PRD.

Cet examen a notamment permis de révéler que les abrogations implicites intervenues dénaturaient complètement le contenu et la cohérence stratégique des plans particuliers.

Cette situation a justifié l'introduction de l'article 18 du présent projet qui stipule que les dispositions des plans communaux implicitement abrogés en raison de leur défaut de conformité au plan de secteur ou au PRD recouvrent leurs effets initiaux dans la mesure de leur conformité au PRAS.

Il a également été tenu compte de ce constat dans le choix des affectations du PRAS afin d'éviter d'entraver les stratégies développées au niveau local, chaque fois que ces stratégies ne heurtaient pas les options régionales.

Zij zullen voortaan slechts een deel van de perimeter van een B.B.P. kunnen opheffen, de bepalingen van een B.B.P. geheel of gedeeltelijk kunnen opheffen dat niet overeenstemt met het hoger plan of waarvan de opheffing werd gepland in een gemeentelijk ontwikkelingsplan.

c) Derde krachtlijn : Versnelling van de procedures

De procedures tot wijziging of opheffing wegens niet-overeenstemming worden vereenvoudigd om de gemeenten en, zo zij het niet doen, het Gewest toe te laten snel de rechtszekerheid te herstellen door duidelijke en met het G.B.P. overeenstemmende teksten.

2. De impliciete opheffing en het gewestelijk bestemmingsplan

Naar aanleiding van het onderzoek van het voorontwerp heeft de afdeling wetgeving van de Raad van State op opportune wijze de aandacht gevestigd op het feit dat de Regering het ontwerp van G.B.P. had goedgekeurd zonder een nauwkeurige kennis van de bestaande rechtstoestand zoals die was ontstaan door de impliciete opheffingen en terecht aangezien de ordonnantie het principe van de impliciete opheffing uitsluit.

Na het voormelde arrest Guldendal/Val d'Or, heeft de Regering het probleem van de impliciete opheffing onderzocht. Zij heeft een gecoördineerde versie opgesteld van het gewestplan zoals het impliciet door het Gewestelijk Ontwikkelingsplan werd opgeheven. Zij heeft ook een lijst opgemaakt van de Bijzonder Bestemmingsplannen die in herziening werden gesteld omdat zij niet overeenstemden met het gewestplan en die niet werden veranderd. Zij heeft ook de lijst van de impliciete opheffingen opgesteld die op juridisch vlak niet kunnen worden betwist, door meer bepaald de Bijzondere Bestemmingsplannen te onderzoeken die voorzien de bestemmingen welke niet toegelaten zijn door het Gewestelijke Ontwikkelingsplan.

Dat onderzoek heeft meer bepaald toegelaten aan het licht te brengen dat de gebeurde impliciete opheffingen de inhoud en de strategische samenhang van de bijzondere plannen volledig vertekenden.

Die toestand heeft de invoering verantwoord van artikel 18 van dit ontwerp dat stipuleert dat de bepalingen van de gemeentelijke plannen welke impliciet werden opgeheven om reden van hun niet-vereenstemming met gewestplan of het GewOP hun oorspronkelijke uitwerking herkrijgen voor zover zij met het G.B.P. overeenstemmen.

Er werd met die vaststelling eveneens rekening gehouden bij de keuze van de bestemmingen van het G.B.P. om te vermijden dat de op lokaal vlak ontwikkelde strategieën zouden worden belemmerd, telkens die strategieën niet in aanvaring kwamen met de gewestelijke opties.

Toutefois, le Gouvernement n'avait pas une connaissance exhaustive des abrogations implicites intervenues et il lui était impossible d'énoncer de façon complète les abrogations implicites intervenues.

Compte tenu de *“la difficulté quasi insurmontable de vérifier dans quelle mesure les prescriptions des quelques 590 PPAS existants ont pu être abrogées implicitement, en tout ou en partie, par le plan de secteur et par le PRD”* et de la nécessité de ne plus différer la mise en œuvre de la politique d'aménagement du territoire dans la Région de Bruxelles-Capitale, après l'abrogation de la carte réglementaire d'affectation du sol du PRD, le projet d'ordonnance modificatif, suivant en cela l'avis de la section législation du Conseil d'Etat, insère une disposition visant, pour ces considérations d'intérêt général impérieuses, à valider la procédure en cours d'élaboration du premier plan régional d'affectation du sol.

L'adoption de la présente ordonnance, en ce qu'elle habilite le Gouvernement à adopter le PRAS sans tenir compte de l'ensemble des abrogations implicites des plans inférieurs, est donc un préalable à l'adoption du plan.

3. Quelques mesures ponctuelles

D'autres mesures ponctuelles ont été adoptées en vue notamment :

- de tirer les conséquences juridiques de la suppression du volet réglementaire du PRD, ce qui n'avait pas été fait ;
- de ne pas alourdir inutilement le travail des commissions de concertation, dont l'avis est souvent sollicité pour des actes de minime importance ne justifiant en rien le recours aux mesures particulières du publicité.

En conclusion, l'entrée en vigueur de cette ordonnance et du PRAS permettra de restaurer un minimum de sécurité juridique et de mettre un terme à la situation transitoire actuelle particulièrement insatisfaisante sur le plan juridique et urbanistique.

Cette situation présente un effet paralysant et provoque une multitude de procédures contentieuses qui participent grandement, par l'incertitude qu'elles génèrent, à la mauvaise image de notre Région sur le plan urbanistique.

3. Discussion de la procédure

M. Philippe Debry souligne l'importance de ce document qui doit être adopté avant la publication du PRAS. Il

De Regering had evenwel geen volledige kennis van de impliciete opheffingen en het was haar onmogelijk de gebeurde impliciete opheffingen volledig te vermelden.

Rekening houdend met *“het nagenoeg onoverkomelijk probleem dat moet worden gecontroleerd in welke mate de voorschriften van de zowat 590 bestaande BBP's impliciet, geheel of gedeeltelijk, konden worden opgeheven door het gewestplan en het GewOP”* en dat het noodzakelijk is het beleid inzake ruimtelijke ordening in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest concreet te realiseren, na opheffing van de verordenende kaart van de bodembestemming van het GewOP, wordt in de wijzigingsordonnantie, zoals geadviseerd door de Raad van State, een bepaling ingelast welke voor die dwingende overwegingen van algemeen belang beoogt de aan de gang zijnde procedure voor de opstelling van het eerste gewestelijk ontwikkelingsplan te valideren.

De goedkeuring van deze ordonnantie, die de Regering ertoe machtigt het G.B.P. aan te nemen zonder rekening te houden met al de impliciete opheffingen van de lagere plannen, is dus een voorwaarde voor de goedkeuring van het plan.

3. Enkele doelgerichte maatregelen

Er werden andere doelgerichte maatregelen goedgekeurd om, meer bepaald :

- de juridische gevolgen te trekken uit de afschaffing van het verordenend luik van het GewOP, wat niet was gebeurd ;
- het werk niet nodeloos te verzwaren van de overlegcommissies waarvan het advies vaak wordt gevraagd voor handelingen van geringe omvang die geenszins de toepassing van regelen van speciale openbaarmaking verantwoorden.

Tot besluit : de inwerkingtreding van deze ordonnantie en van het G.B.P. zal toelaten een minimum aan rechtszekerheid te herstellen en een eind te maken aan de huidige overgangstoestand die op juridisch en stedenbouwkundig vlak bijzonder ontoereikend is.

De huidige toestand heeft een verlamdend effect en veroorzaakt een groot aantal geschilprocedures die, door de onzekerheid welke zij tweebrengen, in ruime mate mede de oorzaak zijn van het slechte imago van ons Gewest op stedenbouwkundig gebied.

3. Bespreking van de procedure

De heer Philippe Debry benadrukt het belang van dit stuk dat vóór de bekendmaking van het GBP aangenomen

regrette le délai très court qui lui a été laissé pour analyser celui-ci. Il relève les deux types de problème qui peuvent se poser. Le premier concerne les liens entre la Région et les communes et le second a trait à des problèmes juridiques. Il s'interroge, en effet, sur les risques d'annulation de certaines dispositions de cette ordonnance et estime en conséquence qu'un calendrier de travail doit être défini car il importe d'entendre l'avis d'experts en matière d'urbanisme et de juristes. Des auditions devraient dès lors être organisées à cette fin.

M. Marc Cools comprend très bien qu'il n'est pas utile d'adopter une méthode de travail à la hussarde. Il rappelle que le Conseil d'Etat a été consulté sur ce projet et que celui-ci a remis un avis très détaillé. Des auditions peuvent s'avérer nécessaires lorsqu'une commission travaille sur une législation de base. Il relève également que la commission est notamment composée de parlementaires connaissant et pratiquant la matière de l'urbanisme. La portée du présent projet étant d'ordre technique, l'audition d'experts ne s'avère dès lors pas utile. Il ne comprend ni le contenu de la demande d'audition, ni le profil des personnes à auditionner.

M. Benoît Cerexhe déplore également les délais très courts qui sont laissés aux parlementaires pour l'étude d'un projet compliqué à décoder. Cela est d'autant plus vrai que subsistent des interrogations de type juridique. Il suffit à cet égard de relire les pages 26 à 28 du document A-131/1. Les observations du Conseil d'Etat ne sont que partiellement rencontrées. Il s'étonne de voir le Conseil d'Etat critiquer les dispositions de l'avant-projet puis proposer une solution qui ne correspond pas à la leçon donnée par la section d'administration à l'occasion de l'arrêt dit Val d'Or. Il appuie donc la demande du précédent orateur pour l'organisation d'auditions.

M. Yaron Pesztat confirme les points de vue des précédents intervenants et souligne l'importance de la consultation d'experts. Les communes devront, en effet, vérifier leur PPA et cela représente une masse de travail à exécuter à bref délai. La praticabilité de cette solution est dès lors loin d'être évidente.

Le président de la commission, M. Bernard Clerfayt, tient à rappeler qu'il ne s'agit pas d'un problème récent. Celui-ci existe, en effet, depuis le prononcé de l'arrêt précité. Cela n'empêche pas les fonctionnaires des administrations locales de remplir leurs obligations. En dehors des praticiens du niveau communal, il ne voit pas très bien quels autres experts la commission pourrait auditionner.

Mme Michèle Carthé considère que l'aspect pratique au plan local ne doit pas être négligé. Quelques jours de plus pour l'examen du présent projet ne nuiront pas à l'aboutissement de celui-ci.

moet worden. Hij betreurt dat de termijn voor de bespreking ervan zeer kort is. Hij wijst op de twee soorten problemen die kunnen rijzen. Eerst zijn er de betrekkingen tussen het Gewest en de gemeenten en vervolgens de juridische problemen. Hij meent dat enkele bepalingen van deze ordonnantie wel eens vernietigd zouden kunnen worden. Er zou een tijdschema van de werkzaamheden opgesteld moeten worden dat de nodige ruimte laat om deskundigen inzake stedenbouw en juristen hierover aan het woord te laten.

De heer Marc Cools begrijpt dat er niet overhaast te werk gegaan mag worden. Hij herinnert eraan dat de Raad van State om advies gevraagd is en dat die een omstandig advies overgezonden heeft. Hoorzittingen kunnen nuttig zijn wanneer een commissie basiswetgeving bespreekt. Hij wijst er ook op dat de commissie uit parlementsleden bestaat die de materie van de stedenbouw kennen, ook in de praktijk. De strekking van dit ontwerp is technisch en hoorzittingen met deskundigen zijn dan ook niet nuttig. Hij begrijpt niet waarop het verzoek om hoorzittingen te organiseren gegrond is en vraagt zich af welke personen gehoord zouden moeten worden.

De heer Benoît Cerexhe betreurt eveneens de zeer korte termijn waarover de parlementsleden beschikken om een ingewikkeld ontwerp te bespreken, vooral omdat juridisch gezien niet alles duidelijk is. Het volstaat de bladzijden 26 tot 28 van het stuk A-131/1 te herlezen. Aan de opmerkingen van de Raad van State is maar gedeeltelijk tegemoetgekomen. Het verbaast het lid dat de Raad van State kritiek heeft op bepalingen van het voorontwerp en vervolgens een oplossing voorstelt die niet overeenstemt met de opmerkingen die de afdeling administratie gemaakt heeft in het kader van het zogeheten Gulledele arrest. Hij steunt dan ook de vraag van de vorige spreker om hoorzittingen te houden.

De heer Yaron Pesztat deelt het standpunt van de vorige sprekers en onderstreept dat het belangrijk is deskundigen om advies te vragen. De gemeenten zullen immers hun GBP moeten controleren en dat betekent zeer veel werk op een zeer korte termijn. Het is zelfs niet zeker dat dit uitvoerbaar zal zijn.

Commissievoorzitter Bernard Clerfayt wijst erop dat dit geen recent probleem is. Het bestaat sinds het voormelde arrest gewezen is, maar het verhindert de ambtenaren van de lokale besturen niet hun werk te doen. Met uitzondering van mensen die in de gemeenten met de praktijk te maken krijgen, ziet de commissievoorzitter niet in welke andere deskundigen de commissie zou kunnen uitnodigen.

Mevr. Michèle Carthé vindt dat de uitvoering op lokaal vlak de nodige aandacht moet krijgen. Enkele dagen meer voor de bespreking van dit ontwerp hypothekeren de werkzaamheden niet.

M. Sven Gatz, Mme Isabelle Molenberg et le président de la commission, M. Bernard Clerfayt, estiment nécessaire de poursuivre les travaux à défaut de quoi davantage de confusion sera semée. Ils se disent donc très mitigés à l'égard de la proposition émise par l'opposition.

M. Benoît Cerexhe souligne les conséquences graves qu'aurait sur le PRAS la mise en cause du présent projet et confirme l'opposition constatée entre les positions des sections de législation et d'administration du Conseil d'Etat rendue l'une dans le cadre du présent projet, l'autre dans le cadre de l'arrêt dit Val d'Or.

M. Marc Cools répète que le Conseil d'Etat est le jurisconsulte du Gouvernement et qu'il n'est dès lors pas souhaitable d'entendre l'avis d'autres juristes.

M. Philippe Debry se réfère à l'avis du Conseil d'Etat dans lequel il est précisé qu'"il y a donc lieu de considérer qu'en ne prenant pas en compte, dans la situation existante de droit, les abrogations implicites qu'ont subies les PPAS existants, le projet de PRAS et le PRAS en cours d'élaboration s'exposent à de sérieuses critiques de légalité. Toutefois, l'autorité se trouve devant la difficulté quasi insurmontable de vérifier dans quelle mesure les prescriptions des quelque 590 PPAS existants ont pu être abrogées implicitement, en tout ou en partie, ...".

Le même député croit que la solution proposée par le Conseil d'Etat à titre exceptionnel n'élimine pas tout risque d'insécurité juridique.

Le président de la commission, M. Bernard Clerfayt, tient à rappeler qu'il entre dans les prérogatives du Parlement de légiférer et d'opérer en âme et conscience des choix qui n'ont pas à être dictés par des experts. L'avis du Conseil d'Etat comprend différents éléments et il appartient au Parlement d'examiner les solutions que le Gouvernement apporte. Il s'agit là d'un débat de fond.

MM. Philippe Debry et Yaron Pesztat demandent un vote sur le principe de l'audition d'avocats et de fonctionnaires dirigeants d'administrations locales.

Mme Michèle Carthé et M. Marc Cools marquent leur accord pour l'audition de deux ou trois représentants de communes.

M. Benoît Cerexhe maintient sa demande d'audition de juristes de deux universités et ce au regard des menaces qui pèsent sur la validité du PRAS.

M. Yaron Pesztat rappelle que l'article 3 du présent projet remet en cause le rapport hiérarchique entre le PRD et le PRAS. Il s'étonne du silence de la section de législation du Conseil d'Etat sur une modification d'une grande ampleur et réclame un avis juridique sur cette disposition.

De heer Sven Gatz, mevr. Isabelle Molenberg en commissievoorzitter Bernard Clerfayt vinden dat de werkzaamheden voortgezet moeten worden, anders ontstaat er nog meer verwarring. Zij zijn dus niet erg enthousiast over het voorstel van de oppositie.

De heer Benoît Cerexhe onderstreept dat het aanvechten van dit ontwerp verregaande gevolgen zou hebben voor het GBP. Hij bevestigt dat de standpunten van de afdeling wetgeving en de afdeling administratie van de Raad van State respectievelijk in verband met dit ontwerp en met het Gulledeleerrest niet overeenstemmen.

De heer Marc Cools herhaalt dat de Raad van State juridisch advies aan de regering geeft en dat het dus niet nodig is om andere juristen te raadplegen.

De heer Philippe Debry verwijst naar de volgende passage in het advies van de Raad van State : " Door in de bestaande rechtstoestand geen rekening te houden met de impliciete opheffingen die de bestaande BBP's hebben ondergaan, moet dus worden beschouwd dat het ontwerp van GBP en het GBP dat momenteel wordt opgesteld, zware kritiek inzake wettelijkheid zullen krijgen. De overheid heeft te maken met het nagenoeg onoverkomelijk probleem dat moet worden gecontroleerd in welke mate de voorschriften van de zowat 590 bestaande BBP's impliciet, geheel of gedeeltelijk, konden worden opgeheven... "

Dezelfde volksvertegenwoordiger denkt dat de oplossing die de Raad van State uitzonderlijk voorstelt niet alle rechtsonzekerheid wegneemt.

Commissievoorzitter Bernard Clerfayt wijst erop dat het tot de prerogatieven van het Parlement behoort om wetgevend op te treden en beslissingen te nemen die niet door deskundigen opgelegd zijn. Het advies van de Raad van State bevat verschillende elementen en het Parlement moet de oplossingen onderzoeken die de regering voorstelt. Het gaat om een debat ten gronde.

De heren Philippe Debry en Yaron Pesztat vragen een stemming over het principe van de hoorzittingen met advocaten en leidende ambtenaren in de lokale besturen.

Mevr. Michèle Carthé en de heer Marc Cools zijn bereid om twee of drie gemeentelijke vertegenwoordigers te horen.

De heer Benoît Cerexhe blijft bij zijn verzoek om juristen van twee universiteiten te horen, omdat de geldigheid van het GBP in het gedrang komt.

De heer Yaron Pesztat herinnert eraan dat artikel 3 van dit ontwerp de hiërarchische orde tussen het GewOP en het GBP op de helling zet. Het verbaast hem dat de afdeling wetgeving van de Raad van State niets gezegd heeft over een dergelijke belangrijke wijziging en hij vraagt om een juridisch advies over deze bepaling.

Votes sur le principe d'auditions

- La demande d'auditions de juristes est rejetée par 5 voix contre 4 et 3 abstentions.
- La demande d'auditions de praticiens de terrain est acceptée à l'unanimité des 13 membres présents.

Il est convenu d'auditionner : Mme Schillebeekx de la Ville de Bruxelles, MM. Defawe de la commune d'Evere et Barthélemy de la commune d'Etterbeek. Contact sera pris avec eux en vue d'obtenir leur accord.

4. Discussion générale

M. Yaron Pesztat se réjouit de voir le Gouvernement reconnaître, enfin et pour la première fois, les erreurs qu'il n'a cessé de commettre depuis 1989. Les différentes modifications législatives survenues depuis 1991 ont toujours été motivées par un souci de contrer l'insécurité juridique. Les onze modifications législatives apportées à l'ordonnance organique de la planification et de l'urbanisme n'ont fait qu'accroître les effets de cette même insécurité juridique. On donne maintenant raison à l'opposition qui depuis 1989 n'a cessé d'attirer l'attention sur ce danger.

Le Secrétaire d'Etat rappelle que la situation juridique actuelle a été générée par la remise en cause, par le Conseil d'Etat, d'une pratique administrative constante qui excluait le principe de l'abrogation implicite.

Sur le fond, M. Yaron Pesztat en arrive à s'interroger sur l'utilité même des PPAS. Le choix par le Gouvernement d'une réglementation régionale très précise le confirme à cet égard. Le Secrétaire d'Etat a expliqué, au moyen d'un exemple, les mécanismes de l'abrogation et de la mise en conformité des PPAS par rapport au PRAS. Il a, en effet, cité le cas des commerces et de la limite du nombre de mètres carrés qui s'additionnent ou que l'on soustrait et qui peuvent varier selon que l'on se réfère aux PPAS, au PRD ou au PRAS. Il existe également des définitions de fonction qui sont parfois ambiguës. Un tel état de fait conjugué à la hiérarchie des plans crée des problèmes insolubles, vu les possibilités d'interprétation de ces notions.

Le même député relève l'impossibilité de vérifier les 590 PPAS et de leur mise en conformité avec le PRAS. Il se rappelle cependant que le chef de cabinet de l'ancien Ministre-Président Picqué avait, lors de la discussion sur le PRD, prétendu que l'AATL avait procédé à la vérification des PPAS. Cette affirmation était manifestement fautive.

Stemmingen over het principe van de hoorzittingen

- De vraag om juristen te horen wordt verworpen met 5 stemmen tegen 4, bij 3 onthoudingen.
- De vraag om mensen met praktische ervaring te horen wordt aangenomen bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

De volgende personen zullen uitgenodigd worden : mevr. Schillebeekx van Brussel-stad, de heer Defawe uit Evere en de heer Barthélemy uit Etterbeek. Er zal met hen contact opgenomen worden om hen te vragen of zij akkoord gaan.

4. Algemene bespreking

Het verheugt de heer Yaron Pesztat dat de regering eindelijk en voor de eerste keer de fouten erkent die zij sinds 1989 onophoudelijk gemaakt heeft. Met de opeenvolgende wetwijzigingen sinds 1991 heeft men steeds een einde willen maken aan de rechtsonzekerheid. De elf wijzigingen in de ordonnantie houdende organisatie van de planning en de stedenbouw hebben de gevolgen van deze rechtsonzekerheid alleen maar verergerd. Nu geeft men toe dat de oppositie sinds gelijk had om de aandacht op dit gevaar te vestigen.

De Staatssecretaris herinnert eraan dat de huidige rechtstoestand het gevolg is van het feit dat de Raad van State een vast gebruik van de administratie dat de impliciete opheffing uitslaat op losse schroeven heeft gezet.

De heer Yaron Pesztat vraagt zich uiteindelijk af wat het nut is van de BBP's. Hij voert daarbij de strikte gewestelijke regelgeving in dit domein aan. De staatssecretaris heeft aan de hand van een voorbeeld uitgelegd hoe de BBP's opgeheven worden of in overeenstemming gebracht worden met het GBP. Hij heeft het voorbeeld gegeven van de handelszaken en van het aantal vierkante meter dat toegevoegd of afgetrokken wordt en dat kan variëren naargelang men verwijst naar de BBP's, het GewOP of het GBP. Sommige definities van functies zijn ook dubbelzinnig. Deze feitelijke toestand, samen met de hiërarchische orde van de plannen, leidt tot onoverkomelijke moeilijkheden, omdat deze begrippen verschillend geïnterpreteerd kunnen worden.

Dezelfde volksvertegenwoordiger wijst erop dat het onbegonnen werk is de 590 BBP's te controleren en na te gaan of die in overeenstemming zijn met het GBP. Hij herinnert zich wel dat de kabinetschef van minister-voorzitter Picqué vroeger tijdens de bespreking van het GewOP beweerd heeft dat de BROH de BBP's gecontroleerd had. Deze verklaring was kennelijk vals.

Le même député revient sur la modification législative reprise à l'article 3, 1° qui remet en cause le principe de la hiérarchie entre le PRD et le PRAS. Cette disposition corrigerait, d'après ce qui est précisé aux commentaires des articles, un oubli formel de la réforme du 16 juillet 1998. On change complètement la philosophie de notre législation sur l'aménagement du territoire. Le Secrétaire d'Etat envisagerait-il encore d'autres modifications de l'OOPU ?

M. Sven Gatz regrette le brouillard juridique dû à l'arrêt du Conseil d'Etat dit Val d'Or. Il se réjouit de la portée du présent projet d'ordonnance qui restaure la sécurité juridique. Il souligne que celle-ci profite davantage aux plus faibles.

Le même député a pris acte des déclarations du précédent orateur sur l'article 3 du projet. Il rappelle que lors de précédentes modifications législatives, la primauté du PRD avait déjà été réduite. Il s'étonne cependant du silence du Conseil d'Etat à cet égard. Avec le vote de l'article 3 il n'y aura plus de contradiction entre le PRD et le PRAS mais il souhaite être informé des conséquences pratiques que cela peut engendrer.

Le même député est conscient des difficultés auxquelles devront faire face les 19 communes obligées de vérifier ou de modifier 590 PPAS. Des mesures d'accompagnement ou la création d'une Task force sont-elles envisageables ?

M. Benoît Cerexhe tient à rappeler que ce sont les conséquences de l'arrêt dit Val d'Or qui ont justifié le dépôt du présent projet. Le Conseil économique et social avait déjà demandé au Parlement régional de modifier l'ordonnance organique en tenant compte de la portée de l'arrêt précité. Il partage le point de vue d'un précédent orateur sur la légèreté de la politique de l'urbanisme menée à Bruxelles depuis plusieurs années. Il se réfère à cet égard aux attermoissements pour le RRU et à la saga des PRAS. Le Conseil d'Etat ayant été pour le moins critique sur l'avant-projet d'ordonnance, on peut dès lors craindre une augmentation de l'insécurité juridique.

Le même député se réfère à une promesse du précédent Secrétaire d'Etat en charge de l'urbanisme et de l'aménagement du territoire de procéder à une évaluation de l'ordonnance organique de 1991. Le maintien de quatre niveaux de plan est-il nécessaire ? Ne serait-il pas également utile de coordonner certaines législations ? Il constate que toutes les réformes législatives se font dans la précipitation. Son intervention se structurera en trois parties.

La première a trait à la hiérarchie du plan. Il souhaite que se concrétise la promesse précitée du Secrétaire d'Etat André. Le Gouvernement essaie par cette ordonnance de trouver une solution à un problème juridique soulevé

Dezelfde volksvertegenwoordiger komt terug op de wetswijziging in artikel 3, 1°, die het principe van de hiërarchie tussen het GewOP en het GBP op losse schroeven zet. Deze bepaling zou, volgens de commentaar bij dit artikel een 'formele vergetelheid' van de hervorming van 16 juli 1998 rechtzette. De ratio van onze wetgeving inzake ruimtelijke ordening wordt volledig op zijn kop gezet. Overweegt de staatssecretaris nog andere wijzigingen in de ordonnantie houdende organisatie van de planning en de stedenbouw ?

De heer Sven Gatz betreurt de juridische onduidelijkheid die het zogenaamde Gulledele-arrest van de Raad van State teweeg heeft gebracht. Het verheugt hem dat dit ontwerp van ordonnantie de rechtszekerheid herstelt. Hij onderstreept dat die vooral de zwakkeren ten goede komt.

Dezelfde volksvertegenwoordiger heeft akte genomen van de verklaringen van de vorige spreker in verband met artikel 3 van het ontwerp. Hij herinnert eraan dat de vorige wetswijzigingen het primaat van het GewOP reeds beperkt hebben. Het verbaast hem dat de Raad van State dienaangaande geen opmerkingen gemaakt heeft. Indien artikel 3 goedgekeurd wordt zal er geen tegenstrijdigheid meer zijn tussen het GewOP en het GBP. Hij wil weten wat de praktische gevolgen daarvan kunnen zijn.

Dezelfde volksvertegenwoordiger is zich bewust van de moeilijkheden die de 19 gemeenten zullen ondervinden bij het controleren of het wijzigen van 590 BBP's. Komen er begeleidingsmaatregelen of wordt er een Task Force opgericht ?

De heer Benoît Cerexhe herinnert eraan dat de gevolgen van het zogenaamde Gulledele-arrest ertoe genoopt hebben dit ontwerp in te dienen. De economische en sociale raad had reeds aan het gewestparlement gevraagd om de organieke ordonnantie te wijzigen rekening houdend met het voormelde arrest. Hij is het er met de vorige spreker over eens dat het stedenbouwkundige beleid dat in Brussel reeds enkele jaren gevoerd wordt weinig doordacht is. Hij denkt bijvoorbeeld aan het getalm voor de GSV en aan het feuilleton van de GBP's. De Raad van State had kritiek op het voorontwerp van ordonnantie en het zou wel eens kunnen dat de rechtsonzekerheid nog groter wordt.

Dezelfde volksvertegenwoordiger zegt dat de vorige staatssecretaris belast met stedenbouw en ruimtelijke ordening beloofd had de organieke ordonnantie van 1991 aan een evaluatie te onderwerpen. Moeten de vier niveaus behouden blijven ? Zou het niet nuttig zijn bepaalde wetgevingen te coördineren ? Hij stelt vast dat alle herzieningen van de wet overhaast gebeuren. Het lid houdt een betoog in drie delen.

Het eerste deel heeft betrekking op de hiërarchie van het plan. Hij vraagt dat de bovenvermelde belofte van staatssecretaris André nagekomen zou worden. De regering tracht via deze ordonnantie een oplossing te vinden voor

depuis un certain temps déjà c'est-à-dire la non-conformité des dispositions du PRAS à celles du PRD. Ce dernier ne comportant plus de volet réglementaire, le PRAS ne doit dès lors plus le compléter. On peut s'interroger sur la valeur de ce document qui n'est rien d'autre qu'une simple déclaration d'intention de politique générale. Même en l'absence d'un volet réglementaire incorporé au PRD, il importe de maintenir un lien étroit entre ces deux plans régionaux. Un amendement sera donc déposé à cette fin.

Sa seconde intervention concerne l'établissement d'une procédure simplifiée d'élaboration des PPAS partiellement ou totalement abrogés mais conformes au PRAS. D'après le Conseil d'Etat, il importe d'opérer une distinction entre l'abrogation implicite découlant des effets du PRAS et une modification rendue souhaitable pour des raisons d'opportunité urbanistique mais suite à une abrogation implicite découlant du PRAS. Dans ce dernier cas seulement, une enquête publique se justifie.

Sa troisième réflexion porte sur les effets des PPAS implicitement abrogés par des plans supérieurs c'est-à-dire par le plan de secteur ou le PRD adoptés après leur rentrée en vigueur mais compatibles avec le PRAS. Il rappelle que, selon les principes de droit, un texte abrogé n'existe plus. Le Conseil d'Etat critique le non-respect de l'article 26 de l'ordonnance organique mais ... "pour des raisons d'intérêt général impérieuses, il pourrait être envisagé à titre exceptionnel de valider par la voie législative la procédure d'élaboration du PRAS sur ce point précis ...". L'enquête publique du PRAS portant également sur la situation existante de droit, le Gouvernement devait inclure dans celle-ci le contenu des PPAS abrogés implicitement. La procédure est dès lors viciée puisque l'enquête publique n'a pas porté sur ce type de PPAS. Le Gouvernement propose dès lors de corriger a posteriori cette lacune par la voie législative. La rétroactivité des effets de l'article 17 au 30 août 1999, date de l'enquête publique est exorbitante. Le Gouvernement n'a aucune garantie que la section d'administration du Conseil d'Etat acceptera cette issue suggérée, à titre exceptionnel, par la section de législation de cette instance. Il n'est pas d'usage pour un Gouvernement de demander au Conseil d'Etat de proposer des solutions à un imbroglio juridique.

Le président de la commission, M. Bernard Clerfayt et le Secrétaire d'Etat, M. Willem Draps rappellent que le Conseil d'Etat est le jurisconsulte du Gouvernement et qu'il est même loisible à ce dernier de lui demander la rédaction de textes.

Mme Isabelle Molenberg regrette que la commission doive examiner un projet d'ordonnance qui répare des erreurs juridiques antérieures qui auraient pu être évitées. En 1998 déjà, elle avait dénoncé l'option de la voie de

un juridisch probleem dat al geruime tijd aan de orde is, namelijk dat de bepalingen van het GBP niet in overeenstemming zijn met die van het GewOP. Aangezien dit laatste plan geen verordenend gedeelte meer bevat, moet het GBP dat niet meer aanvullen. Men kan zich vragen stellen over de waarde van dit document dat niet meer is dan een intentieverklaring over het algemene beleid. Ook al bevat het GewOP geen verordenend gedeelte meer, toch moet er een nauwe band blijven bestaan tussen deze twee gewestelijke plannen. Een amendement in die zin zal ingediend worden.

Het tweede deel van zijn betoog heeft betrekking op het invoeren van een vereenvoudigde procedure voor het opstellen van BBP's die gedeeltelijk of geheel opgeheven zijn, maar in overeenstemming zijn met het GBP. Volgens de Raad van State moet er een onderscheid gemaakt worden tussen de impliciete opheffing ingevolge de uitwerking van het GBP, en een wijziging die om redenen van planologie wenselijk geworden is, maar wel na een impliciete opheffing ingevolge het GBP. Enkel in dit laatste geval is een openbaar onderzoek vereist.

Zijn derde opmerking gaat over de gevolgen van de BBP's die impliciet opgeheven zijn door hogere plannen, dit wil zeggen het gewestplan of het GewOP die goedgekeurd zijn na hun inwerkingtreding maar die stroken met het GBP. Hij herinnert eraan dat, volgens de principes van het recht, een opgeheven tekst niet meer bestaat. De Raad van State heeft kritiek op het niet naleven van artikel 26 van de organieke ordonnantie maar "om dwingende redenen van algemeen belang kan uitzonderlijk overwogen worden de lopende procedure van uitwerking van het GBP op dat bepaalde punt bij wet geldig te verklaren". Aangezien het openbaar onderzoek van het GBP ook betrekking heeft op de bestaande rechtstoestand, zou de regering daarbij ook de inhoud van de impliciet opgeheven BBP's moeten betrekken. De procedure verloopt dan ook niet meer correct want het openbaar onderzoek heeft geen betrekking gehad op dit soort BBP. De regering stelt dus voor deze lacune a posteriori bij wet aan te vullen. Artikel 17 heeft terug werking tot 30 augustus 1999, de datum van het openbaar onderzoek. Dat is overdreven. De regering heeft geen enkele garantie dat de afdeling administratie van de Raad van State het eens zal zijn met de uitzonderlijke oplossing aangereikt door de afdeling wetgeving van dit rechtscollege. Het is niet gebruikelijk dat een regering aan de Raad van State oplossingen vraagt voor een juridisch kluwen.

Commissievoorzitter Bernard Clerfayt en staatssecretaris Willem Draps herinneren eraan dat het de taak van de Raad van State is juridisch advies te geven aan de regering. Zij kan hem zelfs vragen om teksten op te stellen.

Mevr. Isabelle Molenberg betreurt dat de commissie een ontwerp van ordonnantie moet bespreken dat juridische onjuistheden rechtzet die voorkomen hadden kunnen worden. Reeds in 1998 heeft zij erop gewezen dat de expliciete

l'abrogation explicite. Le législateur n'a aujourd'hui plus le choix. Elle demande pourquoi dans certains cas le Gouvernement a suivi l'avis du Conseil d'Etat mais que cela n'a pas été systématique. Elle s'interroge également sur la manière dont les fonctionnaires communaux assimileront cette modification législative.

Mme Michèle Carthé partage le souci manifesté par M. Sven Gatz et constate qu'à l'article 3 du projet, il est stipulé que le PRAS s'inspire des indications et orientations du PRD. Elle souhaite dès lors que le Secrétaire d'Etat précise la portée de cette disposition.

M. Philippe Debry voit dans cette disposition l'annonce que le PRAS ne précisera ni ne complétera le PRD. Cette lacune risquera inmanquablement de donner suite à des recours motivés par le non-respect du principe de la hiérarchie des plans. Il cite l'exemple des affectations industrielles aux abords du canal prévus par le PRD. L'intégration éventuelle de la Marina à cet endroit par le PRAS crée une contradiction. Il est également possible d'imaginer des exemples similaires portant sur la protection du logement ou de l'industrie.

Le Secrétaire d'Etat s'étonne que soit posée une question sur la conformité d'un texte réglementaire par rapport à un autre qui ne l'est pas et dont la durée de vie est de surcroît limitée dans le temps.

M. Marc Cools rappelle que l'introduction de quatre niveaux de planification dans notre législation sur l'urbanisme a fait l'objet en 1991 d'un large débat. Il s'était quant à lui opposé à cette multiplication planologique. Les onze modifications de l'OOPU étaient prévisibles. Cette législation était trop détaillée, contrairement à la loi de 1962 qui énumérait, elle, de grands principes généraux. Ce souci du détail conjugué à l'évolution de la jurisprudence du Conseil d'Etat en matière d'urbanisme justifie l'adaptation de l'ordonnance. Il cite l'exemple du changement d'utilisation d'un bien qui a remplacé la notion de changement d'affectation et dont il importe de préciser la portée dans un texte légal.

Le même député insiste sur la nécessité de l'adoption définitive d'un PRAS. Le plan de secteur est actuellement dépassé à de nombreux égards. Le PRAS constitue donc un progrès indéniable et une mise à jour utile du précédent plan. Il est important que le PRAS sorte ses effets le plus rapidement possible pas seulement au regard de l'embouteillage des dossiers pas aussi nombreux qu'on pourrait le craindre mais par rapport à ceux sur lesquels plane une incertitude due à la conformité à l'égard des dispositions du plan secteur mais pas du PRAS. L'existence du PRAS est actuellement conditionnée par cette ordonnance qui règle le problème de l'abrogation implicite. L'arrêt du Conseil d'Etat dit Val d'Or a été critiqué bien que celui-ci témoignait cependant d'une certaine cohérence.

opheffing geen goede keuze was. De wetgever heeft vandaag geen keuze meer. Zij vraagt waarom de regering in bepaalde gevallen het advies van de Raad van State gevolgd heeft maar dit niet systematisch heeft gedaan. Zij vraagt zich ook af hoe de gemeentebesturen na deze wetswijziging te werk zullen gaan.

Mevr. Michèle Carthé deelt de bezorgdheid van de heer Sven Gatz en stelt vast dat in artikel 3 van het ontwerp bepaald wordt dat het GBP zich inspireert op de meldingen en oriëntaties van het GewOP. Zij vraagt dat de staatssecretaris de strekking van deze bepaling toelicht.

De heer Philippe Debry leidt uit deze bepaling af dat het GBP geen precisering of aanvulling zal zijn van het GewOP. Deze lacune zal aangegrepen worden om beroep in te stellen op grond van het niet naleven van het principe van de hiërarchie van de plannen. Hij geeft het voorbeeld van de industriële bestemmingen langs het kanaal, zoals bepaald in het GewOP. De eventuele integratie van de jachthaven op deze plaats, zoals bepaald in het GBP, is een contradictie. Er kunnen soortgelijke voorbeelden gevonden worden in verband met de bescherming van de huisvesting of van de industrie.

Het verbaast de staatssecretaris dat er een vraag gesteld wordt over de overeenstemming van een verordenende tekst met een tekst die niet verordenend is en waarvan de geldigheidsduur bovendien beperkt is.

De heer Marc Cools herinnert eraan dat over de invoering van vier niveaus van plannen in onze wetgeving in 1991 een ruim debat gehouden is. Hij vond dat er te veel plannen waren. De elf wijzigingen van de organieke ordonnantie waren te verwachten. Deze wetgeving was te gedetailleerd, in tegenstelling tot de wet van 1962 die de algemene principes vastlegde. Deze zin voor detail en de evolutie van de rechtspraak van de Raad van State inzake stedenbouw vormen een reden voor de aanpassing van de ordonnantie. Hij geeft het voorbeeld van het begrip wijziging van het gebruik van een goed dat in de plaats komt van het begrip wijziging van de bestemming en waarvan de strekking in een wettekst gepreciseerd moet worden.

Dezelfde volksvertegenwoordiger onderstreept dat er nu definitief een GBP goedgekeurd moet worden. Het gewestplan is op tal van punten achterhaald. Het GBP betekent dus zeker een stap vooruit en het is een nuttige bijwerking van het vorige plan. Het GBP moet zo snel mogelijk uitwerking hebben, niet alleen omdat een aantal dossiers geblokkeerd zijn (weliswaar minder dan gevreesd), maar ook omdat er onduidelijkheid heerst omtrent dossiers die overeenstemmen met de bepalingen van het gewestplan maar niet met die van het GBP. Het bestaan van het GBP hangt nu af van deze ordonnantie die het probleem van de impliciete opheffing regelt. Op het zogeheten Gulledelle-arrest is kritiek geleverd, maar het vertoonde toch een zekere samenhang.

Le même député confirme que l'application de la théorie de l'abrogation implicite complique la gestion des 590 PPAS. Les communes devront adapter ces derniers en suivant une procédure simplifiée. L'AATL et plus précisément son service de planification devront faire preuve de souplesse. Ce qui complique la procédure d'élaboration d'un plan particulier, c'est l'établissement de la situation existante. Selon un arrêté du Gouvernement, qui précise la composition des dossiers de base, la commune doit renseigner les massifs d'arbres et les arbres remarquables. Selon l'interprétation de cette disposition par l'administration, tous les troncs doivent être repris. Une telle attitude allonge fortement la durée d'élaboration des plans particuliers alors que beaucoup de communes devraient les adapter non seulement en fonction du PRAS, mais aussi parce que certains datent d'il y a plus de 50 ans.

Tenant compte de ce qui précède, le même député estime que le projet comporte plusieurs points positifs. Il cite le cas de l'avis conforme du fonctionnaire délégué pour des demandes concernant des périmètres repris sur des PPAS implicitement abrogés. On ne peut que se réjouir que celui-ci dispose d'un laps de temps supplémentaire pour se prononcer et que soit supprimée l'enquête publique pour les dossiers de minime importance. Cette dernière notion devrait même être élargie pour qu'ils soient exemptés de l'intervention du fonctionnaire délégué.

Au niveau des communes, les commissions de concertation sont, en effet, devenues ingérables. Dans la commune d'Uccle, par exemple, 70 enquêtes publiques sont en permanence organisées avec pour conséquences des difficultés de réunion du quorum requis et des problèmes au niveau du respect des délais de rigueur. Une aide de la Région s'avère indispensable tant au niveau de la procédure que sur le plan matériel. Les services locaux d'urbanisme devront de plus en plus souvent recourir au service juridique régional.

Le même député rappelle le dépôt de sa proposition de modification de règlement du Conseil qui permet de demander un rapport et un bilan d'une ordonnance dix ans après son adoption. Une telle démarche s'avère extrêmement utile pour l'OOPU et l'articulation des dispositions de celle-ci avec celles relatives à la protection du patrimoine et à la délivrance des permis d'environnement.

Le même intervenant répète la nécessité d'adopter ce projet d'ordonnance qui conditionne la mise en application du PRAS. Il ne faut, en effet, pas perdre de vue qu'à de nombreux endroits situés sur le territoire régional plus aucune disposition planologique n'est d'application. Le PRAS doit simplement s'inspirer du PRD parce que la portée des deux plans est différente. Contrairement au PRD dont la durée de vie est assez courte, le PRAS constitue quant à lui un plan de très longue durée : entre 15 et 20

Dezelfde volksvertegenwoordiger bevestigt dat de toepassing van de theorie van de impliciete opheffing het beheer van de 590 BBP's bemoeilijkt. De gemeenten zullen die moeten toepassen volgens een vereenvoudigde procedure. Het BROH, en in het bijzonder zijn dienst voor de planning, zullen soepel moeten zijn. Wat de procedure voor het opstellen van een bijzonder plan moeilijk maakt is het vaststellen van de bestaande toestand. Overeenkomstig een regeringsbesluit dat de samenstelling van de basisdossiers regelt, moet de gemeente de boomgroepen en de merkwaardige bomen vermelden. Het bestuur heeft die bepaling zo geïnterpreteerd dat alle stammen vermeld moeten zijn. Daardoor duurt het veel langer om de bijzondere plannen op te stellen, juist nu heel wat gemeenten ze overeenkomstig het GBP zouden moeten aanpassen en ze zouden moeten bijwerken omdat sommige ervan meer dan 50 jaar oud zijn.

Daarom vindt dezelfde volksvertegenwoordiger dat het ontwerp enkele positieve punten bevat. Hij geeft het voorbeeld van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar over aanvragen betreffende perimeters in BBP's die impliciet opgeheven zijn. Het is goed dat die over meer tijd beschikt om zich uit te spreken en dat er geen openbaar onderzoek meer is voor dossiers van gering belang. Dit laatste begrip zou moeten uitgebreid worden opdat die ook niet meer aan de gemachtigde ambtenaar zouden moeten voorgelegd worden.

In de gemeenten is de werking van de overlegcommissies immers verlamd. In Ukkel worden er bijvoorbeeld continu 70 openbare onderzoeken georganiseerd met als gevolg dat het vereist quorum moeilijk gehaald wordt en dat de dwingende termijnen overschreden worden. Het Gewest moet steun verlenen bij de procedure en op materieel vlak. De lokale stedenbouwkundige diensten zullen steeds meer een beroep moeten doen op de juridische dienst van het Gewest.

Dezelfde volksvertegenwoordiger herinnert eraan dat hij een voorstel tot wijziging van het reglement van de Raad heeft ingediend op grond waarvan een verslag en een balans van een ordonnantie gevraagd kunnen worden tien jaar na de goedkeuring ervan. Dat is zeer nuttig voor de organieke ordonnantie zelf, maar ook om na te gaan of de bepalingen van deze ordonnantie een samenhangend geheel vormen met die van de bescherming van het erfgoed en de afgifte van de milieuvergunningen.

Dezelfde spreker herhaalt dat het nodig is dat dit ontwerp van ordonnantie goedgekeurd wordt, omdat de toepassing van het GBP ervan afhangt. Men mag niet vergeten dat er op heel wat plaatsen in het Gewest geen enkel plan meer van toepassing is. Het GBP moet zich enkel inspireren op het GewOP, omdat de strekking van de twee plannen verschillend is. In tegenstelling tot het GewOP dat een korte levensduur heeft, is het GBP een plan van zeer lange duur, te weten tussen 15 en 20 jaar. Het GewOP is

ans. Le PRD n'étant qu'un plan directeur, d'objectifs, il est logique que le PRAS ne puisse que s'en inspirer.

Le président de la commission, M. Bernard Clerfayt, relève que le présent projet d'ordonnance contient la seule solution praticable à une situation inextricable. Il partage le point de vue du précédent orateur sur le fait que le PRD constitue un document d'intentions politiques et souligne l'existence de liens entre l'article 3 du présent projet et l'article 17 de l'ordonnance organique. Il interrogera le ministre sur l'articulation des différents plans. Si le projet détend le lien qui unit le PRD au PRAS au niveau régional, pourquoi la même démarche n'a-t-elle pas été envisagée pour les PCD et les PPAS ?

Le même orateur rappelle que l'arrêt du Conseil d'Etat dit Val d'Or constitue une révolution copernicienne dans la hiérarchie des plans. Autrefois, le plan supérieur s'appliquait sur l'entièreté du territoire concerné sauf là où s'appliquent des plans inférieurs. Ce problème existait depuis 1979 voire 1962. Il serait dès lors logique de refaire la totalité des PPAS bien que l'élaboration d'un tel plan constitue une masse de travail très lourde. Le décideur politique est placé devant le choix suivant : soit, on adopte une attitude marquée par un souci de sécurité juridique et on refait tous les PPAS. Une autre attitude tend à davantage de réalisme car la première solution s'avère humainement, administrativement et financièrement irréalisable.

Le même député regrette que le PRAS n'aille trop dans le détail. Quelle sera encore l'utilité d'un PPAS coûteux à élaborer ? La complexité d'interprétation existe tant pour les fonctionnaires régionaux que pour les services communaux à qui on ne laisse aucun délai supplémentaire. Il pose dès lors la question du soutien aux administrations locales.

5. Audition de responsables de services communaux d'urbanisme

Mme Schillebeeckx relève plusieurs aspects positifs dans le projet d'ordonnance soumis à l'examen de la commission. Elle cite en premier lieu la suppression du système de l'abrogation implicite des parties de PPAS non-conformes au plan de secteur et au PRD. Elle estime également bénéfique que ce projet permette l'abrogation partielle des PPAS alors qu'antérieurement seules l'abrogation totale ou la modification des PPAS étaient possibles. Elle se réjouit enfin du délai supplémentaire octroyé au fonctionnaire délégué et du fait que certains dossiers seront dispensés de l'avis de ce même fonctionnaire délégué et exemptés de mesures de publicité.

De gros problèmes se poseront cependant pour les communes qui devront effectuer un toilettage des PPAS que la

enkel een richtplan met doelstellingen en het is dan ook logisch dat het GBP zich daar alleen maar op kan inspireren.

Commissievoorzitter Bernard Clerfayt wijst erop dat dit ontwerp van ordonnantie de enig werkbare oplossing biedt voor een zeer ingewikkeld probleem. Hij is het er met de vorige spreker over eens dat het GewOP een politieke intentieverklaring is. Hij onderstreept dat er een verband bestaat tussen artikel 3 van dit ontwerp en artikel 17 van de organieke ordonnantie. Hij zal de minister vragen hoe de verschillende plannen op elkaar afgestemd zijn. Indien het ontwerp het verband op gewestelijk vlak tussen het GewOP en het GBP losser maakt, waarom is hetzelfde dan niet gebeurd voor de GemOP's en de BBP's ?

Dezelfde spreker herinnert eraan dat het Gulledele-arrest' van de Raad van State een Copernicaanse revolutie betekent voor de hiërarchie van de plannen. Vroeger was het hoger plan van toepassing op het volledige grondgebied, behalve daar waar lagere plannen golden. Dit probleem bestond sinds 1979 of zelfs 1962. Het zou dan ook logisch zijn alle BBP's te herzien, hoewel het opstellen van zo'n plan zeer veel werk vraagt. De beleidsbepalers worden voor een keuze geplaatst. Ofwel streven zij in de eerste plaats naar rechtszekerheid en dan worden alle BBP's herzien. Ofwel streven zij een meer pragmatische houding na, omdat de eerste oplossing menselijk, administratief en financieel onhaalbaar is.

Dezelfde volksvertegenwoordiger betreurt dat het GBP te veel in detail treedt. Wat zal nog het nut zijn van een BBP dat duur is om op te stellen ? De moeilijke interpretatie is zowel een probleem voor de gewestelijke ambtenaren als voor de gemeentelijke diensten die geen extra termijn krijgen. Het lid vraagt dan ook of de gemeentebesturen gesteund zullen worden.

5. Hoorzitting met leidende ambtenaren van de gemeentelijke diensten voor stedenbouw

Mevr. Schillebeeckx wijst op verschillende positieve aspecten in het ontwerp van ordonnantie dat door de commissie besproken wordt. Zij verwijst in de eerste plaats naar de afschaffing van het systeem van de impliciete opheffing van de delen van BBP's die niet overeenstemmen met het gewestplan en het GewOP. Zij vindt het ook goed dat dit ontwerp het mogelijk zal maken dat BBP's gedeeltelijk opgeheven worden, terwijl vroeger enkel de totale opheffing of de wijziging van de BBP's mogelijk waren. Het verheugt haar ook dat de gemachtigde ambtenaar meer tijd krijgt en dat voor bepaalde dossiers het advies van deze gemachtigde ambtenaar en de maatregelen inzake openbaarmaking niet meer vereist zijn.

Er zullen echter grote problemen rijzen voor de gemeenten die de BBP's zullen moeten bijwerken, indien het

Région ne veut pas faire elle-même. Qu'intégrera-t-on dans ce concept de toilettagage? Si on se limite à l'accessoire, l'intérêt d'une telle démarche ne semble pas évident. Dans le cas contraire, les risques de recours sont réels.

Elle cite des exemples illustrant les difficultés auxquelles seront confrontées les communes. Une demande de permis pour installer une crèche occupant tout un immeuble dans un quartier strictement résidentiel est introduite auprès de l'administration. Le Gouvernement a marqué son accord. Le PPAS était abrogé implicitement par le plan de secteur et les équipements sont autorisés partout. Si on applique ce que le projet d'ordonnance demande au niveau du PPAS en question, les équipements seront autorisés partout. On remet alors en cause l'économie de ce PPAS qui réserve des zones exclusivement à de la résidence. L'importance de cette crèche pourrait constituer un critère d'acceptation.

Elle cite un autre exemple qui est celui d'une auberge de jeunesse pour laquelle une demande d'extension concernait une parcelle située dans un PPAS qui la qualifiait d'équipement. Le premier projet de PRAS assimilait une auberge à un hôtel tandis que le second projet de PRAS ne fait aucune distinction entre l'auberge de jeunesse et l'hôtel. Si on applique la définition du plan supérieur, aucune extension ne sera possible. Le problème de la modification des définitions mérite d'être souligné. Il importe de savoir que certains PPAS font état de résidence, d'autres de logement et encore d'autres, d'habitations. Les PPAS les plus anciens ne contiennent, quant à eux, aucune définition.

Elle cite un dernier exemple : celui de la place des Martyrs. Le PPAS réserve cette espace à des bureaux et à de l'habitation. Des hôtels pourront être autorisés pour autant que le plan supérieur soit d'application. Une circulaire déterminant quelles sont les abrogations et quelles sont les conformités d'un plan inférieur par rapport au plan supérieur s'avère nécessaire.

M. Defawe informe les membres de la commission du fait que les administrations locales attendent avec impatience la mise en application du PRAS. Il s'interroge sur les raisons pour lesquelles la Région n'a pas confectionné elle-même la liste des abrogations implicites. Il serait peut-être utile de reporter à plus tard le toilettagage prévu. Les communes ne disposant pas des moyens en personnel pour gérer ce type d'analyse, peut-être devront-elles faire appel à des bureaux d'études. Des subsides régionaux seront dès lors nécessaires.

M. Barthélemy déplore également cette lourdeur à charge des communes. Celle-ci variera d'une entité à l'autre. Il cite l'exemple de la commune d'Etterbeek dont seulement 10% du territoire sont couverts par des PPAS. Dans d'autres communes, on atteint des chiffres proches de 60%. Il craint la mise en cause de la responsabilité juridique des communes chargées de ce toilettagage et qui seront confrontées à un risque de recours.

Gewest dat zelf niet doet. Wat moet men onder die bijwerking verstaan? Indien men zich beperkt tot het bijkomstige, lijkt die bijwerking niet echt ter zake te doen. In het andere geval, bestaat de kans dat er beroep ingesteld wordt.

Zij geeft voorbeelden van de moeilijkheden waarmee de gemeenten geconfronteerd zullen worden. Er wordt een aanvraag voor een vergunning ingediend voor een crèche die heel het gebouw inneemt, in een wijk die enkel een woonfunctie heeft. De regering gaat daarmee akkoord. Het BBP was impliciet opgeheven door het gewestplan en de uitrustingen zijn overal toegestaan. Indien men toepast wat het ontwerp van ordonnantie voor het BBP in kwestie oplegt, zullen de uitrustingen overal toegestaan worden. De strekking van dit BBP, dat bepaalde zones exclusief als woonzones bestempelt, wordt op die manier op de helling gezet. Het belang van deze crèche zou een reden kunnen zijn om ze te aanvaarden.

Zij geeft ook nog het voorbeeld van een jeugdherberg waarvoor een uitbreidingsaanvraag ingediend werd. Die uitbreiding zou op een perceel komen dat deel uitmaakte van een BBP dat het voor uitrustingen bestemde. Het eerste ontwerp van GBP stelde een jeugdherberg gelijk met een hotel, terwijl het tweede ontwerp van GBP geen enkel onderscheid maakt tussen een jeugdherberg en een hotel. Indien de definitie van het hoger plan gevolgd wordt, zal er geen enkele uitbreiding mogelijk zijn. Het probleem van de wijzigingen van de definities moet onderstreept worden. De terminologie in de BBP's is soms verschillend (bijvoorbeeld in het Frans, 'résidence', 'logement', 'habitations') De oudste BBP's geven geen enkele definitie.

Zij geeft het Martelaarsplein als laatste voorbeeld. Volgens het BBP is deze ruimte bestemd voor kantoren en woningen. Hotels zijn ook mogelijk als het hoger plan van toepassing is. Er is een circulaire nodig om te bepalen op welke punten een lager plan in overeenstemming is met het hoger plan en op welke punt het dit opheft.

De heer Defawe zegt aan de leden van de commissie dat de lokale besturen met ongeduld wachten op de toepassing van het GBP. Hij vraagt waarom het Gewest niet zelf de lijst van de impliciete opheffingen heeft opgesteld. Het zou misschien nuttig zijn om de bijwerking uit te stellen. De gemeenten hebben geen personeel om een dergelijk onderzoek te doen. Misschien zullen zij een beroep moeten doen op studie bureaus. Er zullen subsidies van het Gewest nodig zijn.

De heer Barthélemy vindt het ook spijtig dat de gemeenten met dit zware werk belast worden. De ene gemeente is natuurlijk de andere niet. Hij geeft het voorbeeld van Etterbeek waar maar voor 10% van het grondgebied BBP's bestaan. In andere gemeenten kan dit percentage stijgen tot 60%. Hij vreest dat de gemeenten verantwoordelijk gesteld zullen worden voor deze bijwerking en dat er beroep ingesteld zal worden.

Il relève également un flou juridique sur la notion d'abrogation implicite qui n'est pas explicitement définie. Il rappelle à cet égard l'importance du rôle de celui qui apprécie la norme.

La prolongation, à concurrence de 10 jours, du délai octroyé au fonctionnaire délégué ne lui pose pas de problèmes. Il sera cependant nécessaire de sensibiliser le personnel communal sur la portée de l'ordonnance, des arrêtés et circulaires qui s'en suivront. Il espère que ces mêmes circulaires comprendront de nombreux cas explicites à analyser lors de formations pour le personnel communal.

M. Defawe estime que l'article 13 du projet d'ordonnance concernant l'abrogation partielle ou totale d'un PPAS planifiée par un PCD devrait être légèrement modifié. Il faudrait, en effet, préciser au § 1er que le Conseil communal adopte la décision d'abrogation sans repasser par une procédure d'enquête. Il n'y a pas non plus lieu de considérer les six mois comme un délai de rigueur. Ce délai peut donc être supprimé.

M. Sven Gatz répond à M. Defawe que, pour les membres de la commission, il est clair que ce sont les communes qui seront chargées du toilettage. Les administrations communales sont-elles confrontées à une attitude rigide ou souple dans le chef de l'AATL ?

M. Defawe précise que les questions relatives aux interprétations, affectations et gabarits posées aux fonctionnaires délégués reçoivent rapidement réponse. Les questions de type juridique donnent en revanche lieu à des arguties et des lenteurs. Les communes ne disposent généralement pas de juristes spécialisés en droit de l'urbanisme alors que les demandeurs de permis sont, quant à eux, assistés par des bureaux d'études et des cabinets d'avocats.

Mme Schillebeeckx ajoute que les renseignements juridiques se donnent par téléphone et que le fonctionnaire de l'AATL ne dispose pas de suffisamment de temps pour confirmer les informations par écrit.

M. Barthélemy se réjouit qu'un contact ait lieu un jour tous les mois à l'occasion des réunions des commissions de concertation. Les problèmes juridiques constituent malheureusement une pierre d'achoppement.

M. Yaron Pesztat craint que de nombreux demandeurs ont maintenu leurs demandes en attente et que celles-ci affluent le lendemain de l'entrée en vigueur du PRAS. Il adopte la même attitude à l'égard d'une multiplication de demandes de renseignements urbanistiques qui ne manqueront pas d'encombrer les services communaux tant que les PPAS ne seront pas abrogés.

Mme Schillebeeckx répond que les dossiers en passe d'être introduits sont généralement déjà connus des services. Elle ne partage pas la crainte du commissaire sur la

Hij wijst er ook op dat er onduidelijkheid bestaat over het juridische begrip impliciete opheffing, dat niet gedefinieerd wordt. Hij herinnert in dat verband aan de belangrijke rol van de persoon die de norm moet invullen.

De verlenging van de termijn met 10 dagen voor de gemachtigd ambtenaar, is voor hem geen probleem. Men zal het gemeentepersoneel vertrouwd moeten maken met de ordonnantie en met de besluiten en de circulaires die zullen volgen. Hij hoopt dat deze circulaires veel duidelijke voorbeelden zullen bevatten die bij de opleiding van het gemeentepersoneel gebruikt kunnen worden.

De heer Defawe vindt dat artikel 13 van het ontwerp van ordonnantie betreffende de gedeeltelijke of volledige opheffing van een BBP, gepland door een GemOP, enigszins gewijzigd zou moeten worden. In § 1 zou bepaald moeten worden dat de gemeenteraad de opheffing goedkeurt zonder een nieuw onderzoek te beginnen. De zes maanden mogen ook niet als een dwingende termijn beschouwd worden. Die kan dus geschrapt worden.

De heer Sven Gatz antwoordt aan de heer Defawe dat het voor de leden van de commissie geen twijfel lijdt dat de gemeenten de bijwerking zullen uitvoeren. Verloopt de samenwerking tussen de gemeentebesturen en het BROH stug of vlot ?

De heer Defawe preciseert dat de vragen met betrekking tot de interpretatie, bestemmingen en afmetingen, die aan de gemachtigd ambtenaren gesteld worden, snel beantwoord worden. Op de vragen van juridische aard daarentegen wordt niet snel geantwoord ofwel wordt er geantwoord met spitsvondigheden. De gemeenten beschikken meestal niet over juristen gespecialiseerd in stedenbouw, terwijl de aanvragers van vergunningen bijstand krijgen van studie bureaus en advocatenkantoren.

Mevr. Schillebeeckx voegt eraan toe dat de juridische informatie telefonisch bezorgd wordt en dat de ambtenaar van het BROH geen tijd heeft om die schriftelijk te bevestigen.

Het verheugt de heer Barthélemy dat er een dag per maand contacten zijn op de vergaderingen van de overlegcommissies. De juridische problemen vormen spijtig genoeg een struikelblok.

De heer Yaron Pesztat vreest dat veel aanvragers hun aanvraag nog niet ingediend hebben en dat er heel wat zullen binnenkomen de dag na de inwerkingtreding van het GBP. Ook de vragen om stedenbouwkundige informatie zullen op de gemeentelijke diensten toestromen zolang de BBP's niet opgeheven zijn.

Mevr. Schillebeeckx antwoordt dat de diensten dossiers die op het punt staan ingediend te worden, meestal reeds kennen. Zij vreest niet dat er veel aanvragen ingediend zul-

multiplication d'introductions de demandes après l'entrée en vigueur du PRAS. Lorsque l'administration doit répondre à une demande de renseignements urbanistiques, celle-ci communique les renseignements bruts sans trancher sur l'abrogation implicite.

M. Defawe rappelle qu'en matière immobilière, on vit une période de haute conjoncture. On a assisté ces douze derniers mois à une augmentation de 30% du nombre de dossiers introduits. Le PRAS continuera à dynamiser le marché. Il est possible qu'une augmentation de plus de 10% fasse suite à la mise en application de ce plan. Il confirme également que son administration ne tranche pas en cas de demandes de renseignements urbanistiques.

M. Yaron Pesztat insiste sur les difficultés du toilettage dues à des interprétations différentes des prescriptions. L'administration devra à l'occasion de chaque demande de permis refaire tout le raisonnement nécessaire. Il se demande dès lors quel est encore l'utilité du toilettage surtout pour les PPAS contenant de nombreuses dispositions difficiles à interpréter.

M. Barthélemy précise qu'à l'occasion du traitement des demandes de permis, on préparera les toilettages. Ceux-ci sont nécessaires, même si on peut craindre le risque d'erreurs et les recours qui y feront d'autant plus suite qu'aucune enquête publique ne sera organisée. Les administrations disposeront heureusement d'autres solutions c'est-à-dire le recours à l'abrogation partielle ou à la modification du plan.

M. Yaron Pesztat craint également le risque de recours dû à l'absence d'enquête publique. Celle-ci constitue, en effet, la garantie pour tous du droit de s'exprimer.

Mme Schillebeeckx et le président de la commission, M. Bernard Clerfayt, rétorquent que si l'enquête publique ne constitue qu'une garantie supplémentaire, elle n'est cependant pas le seul élément à prendre en considération. Des conflits d'interprétation peuvent toujours exister.

M. Yaron Pesztat regrette que l'introduction d'une demande de permis soit nécessaire pour que le citoyen puisse savoir ce qu'il est possible de construire près de chez lui aussi longtemps que le PPAS n'est pas toiletté.

En réaction à cette prise de position, M. Defawe réitère son espoir d'assister à une amélioration de la situation suite à la mise en application du PRAS. Jusqu'à présent les administrations devaient utiliser comme outils le plan de secteur modifié par le PRD et le PRAS qui sert de référence pour le bon aménagement des lieux.

M. Barthélemy ajoute que très souvent un membre de son administration se propose d'accompagner le demandeur à l'AATL et ce pour éviter les avis discordants. Le PRAS dont l'absence est actuellement mal ressentie, don-

len worden na de inwerkingtreding van het GBP. Wanneer het bestuur moet antwoorden op een vraag om stedenbouwkundige inlichtingen, bezorgt het gewoon die informatie zonder een beslissing te nemen over de impliciete opheffing.

De heer Defawe herinnert eraan dat de vastgoedmarkt een hoogconjunctuur beleeft. De jongste twaalf maanden is het aantal dossiers met 30% gestegen. Het GBP zal de markt ook nieuwe impulsen geven. Na de inwerkingtreding ervan zou het aantal nog met 10% kunnen stijgen. Hij bevestigt ook dat zijn bestuur geen stelling neemt wanneer er stedenbouwkundige inlichtingen gevraagd worden.

De heer Yaron Pesztat verklaart dat de bijwerking moeilijk is omdat de voorschriften op verschillende manieren geïnterpreteerd worden. Bij iedere vergunningaanvraag zal het bestuur telkens opnieuw de denkoefening moeten maken. Hij vraagt zich dan ook af wat het nut is van de bijwerking, vooral voor de BBP's met talrijke bepalingen die moeilijk interpreteerbaar zijn.

De heer Barthélemy preciseert dat men bij de behandeling van de vergunningsaanvragen, de bijwerkingen zal voorbereiden. Die zijn noodzakelijk ook al bestaat de kans dat er vergissingen begaan worden en er beroep zal ingesteld worden, vooral omdat er geen openbaar onderzoek meer georganiseerd zal worden. De besturen zullen gelukkig andere oplossingen hebben, zoals de gedeeltelijke opheffing of de wijziging van het plan.

De heer Yaron Pesztat vreest ook dat er beroep zal ingesteld worden als er geen openbaar onderzoek meer is. Dit onderzoek zorgt ervoor dat iedereen zijn mening kan uiten.

Mevr. Schillebeeckx en commissievoorzitter Bernard Clerfayt repliceren dat het openbaar onderzoek maar een bijkomende garantie is en niet het enige element is dat in aanmerking wordt genomen. Er kunnen altijd verschillende tegenstrijdige interpretaties bestaan.

De heer Yaron Pesztat betreurt dat de burger nog altijd een vergunningsaanvraag moet indienen om te weten wat hij in zijn buurt mag bouwen, zolang het BBP niet bijgewerkt is.

De heer Defawe antwoordt daarop dat hij op een verbetering van de situatie hoopt na de inwerkingtreding van het GBP. Tot nu toe moesten de besturen gebruik maken van het door het GewOP gewijzigde gewestplan en het GBP dat een leidraad is voor de goede ruimtelijke ordening.

De heer Barthélemy voegt eraan toe dat zeer vaak een lid van zijn bestuur de aanvrager voorstelt om hem te vergezellen naar het BROH, om te voorkomen dat tegenstrijdige adviezen uitgebracht worden. Iedereen vindt het uit-

nera davantage de clarté tant aux administrations qu'aux citoyens.

M. Marc Cools a pris acte de la position des personnes auditionnées qui, dans certains cas, marquent leur préférence pour le recours à la technique de la modification ou de l'abrogation plutôt qu'au toilettage des plans. Il pense, en ce qui le concerne, que lorsque trop de différences sont constatées entre les plans, l'abrogation ou la modification sont préférables au toilettage. L'abrogation n'était auparavant pas possible. On ne pouvait, en effet, que modifier les plans. L'article 13 du projet prévoit, par le biais du plan communal de développement, une procédure simplifiée pour l'abrogation d'un PPAS. Ne serait-il pas préférable de prévoir ce type de procédure dès l'adoption du dossier de base du plan communal de développement ?

Mme Schillebeeckx partage ce point de vue. Elle regrette cependant l'obligation imposée aux communes de justifier les abrogations. Pourquoi ne pas se limiter à préciser que l'abrogation est due à la non-conformité ?

Le président de la commission, M. Bernard Clerfayt, rappelle que l'arrêt dit Val d'Or a eu pour effet une application plus stricte du principe de la hiérarchie du plan. On ne devait auparavant pas corriger les dispositions des PPAS contraires à celles des plans supérieurs. Il se demande à quel rythme se succéderont les PRAS. Combien de temps faudra-t-il pour rendre les PPAS conformes au plan régional ? En additionnant tous ces délais, n'arrivera-t-on pas au terme prévu pour l'élaboration du PRAS suivant avec comme conséquence, la survenance des mêmes problèmes que ceux auxquels on est confronté aujourd'hui ?

M. Barthélemy répète que les difficultés varieront d'une commune à l'autre en fonction des surfaces couvertes par les PPAS et des possibilités qu'auront les communes de recourir aux services de bureaux privés. L'âge des PPAS aura également une influence à cet égard.

6. Réponses de M. Willem Draps

A la suite des interventions fort intéressantes de Madame Schillebeeckx et de Messieurs Barthelemy et Defawe, le Secrétaire d'Etat souhaite apporter une série d'éléments de réponse aux interventions formulées par les membres de la Commission lors de la précédente séance de réunion.

Son exposé s'articulera autour des trois thèmes suivants :

1. Hiérarchie des plans,
2. Moyens à disposition des communes,

blijven van het GBP vervelend. De inwerkingtreding ervan zal meer duidelijkheid scheppen voor de besturen en de burgers.

De heer Marc Cools heeft akte genomen van het standpunt van de gehoorde personen. In sommige gevallen vinden zij het beter dat de plannen gewijzigd of opgeheven worden dan dat die bijgewerkt worden. Hijzelf vindt het beter de plannen op te heffen of te wijzigen, in plaats van bij te werken wanneer er te veel verschillen zijn. Opheffen was vroeger niet mogelijk. Men kon enkel de plannen wijzigen. Artikel 13 van het ontwerp voorziet via het gemeentelijk ontwikkelingsplan in een vereenvoudigde procedure voor de opheffing van een BBP. Zou deze procedure niet beter onmiddellijk gevolgd worden zodra het basisdossier van het gemeentelijk ontwikkelingsplan goedgekeurd is ?

Mevr. Schillebeeckx is het daarmee eens. Zij betreurt wel dat de gemeenten nu verplicht worden om de opheffingen te verantwoorden. Waarom kan niet gewoon gepreciseerd worden dat de opheffing een gevolg is van de niet-overeenstemming ?

Commissievoorzitter Bernard Clerfayt herinnert eraan dat het Gulledele-arrest tot gevolg gehad heeft dat het principe van de hiërarchie van het plan strenger toegepast wordt. Vroeger moesten de bepalingen van de BBP's die in strijd waren met die van hogere plannen niet gecorrigeerd worden. Hij vraagt zich af hoe snel de GBP's elkaar zullen opvolgen. Hoelang zal het duren om de BBP's in overeenstemming te brengen met het gewestelijk plan ? Als alle termijnen opgeteld worden, bereikt men dan niet de termijn opgelegd voor het opstellen van het volgende GBP ? Dan krijgt men dezelfde problemen als nu.

De heer Barthélemy herhaalt dat de problemen in iedere gemeente anders zullen zijn, afhankelijk van de oppervlakte waarvoor BBP's bestaan en van de mogelijkheid die de gemeenten zullen hebben om een beroep te doen op privé-bureaus. De ouderdom van de BBP's zal ook een invloed hebben.

6. Antwoorden van de heer Willem Draps

Na de zeer interessante uiteenzettingen van mevr. Schillebeeckx en de heren Barthelemy en Defawe, wenst de staatssecretaris een aantal antwoorden te geven op de vragen die de leden van de commissie tijdens de vorige vergadering gesteld hebben.

Zijn uiteenzetting bevat drie krachtlijnen :

1. Hiërarchie van de plannen,
2. Middelen ter beschikking van de gemeenten,

3. Examen des PPAS par rapport au seul PRAS et habilitation législative.

I. Hiérarchie des plans

Pour l'essentiel, les interventions des membres de la commission avaient pour objet la question de la hiérarchie des plans telle que prévue par l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme :

- d'une part, la hiérarchie entre plans de développement (PRD et PCD) – à vocation politique et de durée limitée – et plans d'affectation du sol (PRAS et PPAS) – à contenu réglementaire et destinés à s'inscrire dans la durée ;
- d'autre part, la hiérarchie entre le PRAS et les nombreux PPAS couvrant les territoires de nos 19 communes, et plus particulièrement le rôle que les PPAS seront appelés à jouer compte tenu des options inscrites au PRAS

Ce débat sur la hiérarchie des plans est, en effet, souhaitable dans la mesure où il convient de redéfinir le rôle et la place de chacun de ces plans. A cet égard, une réflexion avait déjà été entamée par son prédécesseur et il souhaite mener, en temps utile, un débat sur cette problématique essentielle.

Néanmoins, il lui semble que cette question dépasse largement le projet d'ordonnance soumis aujourd'hui à examen. Il se limitera donc, dans le cadre de cet exposé, à baliser les difficultés que pose aujourd'hui la stricte hiérarchie des plans mise en place en 1991. En outre, il se permettra de centrer son exposé sur le rôle particulier que les PPAS sont et seront appelés à jouer. Enfin, il souhaitera développer plus spécialement l'article 3, 1°, du projet d'ordonnance qui semble susciter un plus grand nombre de réactions chez certains membres de la Commission.

1. Les difficultés générées par la hiérarchie entre plans de développement et plans d'affectation du sol

De manière générale, les plans de développement ont pour objet d'intégrer, de façon cohérente, les différentes politiques régionales (PRD) et communales (PCD) autour des objectifs de développement prioritaires de la Région ou de la commune concernée.

En outre, et c'est l'option adoptée par l'ordonnance, ces plans de développement sont des plans de législation à durée limitée. Ils concernent l'ensemble des politiques sectorielles, en ce compris notamment l'urbanisme et l'aménagement du territoire qui ne constituent, en réalité, qu'un seul des volets traités dans ce type de plan.

3. Onderzoek van de BBP's in vergelijking met het enige GBP en wettelijke machtiging.

I. Hiërarchie van de plannen

De vragen van de leden van de commissie hadden hoofdzakelijk betrekking op de hiërarchie van de plannen zoals bedoeld in de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw :

- enerzijds de hiërarchie tussen de ontwikkelingsplannen (GewOP en GemOP) – met politieke inslag en beperkte duur – en de bestemmingsplannen (GBP en BBP) – met verordenende inhoud en met langetermijnplanning ;
- anderzijds de hiërarchie tussen het GBP en de talrijke BBP's die het grondgebied van onze 19 gemeenten bestrijken, in het bijzonder de rol die de BBP's zullen moeten spelen in het kader van de opties vervat in het GBP.

Dit debat over de hiërarchie tussen de plannen is wenselijk omdat de rol en de plaats van ieder plan opnieuw bepaald moet worden. De voorganger van de staatssecretaris heeft daar reeds over nagedacht en hij wenst zelf te zijner tijd over deze belangrijke problematiek een debat te organiseren.

Deze kwestie gaat evenwel veel verder dan het ontwerp van ordonnantie dat vandaag onderzocht wordt. Hij zal zich dus in het kader van deze uiteenzetting beperken tot de moeilijkheden bij de strikte hiërarchie van de plannen die in 1991 is ingevoerd. Hij zal vooral aandacht besteden aan de bijzondere rol die de BBP's zullen moeten spelen. Hij zal voornamelijk artikel 3, 1° van het ontwerp van ordonnantie, dat bij sommige leden van de commissie meer reacties uitlokt, onder de loep nemen.

1. De moeilijkheden bij de toepassing van de hiërarchie van de ontwikkelingsplannen en de bestemmingsplannen

De ontwikkelingsplannen moeten in het algemeen alle beleidskeuzes van het Gewest (GewOP) en van de gemeenten (GemOP) goed afstemmen op de prioritaire ontwikkelingsdoelstellingen van het Gewest of van de betrokken gemeente.

Bovendien strekt deze ordonnantie ertoe om de duur van deze ontwikkelingsplannen te beperken tot de duur van de zittingsperiode. Zij hebben betrekking op alle sectoren, ook op stedenbouw en ruimtelijke ordening die maar een van de onderdelen vormen van dit soort plan.

L'ambition du législateur de 1991 a été d'intégrer les plans de développement dans la législation relative à l'urbanisme et l'aménagement du territoire. Dès lors, il s'est efforcé de combiner, au mieux, différents niveaux de plans pourtant de nature sensiblement différente quant à leur contenu et à leur durée de vie.

Les dispositions de l'ordonnance se révèlent toutefois difficiles à mettre en œuvre et ce essentiellement pour deux raisons :

- l'intégration des plans de développement à durée limitée dans la hiérarchie des plans d'aménagement amène à de nombreuses difficultés pratiques (a) ;
- les plans de développement, conçus comme plans de législation, sont difficiles à mettre en œuvre dans les délais prévus (b).

a) Les difficultés pratiques de l'intégration des plans de développement dans la législation relative à l'urbanisme et l'aménagement du territoire

Les plans de développement ont été intégrés dans l'ordonnance de 1991 dans le cadre d'une stricte hiérarchie allant du plan supérieur aux plans inférieurs (PRD > PRAS > PCD > PPAS). Or, la superposition de plans de nature et de durée différente présente de nombreux inconvénients qui ont été sous-estimés lors de l'adoption de l'ordonnance de 1991.

1. Rigidité

Le principe d'une hiérarchie entre plans de développement et plans d'affectation du sol ne permet pas, ou pas suffisamment, d'adapter les plans d'affectation du sol à des situations nouvelles ou à des situations qui n'ont pas été appréhendées lors de l'élaboration des plans de développement.

Dans la mesure où le PRAS et le PRD recouvrent la même aire géographique, cette rigidité est d'autant plus incompréhensible au niveau régional où le PRAS ne peut être modifié que lorsque le PRD a préalablement précisé lesdites modifications. Ceci a donné lieu au développement d'instruments de dérégulation tels les programmes d'action prioritaire (P.A.P.).

2. Plans d'affectation du sol en perpétuelle révision

Chaque modification induite par le PRD, a pour effet de mettre en révision l'ensemble des plans inférieurs (PRAS, PCD, PPAS). Dans la mesure où le PRD est un plan de législation, en principe modifié tous les cinq ans, les plans inférieurs risquent d'être en perpétuelle révision.

De wetgever wou in 1991 de ontwikkelingsplannen opnemen in de wetgeving betreffende de stedenbouw en de ruimtelijke ordening. Hij heeft dan ook getracht om verschillende niveaus van plannen, die inhoudelijk en qua geldigheidsduur sterk verschilden, zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.

De bepalingen van de ordonnantie zijn echter moeilijk toe te passen om twee redenen :

- het opnemen van de ontwikkelingsplannen van beperkte duur in de hiërarchie van de plannen van ruimtelijke ordening, leidt in de praktijk tot heel wat moeilijkheden (a) ;
- de ontwikkelingsplannen, die als plannen voor de duur van de zittingsperiode opgevat zijn, kunnen moeilijk binnen de gestelde termijnen, uitgevoerd worden (b).

a) De praktische moeilijkheden bij de integratie van de ontwikkelingsplannen in de wetgeving betreffende de stedenbouw en de ruimtelijke ordening

De ontwikkelingsplannen zijn in de ordonnantie van 1991 opgenomen in het kader van een strikte hiërarchie van het hogere plan tot de lagere plannen (GewOP – GBP – GemOP – BBP). Het bestaan van plannen die inhoudelijk verschillen en niet dezelfde geldigheidsduur hebben, heeft veel nadelen die onderschat zijn op het ogenblik van de goedkeuring van de ordonnantie van 1991.

1. Rigiditeit

De hiërarchie tussen de ontwikkelingsplannen en de bestemmingsplannen maakt het onmogelijk of moeilijk om de bestemmingsplannen aan nieuwe toestanden aan te passen of aan toestanden die niet goed ingeschat zijn bij het opstellen van de ontwikkelingsplannen.

Het GBP en het GewOP bestrijken hetzelfde gebied en deze rigiditeit is des te moeilijker te begrijpen omdat het GBP op het niveau van het Gewest enkel gewijzigd kan worden wanneer het GewOP eerst deze wijzigingen gepreciseerd heeft. Een en ander heeft geleid tot de invoering van dereguleringsinstrumenten zoals de prioritaire actieprogramma's (PAP).

2. Bestemmingsplannen die voortdurend herzien worden

Iedere wijziging die wordt ingevoerd door het GewOP brengt een herziening op gang van alle lagere plannen (GBP, GemOP, BBP). Aangezien het GewOP even lang geldig is als een zittingsperiode en in beginsel om de vijf jaar gewijzigd wordt, bestaat het gevaar dat de lagere plannen voortdurend aan herziening toe zijn.

Or, les procédures de modification en cascade des plans inférieurs sont particulièrement longues et difficiles à mettre en œuvre. C'est plus particulièrement le cas au niveau communal où l'on connaît la nécessité d'élaborer un dossier de base et ensuite un projet de plan avec une double enquête publique et l'impossibilité de modifier le projet de plan sans repasser une troisième fois en enquête publique.

Les procédures d'élaboration des plans d'affectation du sol lui semblent dès lors particulièrement inadaptées. Elles le sont d'autant plus qu'il se peut que des procédures de révision soient en cours alors que le plan de développement qui les justifie a entre-temps été modifié dans un autre sens.

3. Blocage des dossiers de demande de permis

Compte tenu de la mise en révision continue des plans inférieurs, l'administré risque fort d'être systématiquement paralysé dans ses initiatives :

- soit par la règle du double gel instaurée par l'article 31, dernier alinéa, de l'ordonnance ;
- soit par les procédures de modification des plans en constante mouvance avec application éventuelle des articles 116, § 4, 123 et 125, § 2, de l'ordonnance qui prévoient de refuser un permis incompatible avec un projet de plan en cours d'élaboration.

4. L'abrogation implicite est difficile à gérer avec plus de deux niveaux de plans réglementaires.

La gestion du principe de l'abrogation implicite est particulièrement complexe et ne peut se concevoir avec quatre niveaux de plans réglementaires. Le PRD a perdu son volet réglementaire. Se pose encore l'opportunité du maintien du volet réglementaire des PCD

b) Les plans de développement, plans de législation

L'idée même de plans stratégiques de législation est fondamentale dans la législation. Toutefois, la mise en œuvre de ces instruments dans un délai utile se heurte actuellement à la tendance naturelle de donner à ces plans, présentés comme "supérieurs", un contenu trop vaste, trop fouillé pour être adoptés en un délai raisonnable (un an ?).

Il est en effet matériellement impossible, dans l'année qui suit l'élection du Parlement régional ou des conseils communaux, de réaliser des études suffisamment abouties. Pour le moins, il s'agit actuellement de traiter de l'ensem-

De procédures pour de getrapte wijziging van de lagere plannen zijn lang en moeilijk uit te voeren. Dat is zeker het geval in de gemeente, waar een basisdossier en vervolgens een ontwerpplan met een dubbel openbaar onderzoek opgesteld moet worden. Het ontwerpplan kan trouwens niet gewijzigd worden zonder een derde openbaar onderzoek.

De procedures voor het opstellen van bestemmingsplannen zijn volgens hem dan ook totaal ongeschikt, vooral omdat het kan gebeuren dat een herziening aan de gang is terwijl het ontwikkelingsplan dat daartoe aanleiding gaf ondertussen in een andere zin gewijzigd is.

3. Blokkering van de dossiers van vergunningsaanvragen

Indien de lagere plannen voortdurend herzien worden, bestaat het gevaar dat de initiatieven van de burger systematisch geblokkeerd worden :

- door de regel van de dubbele bevrozing ingevoerd door artikel 31, laatste lid, van de ordonnantie ;
- door de voortdurende herzieningen van de plannen met de eventuele toepassing van de artikelen 116, § 4, 123 en 125, § 2, van de ordonnantie, die het mogelijk maken een vergunning te weigeren die onverenigbaar is met een ontwerpplan dat nog in voorbereiding is.

4. De impliciete opheffing geeft aanleiding tot grote moeilijkheden als men te maken heeft met meer dan twee verordenende plannen.

Het is geen sinecure om het beginsel van de impliciete opheffing toe te passen. Het is niet haalbaar als men rekening moet houden met vier verordenende plannen. Het verordenende gedeelte van het GewOP is vervallen. De vraag rijst of het verordenende gedeelte van de GemOP's behouden moet blijven.

b) Ontwikkelingsplannen met dezelfde duur als de zittingsperiode

De idee van strategische plannen die opgesteld zijn voor de duur van de zittingsperiode, is fundamenteel in de wetgeving. De toepassing van die instrumenten binnen een nuttige termijn stuit thans op de natuurlijke neiging om aan die plannen, die als "hogere" plannen worden voorgesteld, een te ruime en te gedetailleerde de inhoud te geven, waardoor ze niet binnen een redelijke termijn (één jaar ?) aangenomen kunnen worden.

In de praktijk is het immers niet mogelijk om binnen het jaar na de verkiezing van het Gewestelijke Parlement of van de gemeenteraden studies uit te voeren die ver genoeg gaan. Thans moeten ten minste alle grote stedelijke thema's

ble des grands thèmes urbains et ainsi de permettre l'élaboration d'instruments indicatifs suffisamment précis, avec effet juridique sur les plans d'affectation du sol et donc sur la délivrance des permis.

2. *Le rôle des plans particuliers d'affectation du sol*

Certains intervenants se sont inquiétés du rôle des PPAS compte tenu des options urbanistiques prises au niveau du PRAS. Il est sans doute vrai que le niveau de précision graphique atteint par le PRAS est important. Néanmoins, le Secrétaire d'Etat se permettra quatre brèves observations à cet égard :

1. Les dispositions du futur PRAS donnent la possibilité aux communes de dépasser de nombreux seuils afin de pouvoir modaliser les options du plan selon les besoins locaux. Il était en effet vain de vouloir traiter de façon non différenciée un territoire aussi peu homogène que celui de la Région de Bruxelles-Capitale.
2. Le choix du zonage est lié à l'obligation qu'a le Gouvernement de tenir compte de la situation existante de fait et de droit, ce dont le PRD a fait l'économie. Le PRAS a donc veillé généralement à ne pas porter atteinte aux stratégies développées au niveau local lorsque celles-ci étaient compatibles avec les options régionales.
3. En élaborant le PRAS, le Gouvernement s'est fixé comme objectif de définir de manière plus précise la mixité en déterminant quatre zones de mixité différenciée : la zone d'habitation à prédominance résidentielle, la zone d'habitation, la zone mixte et la zone de forte mixité.
4. Le PRAS ne se substitue en rien aux PPAS. Il fixe les règles du jeu dans lesquelles les PPAS doivent s'inscrire. Les PPAS gardent donc un rôle essentiel, qui est notamment celui de définir les affectations qu'il convient de privilégier, les implantations de ces affectations et les gabarits les mieux adaptés pour ces implantations.

3. *L'article 3, 1°, du projet d'ordonnance*

Pour en revenir au projet d'ordonnance lui-même, son article 3, 1° évoque la hiérarchie entre le PRD et le PRAS en stipulant que "*le PRAS s'inspire des indications et orientations du PRD*".

De fait, cette disposition entend tirer les conséquences de la réforme du 16 juillet 1998, date à laquelle le Parlement régional abrogeait le volet réglementaire du PRD relatif à l'affectation du sol.

behandeld worden en moeten er aldus voldoende nauwkeurige richtinggevende instrumenten kunnen worden uitgewerkt die rechtsgevolg hebben voor de bestemmingsplannen en bijgevolg ook voor de afgifte van de vergunningen.

2. *De rol van de bijzondere bestemmingsplannen*

Sommige sprekers maken zich zorgen over de rol van de BBP's, gelet op de beleidskeuzes vervat in het GBP. Het GBP is wellicht zeer precies op grafisch vlak. Niettemin wenst de staatssecretaris in dit verband vier korte opmerkingen te formuleren :

1. De bepalingen van het toekomstige GBP verlenen de gemeenten de mogelijkheid om vele drempels te overschrijden, teneinde de beleidskeuzes vervat in het plan te kunnen aanpassen aan de plaatselijke behoeften. Het zou immers geen zin hebben om een zo heterogeen gebied als het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op een eenvormige manier te willen behandelen.
2. De verdeling in gebieden hangt samen met de verplichting van de regering om rekening te houden met de bestaande feitelijke toestand en met de bestaande rechtstoestand, wat het GewOP niet doet. In het algemeen is er in het GBP voor gezorgd dat het rekening houdt met de plaatselijke strategieën als die verenigbaar zijn met de gewestelijke beleidskeuzes.
3. Bij het opstellen van het GBP heeft de regering zich ten doel gesteld de gemengde gebieden nauwkeuriger te omschrijven door vier soorten gemengde gebieden vast te stellen : woongebieden met residentieel karakter, typische woongebieden, gemengde gebieden en sterk gemengde gebieden.
4. Het GBP kan geenszins in de plaats van de BBP's worden gesteld. Het stelt de spelregels vast die de BBP's in acht moeten nemen. De BBP's behouden dus een essentiële rol. Ze moeten namelijk vaststellen aan welke bestemmingen voorrang wordt verleend, hiervoor de vestigingsplaatsen bepalen en bepalen welke afmetingen het meest geschikt zijn.

3. *Artikel 3, 1° van het ontwerp van ordonnantie*

Artikel 3, 1° van het ontwerp van ordonnantie verwijst naar de hiërarchische orde tussen het GewOP en het GBP en bepaalt dat "*het GBP zich inspireert op de meldingen en oriëntaties van het GewOP*".

Deze bepaling houdt in feite rekening met de hervorming van 16 juli 1998, toen het Gewestelijk Parlement het verordenende gedeelte van het GewOP over de bodembestemming heeft opgeheven.

Dans la mesure où le PRD ne contient plus de disposition réglementaire, ladite ordonnance a supprimé le régime de “*dérogation*” du PRAS par rapport au PRD – régime qui subsiste à l’article 50 entre le PRAS et les PPAS-, en stipulant que désormais le P.R.A.S peut s’écarter du PRD moyennant préalable motivation (article 23 de l’ordonnance). Les membres se souviendront que cela a été abondamment discuté la semaine dernière à l’occasion des interpellations de Messieurs Cerexhe et Pesztat à propos du PRAS

Le PRD ayant perdu tout effet réglementaire, son volet indicatif doit être perçu comme une directive guidant l’action du Gouvernement à l’exception de son volet relatif aux aides octroyées par le Gouvernement. C’est ce qui ressort d’ailleurs de l’avis rendu par le Conseil d’Etat le 25 mai 1998 à propos de la réforme du 16 juillet 1998 (Doc. C.R.B., A -263/1-97/98).

Comme l’a souligné de façon pertinente Monsieur Gatz, c’est bien la modification du 16 juillet 1998 qui a instauré un régime de hiérarchie souple, comme il se doit, entre plans de contenu, de nature et de portée distincte.

Dans cette logique, le PRD définit des objectifs de développement qui sont parfois concurrents et que le PRAS a pour objet, dans le domaine particulier de l’aménagement du territoire, d’arbitrer.

Ainsi, le P.R.A.S peut, dans certains cas, tantôt privilégier tel objectif ou tel autre, compte tenu de la situation existante de fait et de droit, voire s’écarter des objectifs du PRD lorsque les circonstances le justifient. Le PRAS s’inspire donc des objectifs du PRD en vue d’aménager le territoire de façon la plus cohérente possible au regard de la diversité des objectifs poursuivis.

Il serait dès lors parfaitement inopportun de maintenir la disposition actuelle qui prévoit que le PRAS complète et précise le PRD. A cet égard, la formule du Code wallon de l’Aménagement du Territoire, de l’Urbanisme et du Patrimoine (CWATUP), reprise au projet, paraît donc la plus adaptée.

Monsieur Clerfayt a fait en outre très opportunément remarquer que l’article 17, 4°, de l’ordonnance stipule que le PRD peut indiquer les modifications à apporter au PRAS

Il est en effet normal que lorsque le PRAS ou un autre plan inférieur préexistant fait obstacle à la réalisation des objectifs nouveaux du PRD, ce dernier mentionne les modifications à apporter à ces plans antérieurs.

In zoverre het GewOP geen verordenende bepaling meer bevat, heeft die ordonnantie de regeling van de “*afwijking*” van het GBP ten opzichte van het GewOP – deze regeling blijft bestaan in artikel 50 in verband met het GBP en de BBP’s – opgeheven en daarbij bepaald dat het GBP mag afwijken van het GewOP als de redenen daarvoor uitdrukkelijk worden vermeld (artikel 23 van de ordonnantie). De commissieleden herinneren zich wel dat dit vorige week uitvoerig besproken werd tijdens de interpellaties van de heren Cerexhe en Pesztat in verband met het GBP.

Aangezien het GewOP geen verordenende kracht meer heeft, moet het richtinggevende gedeelte worden opgevat als een richtsnoer voor de regering, met uitzondering van het hoofdstuk over de door de regering toegekende steun. Dat blijkt trouwens uit het advies van de Raad van State van 25 mei 1998 over de ordonnantie van 16 juli 1998 (Gedr. St. BHR, A-263/1 - 97/98).

Zoals de heer Gatz er terecht op gewezen heeft, is het wel degelijk de wijziging van 16 juli 1998 die, zoals dat behoort, een soepele hiërarchische verhouding heeft ingevoerd tussen de plannen met een verschillende inhoud, aard en strekking.

Volgens deze gedachtegang legt het GewOP soms strijdige ontwikkelingsdoelstellingen vast waarvoor het GBP, wat de ruimtelijke ordening betreft, de knoop moet doorhakken.

Bijgevolg kan het GBP zodoende in bepaalde gevallen de voorrang verlenen aan deze of gene doelstelling, rekening houdend met de bestaande rechtstoestand en met de bestaande feitelijke toestand, en zelfs afwijken van de doelstellingen van het GewOP wanneer de omstandigheden dat vereisen. Het GBP gaat dus uit van de doelstellingen van het GewOP om een zo coherent mogelijke ruimtelijke ordening tot stand te brengen, rekening houdende met de verscheidenheid van de nagestreefde doelstellingen.

Het zou bijgevolg helemaal niet opportuun zijn om de huidige bepaling, namelijk dat het GBP het GewOP preciseert door het aan te vullen, te behouden. In dat verband lijkt de formule van de Code wallon de l’Aménagement du Territoire, de l’Urbanisme en du Patrimoine (CWATUP), die in het ontwerp staat, bijgevolg het meest geschikt.

De heer Clerfayt heeft er bovendien zeer terecht op gewezen dat artikel 17, 4° van de ordonnantie bepaalt dat het GewOP de in het GBP aan te brengen wijzigingen kan vermelden.

Het is immers normaal dat wanneer het GBP of een ander al bestaand lager plan het verwezenlijken van de nieuwe doelstellingen van het GewOP in de weg staat, het GewOP de wijzigingen vermeldt die in die vorige plannen moeten worden aangebracht.

Toute autre est cependant la situation où un plan de développement préexiste et où le Gouvernement est appelé à adopter un PRAS. Cette hypothèse est quant à elle réglée par l'article 23 de l'ordonnance commenté ci-dessus et qui stipule que le PRAS peut s'écarter du PRD moyennant préalable motivation.

II. Moyens à disposition des communes

Les communes seront appelées à modifier et/ou abroger tout ou partie de leurs PPAS implicitement abrogés par le PRAS et ce, dès son entrée en vigueur.

Si les moyens budgétaires actuellement mis à la disposition des communes par la Région pour l'élaboration ou la modification de leurs plans s'avéraient insuffisants afin de mettre en œuvre les procédures d'abrogation, de modification ou de toilettage de texte, ceux-ci seront revus.

Par ailleurs, plusieurs intervenants se sont inquiétés de l'aptitude des communes à gérer le problème de l'abrogation implicite compte tenu de la complexité juridique de cette notion.

Les membres de la commission noteront à cet égard, que grâce au projet d'ordonnance, les communes feront l'économie d'un examen de conformité de leurs PPAS avec le Plan de secteur de 1979 et le volet réglementaire du PRD de 1995, ce qui simplifiera considérablement leur tâche. En effet, les difficultés théoriques les plus importantes résident dans la portée de l'abrogation implicite, lorsque la norme qui a justifié cette abrogation a, elle-même, par la suite été abrogée, comme c'est le cas du volet réglementaire du PRD abrogé en 1998.

Le Secrétaire d'Etat entend, par ailleurs, établir une circulaire qui permettra aux autorités communales, mais également régionales (administration, Collège d'urbanisme, Collège d'environnement, etc ...) d'identifier aisément les principaux cas d'abrogation implicite. Cette circulaire ne passera nullement sous silence les difficultés, soulevées par Messieurs Clerfayt et Peyztat, telles celles générées par l'existence de définitions au contenu divergent et celles résultant de conflits "négatifs", à savoir lorsque le plan inférieur interdit ce que le plan supérieur autorise.

En effet, contrairement à ce que certains intervenants ont laissé entendre, un plan inférieur plus restrictif peut être implicitement abrogé par le plan supérieur, notamment lorsque ce plan inférieur empêche la réalisation du plan supérieur nouveau.

Il faut noter enfin que les communes seront appelées à vérifier uniquement les principaux problèmes de compatibilité de leurs PPAS avec le PRAS, sans s'embarrasser d'une approche exhaustive. C'est en fonction de cette première évaluation, que les communes décideront du sort à

De toestand is echter helemaal anders als er reeds een ontwikkelingsplan bestaat en de regering een GBP dient aan te nemen. Dit geval wordt geregeld in het reeds besproken artikel 23 van de ordonnantie, dat bepaalt dat het GBP van het GewOP mag afwijken als die beslissing vooraf met redenen wordt omkleed.

II. Middelen ter beschikking van de gemeenten

Zodra het GBP van kracht wordt, zullen de gemeenten hun BBP's die er impliciet door opgeheven worden, geheel of gedeeltelijk moeten wijzigen en/of opheffen.

Als de begrotingsmiddelen die het Gewest thans ter beschikking van de gemeenten stelt voor het opstellen of het wijzigen van hun plannen, niet zouden volstaan om de procedures voor het opheffen, wijzigen of bijwerken van de tekst uit te voeren, zullen ze herzien worden.

Voorts zijn verschillende sprekers er niet gerust in dat de gemeenten het probleem van de impliciete opheffing kunnen oplossen, rekening houdend met de juridische complexiteit van dat begrip.

De commissieleden nemen er akte van dat de gemeenten, dankzij het ontwerp van ordonnantie, niet hoeven te onderzoeken of hun BBP's in overeenstemming zijn met het Gewestplan van 1979 en het verordenende gedeelte van het GewOP van 1995. Dat zal hun taak aanzienlijk vereenvoudigen. De grootste theoretische problemen hebben immers te maken met de draagwijdte van de impliciete opheffing, wanneer de norm die deze opheffing verantwoordt, vervolgens zelf opgeheven is, zoals het geval is met het verordenende gedeelte van GewOP dat in 1998 opgeheven is.

De staatssecretaris is overigens van plan een circulaire op te stellen om de gemeentelijke en de gewestelijke overheden (administratie, Stedenbouwkundig College, Milieu-college, enz.) duidelijk te maken wat de voornaamste gevallen van impliciete opheffing zijn. Deze circulaire zal geenszins voorbijgaan aan de problemen die de heren Clerfayt en Peyztat aan de orde gesteld hebben, zoals de problemen die resulteren uit het bestaan van uiteenlopende definities en uit "negatieve" conflicten, namelijk wanneer het lagere plan verbiedt wat het hogere plan toestaat.

In tegenstelling tot wat sommige sprekers hebben laten verstaan, kan een strenger lager plan impliciet opgeheven worden door het hogere plan, met name wanneer dat lagere plan de uitvoering van het nieuwe hogere plan in de weg staat.

Er zij ten slotte op gewezen dat de gemeenten alleen de grootste problemen inzake de verenigbaarheid van hun BBP's met het GBP zullen moeten opsporen en niet alles moeten onderzoeken. Op basis van die eerste evaluatie zullen ze beslissen wat ze met hun BBP's zullen doen : vol-

réserver à leurs PPAS : abrogation totale ou partielle, modification ou simple toilettage de texte.

III. Examen des PPAS par rapport au seul PRAS et habilitation législative

Le Secrétaire d'Etat a entendu Monsieur Cerexhe parler de la "résurrection" des PPAS. Il lui semble à cet égard que certains intervenants se sont penchés, en les confondant parfois, sur deux mesures spécifiques distinctes du projet :

- tout d'abord, la disposition par laquelle les PPAS recourent leurs effets dans la mesure de leur compatibilité au PRAS ;
- ensuite, l'habilitation législative donnée au Gouvernement d'adopter le premier PRAS sans tenir compte des abrogations implicites générées par le Plan de secteur, le volet réglementaire du PRD et enfin le PRAS.

La première de ces mesures répond à la nécessité d'assurer, à bref délai, une sécurité juridique minimale. Elle épargnera ainsi aux administrations l'obligation de vérifier préalablement la conformité des plans particuliers dont ils font application dans le cadre de la gestion des demandes de certificats ou de permis, au Plan de secteur et au PRD

La nécessité d'une telle mesure résulte d'une situation tout à fait exceptionnelle qui découle d'une pratique administrative constante visant à exclure les abrogations implicites générées par le plan de secteur ou le PRD. Or, l'évaluation systématique de ces abrogations n'a jamais été faite et est pratiquement impossible à réaliser dans des délais raisonnables, générant ainsi une insécurité juridique importante.

Monsieur Cerexhe a fait remarquer qu'une norme abrogée est en principe définitivement abrogée. Si cette affirmation est exacte, elle n'empêche cependant en rien la ré-adoption d'une norme à l'identique.

En l'occurrence, le législateur redonne effet aux PPAS implicitement abrogés en épargnant aux communes une procédure de ré-adoption totale (ou partielle) des dispositions de leurs PPAS implicitement abrogées en 1979 et 1995, mais néanmoins conformes (ou partiellement conformes) au PRAS. Rien n'empêche en effet le législateur de recourir à ce procédé, lorsque ce faisant, il répond à l'impérieuse nécessité de restaurer rapidement un minimum de clarté et de sécurité dans le paysage juridique de l'urbanisme bruxellois.

La légalité de la seconde de ces mesures, suggérée par la section législation du Conseil d'Etat, ne peut raisonna-

ledige of gedeeltelijke opheffing, wijziging of een loutere bijwerking.

III. Onderzoek van de BBP's in het licht van het GBP en machtiging

De staatssecretaris heeft de heer CEREXHE horen spreken van de "verrijzenis" van de BBP's. In dat verband lijkt het me dat bepaalde sprekers twee afzonderlijke specifieke maatregelen van het ontwerp onderzocht hebben en soms met elkaar verward hebben :

- allereerst de bepaling volgens welke de BBP's hun uitwerking terugkrijgen in zoverre ze verenigbaar zijn met het GBP;
- vervolgens de machtiging verleend aan de regering om het eerste GBP aan te nemen en daarbij geen rekening te houden met de impliciete opheffingen die het gevolg zijn van het Gewestplan, van het verordenende gedeelte van het GewOP en ten slotte van het GBP.

De eerste maatregel is noodzakelijk om op korte termijn voor een minimum aan rechtszekerheid te zorgen. De besturen zullen vooraf niet meer hoeven na te gaan of de bijzondere plannen die zij toepassen bij het beheer van de aanvragen om attesten of vergunningen, in overeenstemming zijn met het Gewestplan en het GewOP.

Een dergelijke maatregel is noodzakelijk, omdat er een heel uitzonderlijke situatie is ontstaan ten gevolge van een vast gebruik van de administratie waarbij de impliciete opheffingen die voortvloeien uit het Gewestplan of het GewOP worden uitgesloten. Die opheffingen werden echter nooit systematisch geëvalueerd. Die evaluatie kan haast onmogelijk binnen een redelijk tijdsbestek worden uitgevoerd en geeft bijgevolg aanleiding tot een grote rechtsonzekerheid.

De heer Cerexhe merkt op dat een opgeheven norm in principe definitief opgeheven is. Die bewering is weliswaar juist, maar belet echter niet dat er een dezelfde norm opnieuw wordt aangenomen.

In dit geval verleent de wetgever de impliciet opgeheven BBP's opnieuw rechtsgevolgen worden door de gemeenten niet te verplichten om een procedure uit te voeren voor het volledig (of gedeeltelijk) opnieuw aannemen van de bepalingen van hun BBP's die impliciet opgeheven zijn in 1979 en 1995, maar die niettemin (gedeeltelijk) in overeenstemming zijn met het GBP. Niets belet de wetgever immers om zijn toevlucht tot dit procédé te nemen, wanneer hij daardoor tegemoet komt aan de dwingende noodzaak om snel weer te zorgen voor een minimum aan duidelijkheid en rechtszekerheid in de juridische regelgeving van de Brusselse stedenbouw.

De wettigheid van de tweede maatregel die door de afdeling Wetgeving van de Raad van State voorgesteld is,

blement être mise en cause compte tenu de la difficulté quasi insurmontable d'énumérer de manière exhaustive les abrogations implicites intervenues dans les 590 PPAS couvrant la Région suite à l'entrée en vigueur du Plan de secteur de 1979 et du PRD de 1995. Il en va là également de la nécessité de ne plus différer la mise en œuvre de la politique d'aménagement du territoire dans la Région de Bruxelles-Capitale notamment après l'abrogation de la carte réglementaire d'affectation du sol du PRD et la période transitoire connue actuellement depuis le 4 septembre 1999.

Sur le plan de l'opportunité, il y a également lieu d'avoir égard au fait que le PRD de 1995 a été établi sans tenir compte de la situation existante de droit, et pour cause, l'ordonnance excluant le principe de l'abrogation implicite et dispensant le Gouvernement d'établir une carte de la situation existante de droit.

Le PRD de 1995 a donc, involontairement certes, mais toutefois profondément, bouleversé la cohérence stratégique de nombreux plans particuliers. En conséquence, élaborer le PRAS en tenant compte des abrogations implicites subies par ces plans particuliers n'avait aucun sens, car cela revenait à établir un plan sur un champ de ruines juridiques.

Or, le maintien des stratégies locales a toujours été son souci et, il ose le croire, celui des différents gouvernements qui se sont succédés. La pratique administrative constante excluait le principe de l'abrogation implicite, ce que l'ordonnance du 28 mars 1998 a entendu confirmer expressément.

Pour cette raison, l'habilitation législative permet au gouvernement d'établir un plan sur base de données cohérentes au niveau urbanistique.

7. Poursuite de la discussion générale

M. Philippe Debry s'interroge sur le cas d'une abrogation implicite partielle. La commune qui souhaiterait abroger totalement ce plan, doit-elle organiser une enquête publique ?

Le Secrétaire d'Etat répond affirmativement et précise que l'enquête publique se ferait par le biais du PCD ou via une procédure d'abrogation spécifique. Sauf le cas de l'abrogation implicite pour non-conformité à un plan supérieur, il ne s'agit en aucun cas de soustraire même de manière partielle l'abrogation d'une norme d'urbanisme au contrôle démocratique qui est celui d'une enquête publique ; le seul but étant d'établir une sécurité juridique. Cela ne permettra donc pas en fonction de la théorie de l'accessoire qui suit le principal de se débarrasser de prescriptions gênantes. Les craintes du précédent orateur ne sont donc pas fondées.

kan redelijkerwijze niet in twijfel getrokken worden, gelet op de bijna onoverkomelijke moeilijkheid om een volledige opsomming te geven van de impliciete opheffingen in de 590 BBP's die in het Gewest van toepassing zijn na de inwerkingtreding van het Gewestplan van 1979 en het GewOP van 1995. Het lijkt evenmin twijfel dat het beleid inzake ruimtelijke ordening in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met name na de opheffing van de verordenende bestemmingskaart van het GewOP en de huidige overgangperiode die op 4 september 1999 is ingegaan, onverwijd moet worden toegepast.

Er zij in dit verband eveneens op gewezen dat het GewOP van 1995 opgesteld is zonder rekening te houden met de bestaande rechtstoestand, omdat de ordonnantie het beginsel van de impliciete opheffing uitsluit en de regering vrijstelt van de verplichting om een kaart van de bestaande rechtstoestand op te maken.

Het GewOP van 1995 heeft de strategische samenhang van talrijke BBP's, weliswaar onopzettelijk, grondig door elkaar geschud. Bijgevolg had het geen enkele zin om het GBP op te stellen rekening houdend met de impliciete opheffingen van die BBP's, want dan moest er een plan opgesteld worden op een uiterst wankel juridische basis.

Hijzelf en de verschillende opeenvolgende regeringen hebben steeds geijverd voor het behoud van de plaatselijke strategieën. De administratie sloot het beginsel van de impliciete opheffing uit. Deze praktijk is uitdrukkelijk bekrachtigd bij de ordonnantie van 28 maart 1998.

Daarom maakt de machtiging het de regering mogelijk om een plan op te stellen op basis van coherente stedenbouwkundige gegevens.

7. Voortzetting van de algemene bespreking

De heer Philippe Debry heeft vragen over een geval van gedeeltelijke impliciete opheffing. Moet de gemeente een openbaar onderzoek houden wanneer ze dat plan volledig wil opheffen?

De staatssecretaris antwoordt bevestigend en preciseerd dat het openbaar onderzoek zou worden gehouden in het kader van het GemOP of via een specifieke procedure behalve in het geval van een impliciete opheffing of als er geen overeenstemming is met een hoger plan. Het is geenszins de bedoeling om de opheffing van een stedenbouwkundige norm zelfs maar gedeeltelijk te onttrekken aan de democratische controle die hier de vorm van een openbaar onderzoek aanneemt. Het enige doel is rechtszekerheid tot stand te brengen. Het zal het bijgevolg niet mogelijk zijn om vervelende voorschriften overboord te gooien in navolging van de theorie volgens welke het toebehoren de zaak volgt. De vrees van de vorige spreker is dus niet gegrond.

Le président de la commission, M. Bernard Clerfayt, constate que là où le PRAS est à ce point détaillé et qu'il se superpose aux PPAS, la commune effectuera un constat technique d'abrogation. Les autres PPAS contenant des normes de gabarits, des hauteurs maximales ... ne seront, en ce qui les concerne, pas abrogés suite à un simple constat technique mais le seront en raison d'une opportunité urbanistique.

Le Secrétaire d'Etat souligne la grande diversité des situations que l'on retrouve parmi les PPAS. Les solutions offertes aux communes respectent pleinement le principe de l'autonomie des communes, entités les mieux placées pour prendre ce type de décisions et choisir les priorités qu'elles détermineront.

M. Philippe Debry a bien entendu les exemples de Mme Schillebeeckx et plus précisément celui relatif à une crèche sur un territoire couvert par un PPAS qui réserve la zone à du logement. Dans la mesure où il n'est pas en contradiction avec le plan supérieur, un PPAS peut être plus précis et plus sévère que le PRAS et donc interdire des affectations que le PRAS autorise.

Le président de la commission, M. Bernard Clerfayt, précise qu'il s'agit là du cas des conflits négatifs. Quelle peut encore être la portée d'un PPAS ? Celui-ci peut prévoir des affectations, des gabarits, affecter des superficies non réglementées par le PRAS. Peut-il cependant être plus précis et plus contraignant que le PRAS ? Il se réfère au cas d'un PPAS à 100% résidentiel et qui ne prévoit aucune autre fonction alors que le PRAS fixe des seuils pour d'autres affectations. Est-ce le PRAS qui prévaut ou alors le nouveau PPAS peut-il se montrer plus strict que le plan régional ?

Le conseiller du Secrétaire d'Etat relève deux problèmes différents. Le premier a trait aux problèmes des conflits négatifs. En d'autres termes, un PPAS antérieur à l'entrée en vigueur du PRAS se montrerait plus restrictif que celui-ci et empêcherait son application. Une telle hypothèse est possible là où le PRAS prévoit une zone de type mono-fonctionnel et où il y a une affectation principale. Il cite l'exemple d'une zone administrative ou d'équipements prévue par le PRAS alors que le PPAS antérieur ne prévoit aucune de ces deux fonctions. Le PPAS dès lors plus restrictif que le PRAS empêche ainsi la réalisation de l'affectation principale de celui-ci. C'est pour cette raison que le plan inférieur est implicitement abrogé par le plan supérieur. Dans le cas des zones mixtes où plusieurs affectations sont possibles, ce genre d'hypothèse ne devrait pas être très fréquent sauf dans le cas d'un PPAS qui interdirait la fonction de logement.

Le président de la commission, M. Bernard Clerfayt, se demande si, comme le PRAS ne prévoit pas de zone mono-

De commissievoorzitter, de heer Bernard Clerfayt, stelt vast dat daar waar het GBP zeer gedetailleerd is en boven de BBP's staat, de gemeente de opheffing formeel zal vaststellen. De andere BBP's die normen inzake afmetingen, maximumhoogten enz. bevatten, zullen niet opgeheven worden na een eenvoudige technische vaststelling, maar om stedenbouwkundige redenen.

De staatssecretaris benadrukt dat de situaties in de BBP's sterk kunnen verschillen. De aan de gemeenten geboden oplossing eerbiedigen het beginsel van de autonomie van de gemeenten, die het best geplaatst zijn om dit soort beslissingen te nemen en hun prioriteiten vast te stellen.

De heer Philippe Debry heeft aandachtig geluisterd naar de voorbeelden van mevrouw Schillebeeckx en meer bepaald naar het voorbeeld van een crèche op een plaats die door een BBP tot woongebied bestemd was. In zoverre een BBP niet in strijd is met het hogere plan, kan het nauwkeuriger en strenger zijn dan het GBP en dus bestemmingen verbieden die het GBP wel toestaat.

Commissievoorzitter Bernard Clerfayt, preciseert dat dit een voorbeeld van de negatieve conflicten is. Wat kan nog de strekking van een BBP zijn? Het kan voorzien in bestemmingen en in afmetingen en een bestemming geven aan oppervlakten waarvoor het GBP geen bepalingen bevat. Kan een BBP echter nauwkeuriger en strenger zijn dan het GBP? Hij verwijst naar een BBP dat een gebied voor 100 % voor woondoeleinden bestemt en in geen enkele andere functie voorziet, terwijl het GBP grenzen voor andere bestemmingen vaststelt. Is het GBP dan van toepassing of kan het nieuwe BBP strenger zijn dan het gewestelijke plan?

De adviseur van de staatssecretaris wijst op twee verschillende problemen. Het eerste probleem houdt verband met de negatieve conflicten. Met andere woorden, een BBP dat van vóór de inwerkingtreding van het GBP dateert, zou strenger zijn dan het GBP en de toepassing ervan beletten. Dat is mogelijk daar waar het GBP in één functie voorziet en daar waar het een hoofdbestemming vaststelt. Hij haalt een voorbeeld aan waarin het GBP in een gebied voor administratie of een gebied voor uitrustingen voorziet, terwijl die twee functies in het vorige BBP niet voorkwamen. Het BBP dat bijgevolg strenger is dan het GBP belet aldus dat het gebied in kwestie de in het GBP vastgestelde hoofdbestemming krijgt. Daarom wordt het lagere plan impliciet opgeheven door het hogere plan. In het geval van de gemengde gebieden waar verschillende bestemmingen mogelijk zijn, zou deze mogelijkheid zich niet al te vaak mogen voordoen, behalve ingeval een BBP de woonfunctie zou verbieden.

Aangezien het GBP niet voorziet in een woongebied met één enkele functie, vraagt commissievoorzitter Bernard

fonctionnelle résidentielle, le fait d'en maintenir une par le biais d'un PPAS contreviendrait donc aux dispositions du PRAS.

Le conseiller du Secrétaire d'Etat répond par la négative car le cas cité concerne une zone monofonctionnelle de logement située sur le territoire d'un PPAS antérieur au PRAS et le PRAS indiquerait à cet endroit qu'il s'agit d'une zone d'habitations. Il n'y a dès lors pas de contradiction car l'affectation principale de la zone d'habitations, c'est le logement. Les autres affectations étant subsidiaires.

La deuxième question abordée par les précédents orateurs tendait à voir dans quelle mesure les prescriptions générales d'un plan (plan de secteur, PRD ou PRAS) postérieur à des plans inférieurs et antérieurs priment sur les dispositions de ces plans. Il cite l'exemple de l'implantation d'équipements qu'on a voulu, dans le PRAS, rendre partout possible. Cette disposition transcende-t-elle les PPAS antérieurs à l'entrée en vigueur du PRAS ? Une circulaire tranchera cette question en vue de préciser la portée de l'abrogation implicite.

Le président de la commission, M. Bernard Clerfayt, cite le cas de la prescription générale du PRAS selon laquelle l'équipement autorisé partout rend impossible la faculté pour les communes d'adopter des PPAS à 100% résidentiel.

Le conseiller du Secrétaire d'Etat confirme que tel est le cas si l'on considère que la prescription générale en cause doit être considérée comme une donnée essentielle du plan à laquelle les PPAS ne pourraient faire obstacle.

Selon M. Marc Cools, différentes interprétations peuvent être valables et il appartiendra au Conseil d'Etat de trancher. En ce qui concerne les prescriptions particulières du PRAS, un PPAS devrait pouvoir y déroger. Si, par contre, on se situe dans les prescriptions générales du PRAS, on peut se demander si on ne déroge pas aux données essentielles du plan. Il cite l'exemple d'un plan supérieur, qui affecte une zone à de l'équipement public alors que le plan particulier antérieur prévoyait de l'habitation. Ce dernier reste en vigueur pour des dispositions telles que les gabarits ... mais plus pour ce qui concerne l'affectation.

Un autre cas peut être cité. Il s'agit du plan supérieur qui prévoit de l'équipement public alors que le PPAS se montre plus restrictif. Il faudra voir quelle sera l'interprétation qui en sera faite. Si c'est celle arrêtée par le conseiller du Secrétaire d'Etat, les communes peuvent se défaire purement et simplement de leur 590 PPAS. Si un PPAS s'avère ne pas être contraire au PRAS, bien qu'il soit plus restrictif (par exemple moins de bureaux) il est d'application. Si en revanche, on souhaite une affectation autorisée par le PRAS et refusée par le PPAS, les deux

Clerfayt, of het in strijd met de bepalingen van het GBP zou zijn om die mogelijkheid in een BBP te behouden.

De adviseur van de staatssecretaris antwoordt ontkenkend, want in het geval in kwestie gaat het om een woongebied met één enkele functie in het gebied van een BBP dat van vóór het GBP dateert en zou het GBP die plaats tot woongebied bestemmen. Er is bijgevolg geen tegenstrijdigheid, want het woongebied heeft huisvesting als hoofdbestemming. De andere bestemmingen zijn subsidiair.

De tweede kwestie die de vorige sprekers hebben behandeld was de vraag in hoeverre de algemene voorschriften van een plan (Gewestplan, GewOP of GBP) dat na vorige lagere plannen is opgesteld, de overhand krijgen op de bepalingen van die plannen. Als voorbeeld vermeldt hij de installatie van uitrustingen, wat men via het GBP overal mogelijk wou maken. Haalt deze bepaling de overhand op de BBP's die van vóór de inwerkingtreding van het GBP dateren? Die kwestie zal bijgevolg door middel van een circulaire geregeld moeten worden om de strekking van de impliciete opheffing te verduidelijken.

Commissievoorzitter Bernard Clerfayt, wijst erop dat volgens het algemene voorschrift van het GBP overal uitrustingen toegestaan zijn en dat de gemeenten daardoor geen BBP's meer kunnen aannemen die een gebied voor 100% tot woongebied bestemmen.

De adviseur van de staatssecretaris bevestigt dat dit inderdaad het geval is als men ervan uitgaat dat het algemene voorschrift als een essentieel gegeven moet worden beschouwd van het plan dat de BBP's niet zouden mogen doorkruisen.

Volgens de heer Marc Cools zijn er verschillende interpretaties mogelijk en moet de Raad van State de knoop doorhakken. Een BBP zou moeten kunnen afwijken van de bijzondere voorschriften van het GBP. Als het daarentegen om de algemene voorschriften van het GBP gaat, rijst de vraag of er dan niet wordt afgeweken van de essentiële gegevens van het plan. Hij haalt als voorbeeld een hoger plan aan, dat een bepaald gebied tot een gebied voor uitrustingen van collectief belang bestemt, terwijl het vorige BBP dat gebied tot woongebied bestemde. De bepalingen van dit BBP inzake afmetingen blijven van kracht, maar de bestemming wordt gewijzigd.

Een ander voorbeeld is dat van een hoger plan dat in uitrustingen van collectief belang voorziet, terwijl het BBP strenger is. Wat er dan moet gebeuren hangt af van de interpretatie. Als de interpretatie van de staatssecretaris gevolgd wordt, kunnen de gemeenten zich zonder meer ontdoen van hun 590 BBP's. Als een BBP niet in strijd met het GBP blijkt te zijn, hoewel het strenger is (bijvoorbeeld minder kantooroppervlakte), is het van toepassing. Als men daarentegen een bestemming wenst die wel door het GBP, maar niet door het BBP is toegestaan, zijn er vanuit juridisch

interprétations sont possibles sur le plan juridique. Il s'agit alors du problème de l'interprétation des données essentielles d'un plan. Celles-ci ne sont cependant précisées par aucun texte législatif et on constate une évolution dans la jurisprudence du Conseil d'Etat qui a tendance à élargir cette notion.

Le Secrétaire d'Etat refuse le système du gouvernement des juges. C'est en effet au monde politique qu'il appartient de trancher cette question et de définir celles des données du plan qu'il considère comme essentielles et auxquelles les PPAS ne pourront faire obstacle. Le PRAS n'est pas encore arrivé au terme de sa procédure. Le vote de l'ordonnance doit, en effet, permettre de l'envoyer à la section de législation du Conseil d'Etat. Cette question pourra, pour d'avantages d'éclaircissements, être posée au Conseil d'Etat à cette occasion. Il cite également l'exemple d'un château figurant sur la liste de sauvegarde et qui tombe en ruines : personne ne souhaite en effet le restaurer pour y développer du logement. Le PRAS prévoit des possibilités de dérogation pour les immeubles protégés alors que le PPAS affecte cette zone à du logement. Il est souhaitable de trancher une fois pour toute cette question.

M. Philippe Debry estime que si un PPAS se montre plus restrictif qu'une prescription plus particulière zonée du PRAS, aucun problème peut se poser. Dans la mesure où l'affectation en équipements est prévue par une prescription générale, aucune dérogation n'est possible.

Le conseiller du Secrétaire d'Etat ne peut suivre le précédent orateur. Il ne s'agit en effet pas d'une dérogation visée à l'article 50 de l'OOPU mais d'un cas d'abrogation implicite.

M. Philippe Debry se réfère à la jurisprudence du Conseil d'Etat selon laquelle, en cas de contradiction entre les dispositions d'un plan inférieur et celles d'un plan supérieur, le plan inférieur peut se montrer plus restrictif s'il atteint un degré de précision supérieur pour une partie de la zone.

Le Secrétaire d'Etat confirme l'existence de cette jurisprudence.

M. Benoît Cerexhe souhaite en revenir à des considérations plus générales. Il a enregistré une modification de l'approche du Secrétaire d'Etat en ce qui concerne le problème de la hiérarchie des plans. Il regrette que ce débat pourtant promis par le prédécesseur de M. Draps n'ait pas eu lieu. On a déjà porté atteinte en 1998 au principe de la hiérarchie des plans. Avec ce projet, on supprime pratiquement tout lien entre le PRD et le PRAS. Quel est dès lors l'intérêt de conserver un PRD? N'y a-t-il pas une contradiction entre l'article 3 du présent projet et les articles 17 et 23 de l'ordonnance organique. La contradiction entre le présent projet et l'article 17, 1° et 4° lui semble évidente.

oogpunt twee interpretaties mogelijk. Het gaat er dan om hoe de essentiële gegevens van een plan geïnterpreteerd worden. Die gegevens kunnen echter in geen enkele wetstekst nader omschreven worden en er wordt vastgesteld in de rechtspraak van de Raad van State dat hij almaar meer geneigd is om dit begrip ruim toe te passen.

De staatssecretaris wil niet dat de rechters, maar dat de politici in deze kwestie de knoop doorhakken. De politici moeten uitmaken welke gegevens essentieel zijn en waaraan de BBP's niet kunnen voorbijgaan. De procedure met betrekking tot het GBP is nog niet afgerond. Het ontwerp van ordonnantie moet immers om advies aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State voorgelegd kunnen worden. Deze vraag zou dan aan de Raad van State gesteld kunnen worden om meer duidelijkheid te verkrijgen. De staatssecretaris haalt het voorbeeld aan van een kasteel dat op de bewaarlijst staat en aan het vervallen is : niemand wenst het te restaureren om er woningen te bouwen. Het GBP voorziet in eventuele afwijkingen voor beschermde gebouwen, terwijl het BBP dit gebied tot woongebied bestemt. Deze kwestie zou eens en vooral altijd geregeld moeten worden.

De heer Philippe Debry vindt dat, als een BBP strenger is dan een voorschrift van het GBP voor een bepaald gebied, er geen enkel probleem kan rijzen. In zoverre de bestemming tot gebied voor uitrustingen wordt vastgesteld door een algemeen voorschrift, is er geen enkele afwijking mogelijk.

De adviseur van de staatssecretaris is het niet eens met de vorige spreker. Het gaat immers niet om een afwijking bedoeld in artikel 50 van de OOPS, maar om een impliciete opheffing.

De heer Philippe Debry verwijst naar de rechtspraak van de Raad van State volgens welke, bij tegenstrijdigheid tussen de bepalingen van een lager plan en die van een hoger plan, het lagere plan strenger kan zijn als het nauwkeuriger is voor een deel van het gebied.

De staatssecretaris bevestigt die rechtspraak.

De heer Benoît Cerexhe wenst de problemen vanuit een algemenere invalshoek te behandelen. Hij heeft vastgesteld dat de staatssecretaris het probleem in verband met de hiërarchische orde van de plannen anders aanpakt. Hij betreurt dat dit debat niet heeft plaatsgehad, hoewel de voorganger van de heer Draps dat had beloofd. In 1998 werd het beginsel van de hiërarchische orde van de plannen reeds geschonden. Met dit ontwerp wordt bijna elke band tussen het GewOP en het GBP verbroken. Waarom moet er dan nog een GewOP behouden blijven? Is artikel 3 van dit ontwerp niet in strijd met de artikelen 17 en 23 van de OOPS. Dat dit ontwerp en artikel 17, 1° en 4° tegenstrijdig zijn lijkt hem evident.

Le Secrétaire d'Etat ne peut le suivre dans cette interprétation. Il se réfère à l'abrogation du volet réglementaire du PRD alors qu'ici on ne procède qu'à un toilettage de texte en adaptant l'article 26 de l'ordonnance. Il s'agit ici de tirer les conséquences des modifications apportées en 1998 visant à instaurer un lien hiérarchique plus souple suite à la suppression du volet réglementaire du PRD.

Le Secrétaire d'Etat ne comprend pas non plus les inquiétudes du précédent orateur en ce qui concerne la compatibilité de la présente réforme législative avec la portée de l'article 17 de l'ordonnance organique. L'aménagement du territoire n'implique pas automatiquement l'adoption de dispositions planologiques. Des priorités, des inflexions, des initiatives à encourager peuvent également être prévues. Le ministre-président, chargé d'élaborer un nouveau PRD, lui a demandé de s'occuper des dispositions de celui-ci, relatives à l'aménagement du territoire. L'adoption du futur PRD, qui est le plan supérieur, peut entraîner certainement sur certains points la modification du PRAS. L'article 17 reste dès lors pleinement d'actualité et ne doit pas être modifié.

M. Benoît Cerexhe réitère ses propos sur la portée de l'article 3 qui ne constitue pas, selon lui, un simple toilettage de texte mais une modification fondamentale. Il n'a pas non plus entendu le Secrétaire d'Etat développer le concept d'impérieuse nécessité repris dans l'avis du Conseil d'Etat.

Le Secrétaire d'Etat tient à rappeler que l'ensemble du projet n'est pas déposé sous l'empire de l'impérieuse nécessité.

M. Yaron Pesztat revient aux risques de recours, accrus par l'absence d'enquête publique en cas de toilettage de plans.

Le Secrétaire d'Etat répète une fois encore que le toilettage ne fait qu'exprimer une situation induite par la superposition de différents plans à savoir, l'abrogation implicite du plan inférieur par le plan supérieur nouveau. Il n'est dès lors pas nécessaire d'organiser dans ce cas une enquête publique.

M. Yaron Pesztat ne se dit nullement rassuré. Un toilettage peut, en effet, donner lieu à des difficultés d'interprétation de certaines dispositions.

Le Secrétaire d'Etat reconnaît que, lors du toilettage de certains PPAS, on se situera parfois dans des cas qualifiés de limites. Rien n'empêche cependant une commune, si la technique de l'abrogation implicite peut donner lieu à des difficultés d'interprétation, d'adopter une autre procédure et de soumettre alors le cas à l'enquête publique.

De staatssecretaris is het niet eens met deze interpretatie. Hij verwijst naar de opheffing van het verordenende gedeelte van het GewOP, terwijl het hier slechts om een aanpassing van de tekst van artikel 26 van de ordonnantie gaat. Het gaat er hier om de nodige gevolgen te trekken uit de wijzigingen die in 1998 zijn ingevoerd om een soepeler band tot stand te brengen na de opheffing van het verordenend gedeelte van het GewOP.

De staatssecretaris begrijpt evenmin waarom de vorige spreker zich zorgen maakt over de verenigbaarheid van deze hervorming van de wetgeving met de strekking van artikel 17 van de OOPS. Ruimtelijke ordening betekent niet automatisch dat er planologische bepalingen worden aangenomen. Er kan eveneens voorzien worden in prioriteiten, in nuanceringen en in initiatieven die aangemoedigd moeten worden. De minister-president, die belast is met het opstellen van een nieuw GewOP, heeft hem verzocht zich bezig te houden met de bepalingen van dat nieuwe GewOP die betrekking hebben op de ruimtelijke ordening. Als het toekomstige GewOP, het hogere plan, goedgekeurd wordt, kan het GBP op bepaalde punten gewijzigd worden. Artikel 17 blijft bijgevolg van belang en hoeft niet gewijzigd te worden.

De heer Benoît Cerexhe herhaalt wat hij over de strekking van artikel 3 heeft gezegd. Volgens hem gaat het niet om een loutere bijwerking van de tekst, maar om een fundamentele wijziging. Hij heeft evenmin de staatssecretaris dieper horen ingaan op het begrip "dringende noodzakelijkheid" dat de Raad van State in zijn advies vermeldt.

De staatssecretaris herinnert eraan dat het begrip "dringende noodzakelijkheid" niet van toepassing is op het ontwerp in zijn geheel.

De heer Yaron Pesztat wijst nogmaals op het verhoogde risico dat er beroep wordt ingesteld, omdat er geen openbaar onderzoek wordt gehouden als de plannen bijgewerkt worden.

De staatssecretaris herhaalt nog eens dat de bijwerking van de tekst niet meer dan het gevolg is van de superpositie van verschillende plannen te weten de impliciete opheffing van het lagere plan door het nieuwe hogere plan. In dat geval hoeft er bijgevolg geen openbaar onderzoek te worden georganiseerd.

De heer Yaron Pesztat is helemaal niet gerustgesteld. Een bijwerking van de tekst kan immers problemen doen rijzen bij de interpretatie van sommige bepalingen.

De staatssecretaris geeft toe men bij de bijwerking van de tekst van bepaalde BBP's soms met grensgevallen te maken zal hebben. Niets belet echter dat een gemeente een andere procedure volgt en het geval dan aan een openbaar onderzoek onderwerpt, als de techniek van de impliciete opheffing problemen bij de interpretatie kan doen rijzen.

M. Yaron Pesztat ne croit pas que le toilettage simplifiera la tâche des communes. Pour les cas d'abrogation partielle et pour d'autres cas problématiques, les communes devront, en effet, procéder à la lecture transversale et reproduire le raisonnement au cas par cas.

Le Secrétaire d'Etat rappelle qu'à l'heure actuelle, les communes sont tenues de procéder à la lecture de plusieurs plans. Si l'arrêt du Conseil d'Etat dit Val d'Or avait été prononcé en 1991, le Conseil régional aurait légiféré différemment pour ce qui concerne les dispositions relatives à la planification. L'obligation de vérifier la cohérence du plan inférieur par rapport au plan supérieur existera toujours. La question sera réexaminée lors du débat sur l'évaluation de l'ordonnance de 1991 qui traitera inévitablement de la hiérarchie des plans. On abordera également l'articulation de l'ordonnance organique avec d'autres législations. Il annonce dans un premier temps le dépôt prochain d'un projet d'ordonnance visant à instaurer davantage de cohérence entre les procédures relatives à l'urbanisme et au patrimoine.

M. Yaron Pesztat se voit renforcé dans ses convictions sur l'absence d'utilité des PPAS. Le PRAS étant très détaillé, pourquoi conserver deux types de plans du même ordre ? Il sera opportun de s'interroger sur leur suppression lors du débat sur l'évaluation de l'ordonnance de 1991. En ce qui concerne la portée de l'article 3, il ne partage pas l'interprétation du Secrétaire d'Etat. Quelle est alors la différence essentielle entre le volet réglementaire du PRD et le PRAS ? En d'autres termes, en quoi le PRAS constitue-t-il autre chose que le volet réglementaire du PRD, si ce n'est qu'il n'est pas contenu dans le PRD ?

M. Marc Cools rappelle que le premier Gouvernement régional avait introduit une carte d'affectation dans le PRD, étant donné que le temps lui manquait pour réaliser un PRAS.

Le président de la commission, M. Bernard Clerfayt, précise que ce débat a déjà eu lieu et que les réponses ont été apportées par le ministre qui a indiqué que le cadre strict de la hiérarchie des plans inscrit dans l'ordonnance organique ne semble plus correspondre à la pratique d'aujourd'hui. La révision successive des plans de développement va générer un degré de complexité dans l'élaboration des plans d'affectation du sol dont les rythmes d'élaboration et les durées de vie sont très différentes. Le risque d'être confronté à des plans en révision permanente crée une insécurité juridique permanente du type de celle qui a prévalu ces deux dernières années.

M. Yaron Pesztat regrette cependant que ce débat n'ait pas eu lieu plus tôt. Lors d'une précédente interpellation,

De heer Yaron Pesztat gelooft niet dat de bijwerking van de tekst de taak van de gemeenten zal vereenvoudigen. Voor de gevallen van gedeeltelijke opheffing en voor andere probleemgevallen zullen de gemeenten immers een transversale lezing moeten houden en de redenering geval per geval moeten volgen.

De staatssecretaris herinnert eraan dat de gemeenten voor het ogenblik verschillende plannen moeten lezen. Als de Raad van State het Gulledele-arrest in 1991 zou hebben gewezen, zou de Brusselse Hoofdstedelijke Raad andere stedenbouwkundige bepalingen aangenomen hebben. Men zal altijd verplicht zijn om na te gaan of het lagere plan coherent is met het hogere plan. De kwestie zal opnieuw onderzocht worden tijdens het debat over de evaluatie van de ordonnantie van 1991 waarbij de hiërarchische orde van de plannen onvermijdelijk besproken zal worden. Ook de samenhang van de OOPS met andere wetgeving zal besproken worden. De staatssecretaris deelt mee dat in eerste instantie een ontwerp van ordonnantie zal worden ingediend dat meer coherentie tussen de stedenbouwkundige procedures en de procedures voor de bescherming van gebouwen beoogt.

De heer Yaron Pesztat wordt gesterkt in zijn overtuiging dat de BBP's geen nut hebben. Het GBP is al zeer gedetailleerd. Waarom moeten er dan twee types van plannen van dezelfde orde behouden blijven? Hij vindt dat de afschaffing ervan aan de orde moet worden gesteld tijdens het debat over de evaluatie van de ordonnantie van 1991. In verband met de strekking van artikel 3 is hij het niet eens met de interpretatie van de staatssecretaris. Wat is dan het essentiële verschil tussen het verordenende gedeelte van het GewOP en het GBP? Met andere woorden, is er nog een ander verschil tussen het GBP en het verordenende gedeelte van het GewOP, behalve het feit dat het GBP niet in het GewOP staat?

De heer Marc Cools herinnert eraan dat de eerste gewestregering een bestemmingskaart in het GewOP had ingevoerd, omdat ze geen tijd had om een GBP op te stellen.

Commissievoorzitter Bernard Clerfayt, preciseert dat dit debat reeds heeft plaatsgehad en dat de antwoorden zijn verstrekt door de minister, die erop gewezen heeft dat het in de OOPS opgenomen strikte kader van de hiërarchische orde van de plannen niet meer lijkt overeen te komen met de actuele praktijk. Door de opeenvolgende herzieningen van de ontwikkelingsplannen zal het opstellen van de bestemmingsplannen een zeer ingewikkelde zaak worden. Het ene plan zal sneller opgesteld kunnen worden dan het andere. Daarnaast zullen niet alle plannen even lang geldig zijn. Het risico dat men te maken krijgt met plannen die constant herzien worden zorgt constant voor rechtsonzekerheid, zoals dat de jongste twee jaar het geval was.

De heer Yaron Pesztat vindt het echter jammer dat dit debat niet vroeger werd gevoerd. Tijdens een vorige inter-

il s'inquiétait déjà de la façon dont on avait modifié la philosophie qui préside à la hiérarchie des plans sans qu'un tel débat n'ait eu lieu au Parlement.

Le Secrétaire d'Etat rappelle qu'en ce qui concerne l'importance de l'article 3, il y a eu, selon lui, une seule modification importante apportée à l'ordonnance organique, c'est celle de juillet 1998 qui visait à la suppression du volet réglementaire du PRD. Pour ce qui est de l'utilité du maintien des PPAS compte tenu de la précision de certaines dispositions graphiques du PRAS, il renvoie à son exposé introductif.

M. Jacques De Grave pense également que le degré de détail du PRAS risque de réduire l'utilité des PPAS. Dans sa commune existent des PPAS extrêmement circonscrits ; d'autres en revanche couvrent des superficies extrêmement vastes. Si le PRAS prévoit à un certain endroit une affectation logement et équipement et que le PPAS se montre plus restrictif, il souhaite que le choix résulte de l'autorité locale mieux à même d'apprécier l'intérêt local. Pour éviter le régime du Gouvernement des juges, une déclaration d'intention du Gouvernement et les débats parlementaires serviront de base au Conseil d'Etat pour fonder sa jurisprudence.

Le président de la commission, M. Bernard Clerfayt, souhaite qu'un maximum de clarification soit apportée au concept d'abrogation implicite. Il rappelle également la différence de portée entre le contenu du PRAS visé par l'article 26 de l'ordonnance organique qui traite de l'affectation générale tandis que pour le PPAS, l'article 49 fait état de l'affectation détaillée. Lorsqu'ils empiètent l'un sur l'autre, on peut considérer que leur rôle est dépassé.

Il est demandé aux communes de procéder à un toilettage pour davantage de lisibilité juridique. Il appartiendra à des services d'urbanisme surchargés de procéder à ce travail fastidieux. A quelles sanctions s'expose une commune, si celle-ci fait défaut ? Si le Gouvernement peut se substituer à la commune, pourquoi ne l'a-t-il pas fait d'emblée ?

Le Secrétaire d'Etat considère que la tâche demandée aux communes dépasse la mission du simple toilettage. Elles bénéficient de l'autonomie d'initiative dans ce secteur. Elles apprécieront s'il y a lieu de coordonner, de compléter ou d'abroger leurs plans. Aucune sanction coercitive n'est prévue mais par le biais des subsides, elles seront incitées à accomplir cette mission.

Mme Michèle Carthé se réfère à nouveau à la disposition reprise à l'article 3 du projet. D'après les explications du Secrétaire d'Etat, aucune modification ne serait apportée à la hiérarchie des plans. Si le PRD indique les objectifs à atteindre, l'expression, "s'inspire" est-elle adéquate ?

pellatie maakte hij zich al zorgen over de wijze waarop de ratio van de hiërarchische orde van de plannen gewijzigd werd zonder dat een dergelijk debat in het Parlement werd gevoerd.

De staatssecretaris herinnert eraan dat wat artikel 3 betreft, er volgens hem slechts één belangrijke wijziging in de OOPS is aangebracht, namelijk in juli 1998 om het verordenende gedeelte van het GewOP te doen vervallen. Voor het antwoord op de vraag wat het nut is van de BBP's, gelet op de nauwkeurige grafische bepalingen in het BBP, verwijst hij naar zijn inleidende uiteenzetting.

De heer Jacques De Grave vindt ook dat naarmate het GBP gedetailleerder is, het nut van de BBP's afneemt. In zijn gemeenten bestaan er BBP's voor zeer kleine oppervlakten en BBP's voor zeer grote oppervlakten. Als het GBP een bepaalde plaats tot woon- en uitrustingsgebied bestemt en het BBP strenger is, wenst hij dat de keuze tussen de plannen bij de plaatselijke overheid ligt, omdat die het plaatselijke belang beter kan inschatten. Om te voorkomen dat deze kwestie door de rechters en niet door de politici geregeld wordt, zal de Raad van State zijn rechtspraak kunnen baseren op een intentieverklaring van de regering en op de parlementaire debatten.

Commissievoorzitter Bernard Clerfayt, wenst dat het begrip "impliciete opheffing" zoveel mogelijk verduidelijkt wordt. Hij herinnert eveneens aan het verschil in strekking tussen de inhoud van het GBP bedoeld in artikel 26 van de OOPS, dat het over de algemene bestemming behandelt, en de inhoud van het BBP waarin het volgens artikel 49 van de OOPS om de gedetailleerde bestemming gaat. Wanneer ze elkaar overlappen, kan men ervan uitgaan dat hun rol voorbijgestreefd is.

De gemeenten worden verzocht de tekst vanuit juridisch oogpunt te verbeteren. Dit werk moet uitgevoerd worden door reeds overbelaste stedenbouwkundige diensten. Welke sancties kan een gemeente oplopen als ze in gebreke blijft? Als de regering in de plaats van een gemeente kan treden, waarom doet ze dat dan niet meteen?

De staatssecretaris vindt dat er meer van de gemeenten wordt gevraagd dan een loutere bijwerking. Ze kunnen op dit vlak initiatieven nemen. Ze kunnen beoordelen of hun plannen gecoördineerd, aangevuld of opgeheven moeten worden. Er is in geen enkele straf voorzien, maar ze zullen door middel van subsidies aangespoord worden om die taak uit te voeren.

Mevrouw Michèle Carthé verwijst opnieuw naar de bepaling in artikel 3 van het ontwerp. Blijkens de uitleg van de staatssecretaris zou er geen enkele wijziging in de hiërarchische orde van de plannen worden aangebracht. Als het GewOP de te bereiken doelstellingen omschrijft, zijn de bewoordingen "inspireert zich" dan wel gepast?

Le Secrétaire d'Etat répète que le PRD reste le plan supérieur et qu'il est normal que si le PRAS s'en écarte, il ne puisse le faire que moyennant due motivation. Le fait de s'inspirer d'un plan supérieur implique que l'on en reconnaisse l'autorité. Il n'a d'ailleurs pas innové en la matière et se réfère à cet égard au CWATUP. Cela illustre bien que les Régions wallonne et bruxelloise ont des liens communs. Au cas où un nouveau PRD devrait comporter des dispositions contraires au PRAS, ce dernier devrait alors être modifié en ce sens.

Le président de la commission, M. Bernard Clerfayt, regrette que davantage de clarté ne soit apportée à la question du droit à l'indemnisation des personnes qui s'estiment lésées par les dispositions d'un plan supérieur qui génèrerait des moins-values. Aucune clarté ne sera apportée à la date de l'adoption définitive du PRAS, ce droit dépendra des toiletages ou de la position du Conseil d'Etat mais avec le risque d'introduction tardive des demandes d'indemnisation.

Le Secrétaire d'Etat répond que les dispositions de la loi de 1962 organique de l'urbanisme relatives à l'indemnisation des moins-values étaient claires en ce qu'elles ne visaient que l'interdiction de bâtir, au sens strict du terme. Afin d'éviter toute interprétation évolutive de la notion de "bâtir", il souhaite préciser les dispositions actuelles de l'ordonnance dans le sens de la détermination de l'ouverture au droit à l'indemnisation en fonction du critère "constructible" ou "non constructible" des terrains concernés.

8. Discussion des articles

M. Albert Mahieu, en liminaire, constate que l'affectation des terrains à Bruxelles est réglée par de nombreuses listes qui, souvent, se contredisent, à propos de ce qu'on peut faire et de ce qu'on ne peut pas faire en matière d'aménagement du territoire et d'urbanisme. Cette complexité fait fuir les investisseurs, dépourvus de toute sécurité juridique. N'était-il vraiment pas possible de parvenir à une liste simple, que chacun soit susceptible de comprendre?

Le Secrétaire d'Etat répond que le projet d'ordonnance veut précisément éviter qu'il soit nécessaire de faire une lecture à plusieurs niveaux pour savoir ce qui est permis et ce qui n'est pas permis en la matière. L'ordonnance organique est maintenant en application depuis une dizaine d'années et toutes les réformes proposées vont précisément dans le sens de la sécurité juridique, en fournissant une plus grande facilité de lecture et d'interprétation des prescriptions urbanistiques.

Le Président de la commission, M. Bernard Clerfayt, tient à rappeler que la commission a décidé d'avoir, ultérieurement, une réunion d'évaluation de l'ordonnance organique.

De staatssecretaris herhaalt dat het GewOP het hogere plan blijft en dat het normaal is dat het GBP er alleen met een behoorlijke motivering van kan afwijken. Als men "zich inspireert op" een hoger plan, betekent zulks dat men er meer gezag aan toeschrijft. Hij heeft trouwens op dit vlak niets nieuws gedaan en hij verwijst in dit verband naar de CWATUP. Dat toont goed aan dat het Brussels Gewest en het Waals Gewest gemeenschappelijke banden hebben. Ingeval een nieuw GewOP bepalingen zou bevatten die in strijd zouden zijn met het GBP, dan zou dit laatste gewijzigd moeten worden.

Commissievoorzitter Bernard Clerfayt, betreurt dat het nog niet duidelijker is of degenen die zich benadeeld voelen door de bepalingen van een hoger plan die aanleiding zouden geven tot minderwaarden, recht op een schadevergoeding hebben. Deze vraag zal ook niet duidelijk beantwoord worden wanneer het GBP definitief goedgekeurd wordt. Dit recht zal afhangen van de bijwerkingen of van het standpunt van de Raad van State. Het risico bestaat evenwel dat de aanvragen om schadevergoeding te laat ingediend worden.

De staatssecretaris preciseert dat de bepalingen van de wet van 1962 op de stedenbouw in verband met de waardevermindering duidelijk waren in zoverre ze betrekking hadden op het verbod om te bouwen in de strikte zin van het woord. Om te vermijden dat de interpretatie van het begrip bouwen verandert, wenst hij de huidige bepalingen van de ordonnantie zo te preciseren dat het recht op schadevergoeding wordt bepaald op grond van het criterium "bouwrijp" of niet bouwrijp wat de desbetreffende gronden betreft.

8. Artikelsgewijze bespreking

De heer Albert Mahieu stelt vast dat de bestemming van de terreinen in Brussel geregeld wordt door middel van tal van lijsten die dikwijls tegenstrijdig zijn in hetgeen al dan niet mogelijk is op het vlak van ruimtelijke ordening en stedenbouw. Deze complexiteit doet de investeerders wegvluchten omdat ze geen rechtszekerheid hebben. De spreker vraagt zich af of het echt niet mogelijk was om tot één enkele lijst te komen, die voor iedereen duidelijk is.

De staatssecretaris antwoordt dat het ontwerp van ordonnantie er precies toe strekt om te voorkomen dat men verschillende plannen moet inzien om te weten wat terzake al dan toegeestaan is. De organieke ordonnantie is al een tiental jaar van toepassing en alle voorgestelde wijzigingen strekken ertoe te zorgen voor meer rechtszekerheid door de stedenbouwkundige voorschriften duidelijker en begrijpelijker te maken.

De voorzitter herinnert eraan dat de commissie beslist heeft later een vergadering te houden om de organieke ordonnantie te evalueren.

Article 1er

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 6 voix contre 1 et 1 abstention.

Article 2

M. Benoît Cerexhe observe que les remarques formulées par le Conseil d'Etat sur la rédaction de cet article n'ont pas été retenues par le gouvernement. Elles avaient, pourtant, le mérite de clarifier le texte.

Le Secrétaire d'Etat ne partage pas ce point de vue. La formule retenue dans le projet est plus simple puisqu'elle vise de toute façon les deux hypothèses, à savoir l'abrogation explicite et l'abrogation implicite des plans en vigueur. Toute autre interprétation ne pourra être retenue, au vu des travaux préparatoires. Pourquoi allonger le texte, dès lors qu'on peut faire court ?

Après cette précision, l'article 2 est adopté par 6 voix contre 2.

Article 3

M. Yaron Pesztat dépose un amendement (amendement n° 1) tendant à remplacer les termes "précise en le complétant" par "traduit en termes réglementaires d'affectation du sol les objectifs et les priorités de développement du PRD".

Il rappelle d'abord que la commission s'est déjà longuement étendue sur le point de savoir si la modification prévue par l'article 3 résultait d'un oubli formel. En ce qui le concerne, des interrogations subsistent.

Par ailleurs, le commentaire des articles se réfère au CWATUP. L'article 22 du CWATUP règle le rapport hiérarchique entre le schéma directeur et les plans de secteurs, mais peut-on appliquer cette disposition, mutatis mutandis, à la Région de Bruxelles-Capitale? Le SDR et le PRD ne sont pas de même nature. Le plan régional de développement a la possibilité de modifier les plans inférieurs – ce que ne peut pas formellement faire le SDR – et le SDR ne s'impose pas aux administrations publiques comme le PRD. Enfin, la Région wallonne n'est pas entièrement couverte par des plans de secteurs.

Enfin, l'orateur se demande s'il est possible d'adapter le PRAS sous l'empire de l'ordonnance en vigueur sans prendre le risque de recours juridictionnels.

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt; het wordt aangenomen met 6 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

Artikel 2

De heer Benoît Cerexhe wijst erop dat de regering geen rekening heeft gehouden met de opmerkingen van de Raad van State over de redactie van dit artikel en die nochtans bedoeld waren om de tekst duidelijk te maken.

De staatssecretaris is het daar niet mee eens. De in het ontwerp vervatte regeling is eenvoudiger aangezien ze hoe dan ook rekening houdt met de twee gevallen, te weten de expliciete en impliciete opheffing van de vigerende plannen. Enige andere interpretatie zal niet mogelijk zijn blijkens de parlementaire voorbereiding. Waarom de tekst langer maken als het korter kan?

Na deze precisering, wordt artikel 2 aangenomen met 6 stemmen tegen 2.

Artikel 3

De heer Yaron Pesztat dient een amendement (nr.1) in dat ertoe strekt de woorden "preciseert door het aan te vullen" te vervangen door "zet de doelstellingen en de ontwikkelingsprioriteiten van het GewOP om in verordenende bestemmingsbepalingen".

De spreker herinnert eraan dat de commissie uitvoerig van gedachten gewisseld heeft over de vraag of de in artikel 3 opgenomen wijziging voortvloeit uit een formele vergetelheid. Hij blijft zich hierover vragen stellen.

In de commentaar bij de artikelen wordt bovendien verwezen naar de nieuwe Waalse wetgeving inzake ruimtelijke ordening, stedenbouw en patrimonium(CWATUP). Artikel 22 van de CWATUP regelt de hiërarchische band tussen het richtplan en de gewestplannen. Kan men deze bepaling echter mutatis mutandis op het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toepassen? Het Waals gewestelijk richtplan (SDR) en het GewOP zijn niet vergelijkbaar. Het gewestelijk ontwikkelingsplan biedt de mogelijkheid om de lagere plannen te wijzigen - een mogelijkheid die het SDR niet biedt - en de overheidsbesturen moeten zich niet houden aan het SDR, wat wel zo is met het GewOP. Er zij voorts nog op gewezen dat er niet voor heel het Waalse Gewest gewestplannen bestaan.

De spreker vraagt zich af of het mogelijk is het GBP aan te passen, met toepassing van de vigerende ordonnantie, zonder het gevaar te lopen dat er beroep wordt ingesteld bij de rechtbanken.

Le Secrétaire d'Etat répond que le projet d'ordonnance, de façon générale, a pour objet de permettre l'entrée en vigueur du PRAS dans un contexte juridique sain à court et long terme. L'article 3 a pour objet de clarifier les rapports du PRAS avec le PRD à long terme et non d'éliminer des risques de recours à l'encontre du PRAS.

M. Yaron Pesztat opine que le gouvernement, pour prévenir ce risque juridique, procède à une modification sur mesure, a posteriori en quelque sorte.

Le Secrétaire d'Etat répond qu'à partir du moment où on supprime le volet réglementaire du PRD, il faut en tirer toutes les conséquences. D'autre part, le SDR constitue une norme très proche du PRD et il est un élément de directive s'imposant aux pouvoirs publics wallons, même s'ils peuvent s'en écarter – à condition de motiver ces écarts. C'est exactement ce que le PRAS pourra faire par rapport au PRD.

M. Yaron Pesztat ne croit pas à la garantie que constituerait cette obligation de motivation.

M. Benoît Cerexhe dépose un amendement (amendement n° 2) tendant à renforcer le lien entre le PRD et le PRAS, en remplaçant les termes "précise en les complétant" par "trouve le fondement de ses prescriptions dans le respect des indications et orientations du ...". Si l'on peut se contenter de "s'inspirer des indications et orientations", quel sens a encore l'élaboration d'un PRD?

Un amendement (amendement n° 3) est déposé par MM. Sven Gatz, Marc Cools et Mmes Isabelle Molenberg et Michèle Carthé, tendant à remplacer les termes "précise en le complétant le plan régional de développement" par les mots "s'inscrit dans les orientations du plan régional de développement en vigueur le jour de son adoption".

M. Marc Cools explique que l'objet principal des amendements présentés jusque là est de bien affirmer le lien entre le PRD et le PRAS. Le problème est de libeller correctement ce lien. L'amendement n° 1 peut être source de problèmes, en particulier s'il y a un nouveau PRD. Pour éviter ce risque, il faut préciser qu'il s'agit du plan régional de développement "en vigueur le jour de son adoption".

De staatssecretaris antwoordt dat de ordonnantie in het algemeen tot doel heeft ervoor te zorgen dat het GBP in werking kan treden in een juridische context die duidelijk is op korte en lange termijn. Artikel 3 heeft tot doel het verband tussen het GBP en het GewOP op lange termijn duidelijk te maken en niet om het risico van beroepen tegen het GBP weg te nemen.

De heer Yaron Pesztat zegt dat de regering, om dat risico te ontwijken, een op maat gesneden wijziging aanbrengt, in zekere zin a posteriori.

De staatssecretaris wijst erop dat als men, het verordenende gedeelte van het GewOP opheft, hieruit al de gevolgen moet trekken. Anderzijds vertoont de SDR toch heel wat overeenkomsten met het GewOP. Het is een richtlijn voor de Waalse overheden waarvan zij kunnen afwijken zij het dat zij hun beslissing dan met redenen moeten omkleeden. Het GBP biedt dezelfde mogelijkheid te aanzien van het GewOP.

De heer Yaron Pesztat gelooft niet dat het feit dat men een afwijking met redenen moet omkleeden enige garantie biedt.

De heer Benoît Cerexhe dient een amendement (nr.2) in. Het strekt ertoe de band tussen het GewOP en het GBP te versterken door de woorden "preciseert door het aan te vullen" te vervangen en het desbetreffende lid als volgt te laten luiden: "Het gewestelijk bestemmingsplan vindt zijn grondslag in de aanwijzingen en de richtsnoeren van het gewestelijk ontwikkelingsplan." Heeft het immers nog zin een GBP op te stellen als men kan volstaan met zich te inspireren op de meldingen en oriëntaties" van het GewOP?

De heren Sven Gatz, Marc Cools, mevrouw Isabelle Molenberg en mevrouw Michèle Carthé dienen een amendement (nr. 3) in. Het strekt ertoe de woorden "preciseert door het aan te vullen" te vervangen en het desbetreffende lid als volgt te laten luiden: "Het gewestelijk bestemmingsplan gaat uit van de richtsnoeren van het gewestelijk ontwikkelingsplan dat van kracht is op de dag dat het wordt goedgekeurd".

De heer Marc Cools verduidelijkt dat de amendementen die tot dan toe zijn ingediend er hoofdzakelijk toe strekken om de band tussen het GewOP en het GBP duidelijk vast te stellen. Het probleem bestaat erin dit zo duidelijk mogelijk te formuleren. Amendement nr.1 kan voor problemen zorgen, voornamelijk als er een nieuw GewOP komt. Om dit risico te vermijden, moet men preciseren dat het gaat over het gewestelijk ontwikkelingsplan "dat van kracht is op de dag dat het wordt goedgekeurd".

M. Benoît Cerexhe accepte cette référence au PRD actuel, mais souhaite que les termes définissant le lien entre le PRD et le PRAS soient plus clairs. Il préfère sa propre formulation.

Pour M. Marc Cools, c'est presque un débat linguistique et le verbe "s'inscrit" a le mérite d'être clair. Il ne faut pas oublier, par ailleurs, que les plans ont une nature différente et que, du reste, une partie du PRD ne concerne pas l'affectation du sol.

Mme Michèle Carthé souhaite qu'il soit bien précisé au rapport qu'aux termes de l'article 17 de l'ordonnance organique, le PRD indique, le cas échéant, les modifications à apporter au PRAS.

M. Yaron Pesztat confirme qu'il n'est pas favorable à ce qu'un PRAS soit adopté à chaque changement de gouvernement, mais il note que ce sont les gouvernements successifs qui ont chaque fois mis le PRAS précédent en question. Modifier le PRAS ne signifie pas d'ailleurs nécessairement refaire un nouveau PRAS. Si le verbe "s'inscrit" est préférable à "s'inspire", la modification ne paraît pas suffisamment substantielle.

Les amendements nos 1 et 2 sont rejetés par 9 voix contre 2; l'amendement n° 3 est adopté par le même vote.

L'article 3, tel qu'amendé, est adopté par le même vote.

Article 4

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 9 voix contre 2.

Article 5

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 9 voix contre 2.

Article 6

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 9 voix contre 2.

Article 7

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 9 voix contre 2.

De heer Benoît Cerexhe gaat akkoord met de verwijzing naar het huidige GewOP, maar wil dat de band tussen het GewOP en het GBP duidelijker wordt geformuleerd. Hij verkiest zijn eigen formulering.

Volgens de heer Marc Cools voert men hier bijna een taaldebat. Hij vindt dat het woord "s' inscrit" duidelijk is. Men mag volgens hem ook niet uit het oog verliezen dat de plannen van een andere aard zijn en dat een gedeelte van het GewOP voorts geen betrekking heeft op de bodembestemming.

Mevrouw Michèle Carthé vraagt dat er in het verslag duidelijk wordt vermeld dat, volgens artikel 17 van de organieke ordonnantie, het GewOP in voorkomend geval de wijzigingen vermeldt die aan het GBP moeten worden aangebracht.

De heer Yaron Pesztat zegt dat hij er geen voorstander van is dat een GBP aangepast wordt telkens een andere regering aantreedt. Hij wijst er echter op dat de opeenvolgende regeringen zelf het GBP telkens weer op de helling hebben gezet. Als men het GBP wil wijzigen, hoeft men echter niet noodzakelijk een nieuw GBP op te stellen. Het woord "s'inscrit" is weliswaar beter dan het woord "s'inspire", maar er is geen wezenlijk verschil.

De amendementen nr. 1 en 2 worden verworpen met 9 stemmen tegen 2; amendement nr. 3 wordt aangenomen met dezelfde stemverhouding.

Artikel 3, aldus geamendeerd, wordt aangenomen met dezelfde stemverhouding.

Artikel 4

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd; het wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 5

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd; het wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 6

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd; het wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 7

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd; het wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Article 8

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 9 voix contre 2.

Article 9

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 9 voix contre 2.

Article 10

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 9 voix contre 2.

Article 11

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 9 voix contre 2.

Article 12

M. Benoît Cerexhe rappelle la remarque de forme faite par le Conseil d'Etat sur le dernier alinéa de cet article : il n'appartient pas au pouvoir régional de déterminer qu'un texte peut, ou non, être publié par extrait au *Moniteur belge*.

Le Secrétaire d'Etat souligne que les articles 44, 53ter et 58 de l'ordonnance organique reprennent une même formule et que, par souci de cohérence, le gouvernement souhaite le maintien de ce texte. Au demeurant, puisque la publication par extrait est une faculté, le projet, en ce qu'il confirme le recours à cette faculté, ne contrevient pas sur ce point à la loi spéciale de 1989.

Le Président de la commission, M. Bernard Clerfayt, constate qu'aux termes du 5e alinéa de l'article, l'arrêté du gouvernement approuvant la décision du conseil communal ou, selon le cas, l'avis du gouvernement constatant que l'approbation de la décision du conseil communal est réputée approuvée sont publiés par extrait au *Moniteur belge*. Quid si le gouvernement s'abstient de publier un texte? Il faut savoir qu'un document n'est opposable à un tiers qu'après sa publication au *Moniteur belge*.

Le Secrétaire d'Etat explique que, dans la mesure où l'article vise la situation particulière d'un toilettage de PPAS, il ne faut pas prévoir d'entrée en vigueur, car la décision du conseil communal ne fait que confirmer la situation existante de droit suite aux abrogations implicites intervenues.

Artikel 8

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd; het wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 9

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd; het wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 10

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd; het wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 11

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd; het wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 12

De heer Benoît Cerexhe brengt de opmerkingen van de Raad van State over het laatste lid van dit artikel in herinnering, te weten dat het gewestelijk bestuur niet bevoegd is te bepalen dat een tekst al dan niet bij uittreksel in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

De staatssecretaris wijst erop dat in de artikelen 44, 53ter en 58 van de organieke ordonnantie dezelfde formulering staat en dat de regering ter wille van de samenhang wil dat deze tekst behouden blijft. En aangezien bekendmaking bij uittreksel een mogelijkheid is, is het ontwerp niet in strijd met het desbetreffende punt van de bijzondere wet van 1989, doordat het die mogelijkheid bevestigt.

De voorzitter stelt vast dat, luidens het vijfde lid van het artikel, "het besluit van de regering tot goedkeuring van de beslissingen van de gemeenteraad of, naargelang het geval, het advies van de regering vaststellende dat de goedkeuring van de beslissing van de gemeenteraad geacht wordt te zijn goedgekeurd, bij uittreksel [worden] bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*." Maar wat als de regering een tekst niet bekendmaakt? Men mag niet vergeten dat een stuk slechts dan tegen derden ingeroepen kan worden als hij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

De staatssecretaris legt uit dat, in zoverre het artikel betrekking heeft op een bijwerking van BBP, er geen datum van inwerkingtreding moet worden vastgesteld want de beslissing van de gemeenteraad bevestigt de bestaande rechtstoestand na de impliciete opheffingen.

Le Président de la commission, M. Bernard Clerfayt, fait observer que, cela étant, le 3e alinéa du paragraphe 2 du même article prévoit que si c'est à la demande du gouvernement que le toilettage a eu lieu, le plan particulier entre en vigueur dans le délai fixé par le gouvernement ou à défaut quinze jours après sa publication au *Moniteur belge*.

Le Secrétaire d'Etat propose, par amendement oral, de supprimer la dernière phrase de cet alinéa.

L'amendement du gouvernement présenté oralement en séance est adopté par 10 voix contre 1.

L'article 12, tel qu'amendé, est ensuite adopté par 9 voix contre 2.

Article 13

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 9 voix contre 2.

Article 14

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 9 voix contre 2.

Article 15

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 9 voix contre 2.

Article 16

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 9 voix contre 2.

Article 17

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 9 voix contre 2.

Article 18

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 9 voix contre 2.

Article 19

Cet article ne fait pas l'objet d'observation ; il est adopté par 9 voix contre 2.

De voorzitter wijst erop dat het derde lid van de tweede paragraaf van hetzelfde artikel bepaalt dat, als de bijwerking is gebeurd op vraag van de regering, het bijzonder plan in werking treedt binnen de termijn vastgesteld door de regering, of bij gebreke daarvan, binnen 15 dagen na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

De staatssecretaris stelt bij wege van een mondeling amendement voor dat de laatste zin van dit lid vervalt.

Het mondelinge amendement van de regering wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Artikel 12, aldus geamendeerd, wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 13

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd; het wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 14

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd; het wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 15

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd; het wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 16

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd; het wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 17

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd; het wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 18

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd; het wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 19

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd; het wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

9. Vote sur l'ensemble

L'ensemble du projet d'ordonnance est adopté par 9 voix contre 2.

10. Lecture et approbation du rapport

Moyennant quelques corrections, le rapport est approuvé par 9 voix et 1 abstention.

Marc COOLS,
Rapporteur.

Bernard CLERFAYT,
Président.

9. Stemming over het geheel

Het ontwerp van ordonnantie wordt in zijn geheel aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

10. Lezing en goedkeuring van het verslag

Mits enkele correcties wordt het verslag goedgekeurd met 9 stemmen bij één onthouding.

Marc COOLS,
Rapporteur.

Bernard CLERFAYT,
Voorzitter.

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

Les modifications suivantes sont apportées à l'article 5 de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme:

1° L'alinéa 2 est remplacé par la disposition suivante: «Les plans demeurent en vigueur jusqu'au moment où ils sont en tout ou en partie modifiés, suspendus ou abrogés».

2° L'alinéa 3 est abrogé.

Article 3

Les modifications suivantes sont apportées à l'article 26 de la même ordonnance:

1° A l'alinéa 1er, les termes «précise en le complétant» sont remplacés par les termes «s'inscrit dans les orientations du plan régional de développement en vigueur le jour de son adoption».

2° Les 5° et 6° de l'alinéa 2 sont abrogés.

3° L'alinéa 3 est remplacé par la disposition suivante: «Il peut indiquer les modifications à apporter aux plans communaux de développement et aux plans particuliers d'affectation du sol. Il peut comporter en outre des prescriptions relatives à l'implantation et au volume des constructions et des prescriptions d'ordre esthétique.»

Article 4

La première phrase de l'alinéa 2 de l'article 31 de la même ordonnance est remplacée par la phrase suivante: «Les dispositions du plan régional d'affectation du sol, des plans communaux de développement et des plans particuliers d'affectation du sol en vigueur qui ne sont pas conformes au projet de plan sont suspendues.»

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

De volgende wijzigingen worden aangebracht aan artikel 5 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw:

1° Het tweede lid wordt vervangen door de volgende bepaling: «De plannen blijven van kracht tot op het ogenblik dat ze volledig of gedeeltelijk gewijzigd, geschorst of opgeheven worden».

2° Het derde lid wordt opgeheven.

Artikel 3

De volgende wijzigingen worden aangebracht aan artikel 26 van dezelfde ordonnantie:

1° In het eerste lid worden de woorden «preciseert door het te aan te vullen» vervangen door de woorden «gaat uit van de richtsnoeren van het gewestelijk ontwikkelingsplan dat van kracht is op de dag dat het wordt goedgekeurd».

2° De punten 5° en 6° van het tweede lid worden opgeheven.

3° Het derde lid wordt vervangen door de volgende bepaling: «Het kan de wijzigingen vermelden die moeten worden aangebracht aan de gemeentelijke ontwikkelingsplannen en aan de bijzondere bestemmingsplannen. Het kan bovendien voorschriften betreffende de plaatsing en de omvang van de bouwwerken en voorschriften van esthetische aard bevatten.»

Artikel 4

De eerste zin van het tweede lid van artikel 31 van dezelfde ordonnantie wordt vervangen door de volgende zin: «De bepalingen van het vigerende gewestelijk bestemmingsplan, van de vigerende gemeentelijke ontwikkelingsplannen en van de vigerende bijzondere bestemmingsplannen die niet overeenstemmen met het ontwerpplan worden geschorst.»

Article 5

Les articles 34 et 47 de la même ordonnance sont abrogés.

Article 6

A l'article 36, alinéa 1er, 6°, de la même ordonnance les termes «ainsi que les abrogations de tout ou en partie de leur périmètre» sont ajoutés après les termes «du sol».

Article 7

L'article 59 de la même ordonnance est modifié comme suit:

1° A l'alinéa 1er, les termes «selon les règles prévues aux articles 51, 52, 53, 53bis, 53ter, 54, 56, 57, 58, 58bis, 58ter et 58quater» sont abrogés.

2° A l'alinéa 2, le terme «établissement» est remplacé par le terme «élaboration».

3° L'article 59 est complété par les alinéas suivants:

«Toutefois, lorsque le conseil communal modifie un plan particulier d'affectation du sol qui n'est plus conforme au plan régional d'affectation du sol ou au plan communal de développement en vigueur, il adopte définitivement le projet de plan en application de l'article 53bis, à l'issue de l'enquête publique relative au dossier de base, et poursuit la procédure conformément à l'article 53ter.

Le projet de modification soumis à l'approbation du Gouvernement reprend, en annexe, les prescriptions graphiques et littérales coordonnées de l'ensemble du plan modifié.»

Article 8

A l'article 62 de la même ordonnance, les termes «aux articles 51, 52, 53, 53bis, 53ter, 54, 56, 57, 58, 58bis, 58ter et 58quater» sont remplacés par les termes «aux dispositions relatives à l'élaboration ou à la modification des plans particuliers d'affectation du sol.»

Article 9

A l'article 63 de la même ordonnance, les modifications suivantes sont apportées:

1° Les termes «aux articles 51, 52 et 53» sont remplacés par les termes «par les dispositions relatives à l'élabo-

Artikel 5

De artikelen 34 en 47 van dezelfde ordonnantie worden opgeheven.

Artikel 6

In artikel 36, eerste lid, 6° van dezelfde ordonnantie, worden de woorden «alsmede de opheffingen van hun ganse of gedeeltelijke perimenter» toegevoegd na het woord «wijzigingen».

Artikel 7

Artikel 59 van dezelfde ordonnantie wordt als volgt gewijzigd:

1° In het eerste lid worden de termen «volgens de regels bepaald in de artikelen 51, 52, 53, 53bis, 53ter, 54, 56, 57, 58, 58bis, 58ter en 58quater» opgeheven.

2° In het tweede lid worden de woorden «het opmaken» vervangen door de woorden «de uitwerking».

3° Artikel 59 wordt met de volgende leden aangevuld:

«Als de gemeenteraad echter een bijzonder bestemmingsplan wijzigt dat niet langer overeenstemt met het vigerende gewestelijke bestemmingsplan of het vigerende gemeentelijk ontwikkelingsplan, keurt hij definitief het ontwerpplan goed met toepassing van artikel 53bis, na afloop van het openbaar onderzoek betreffende het basisdossier, en zet hij de procedure verder overeenkomstig artikel 53ter.

Het ontwerp tot wijziging dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de Regering bevat als bijlage de gecoördineerde grafische en woordelijke voorschriften van het gehele gewijzigde plan.»

Artikel 8

In artikel 62 van dezelfde ordonnantie worden de woorden «de artikelen 51, 52, 53, 53bis, 53ter, 54, 56, 57, 58, 58bis, 58ter en 58quater» vervangen door de woorden «de bepalingen met betrekking tot de uitwerking of wijziging van bijzondere bestemmingsplannen.»

Artikel 9

In artikel 63 van dezelfde ordonnantie worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° De woorden «in de artikelen 51, 52 en 53» worden vervangen door de woorden «in de bepalingen inzake de

ration ou à la modification des plans particuliers d'affectation du sol».

2° Les termes «Ensuite, le Gouvernement adopte le dossier de base, éventuellement modifié suite aux réclamations et observations et aux avis.» sont abrogés.

3° L'alinéa 3 est abrogé.

Article 10

L'article 64 de la même ordonnance est abrogé.

Article 11

L'article 65*bis* de la même ordonnance est complété par les termes «pour l'ensemble ou une partie de son périmètre».

Article 12

Un article 65*sexies*, rédigé comme suit, est inséré dans la même ordonnance:

«Art. 65*sexies*. – § 1er. – Le conseil communal peut, soit d'initiative, soit à la demande du Gouvernement formulée par arrêté motivé, décider de constater les abrogations implicites des dispositions littérales et graphiques d'un plan particulier d'affectation du sol en raison de leur non-conformité au plan régional d'affectation du sol.

En cas d'abrogation partielle, la décision du conseil communal, est accompagnée d'une version coordonnée des prescriptions graphiques et littérales du plan.

Le Gouvernement accorde son approbation dans les trois mois de la réception de la décision motivée. A défaut de notification de la décision du Gouvernement dans ce délai, l'approbation est réputée accordée.

L'arrêté du Gouvernement approuvant la décision du Conseil communal ou, selon le cas, l'avis du Gouvernement constatant que l'approbation de la décision du Conseil communal est réputée approuvée sont publiés par extrait au *Moniteur belge*.

§ 2. – Lorsque la procédure de constatation des abrogations a été initiée à la demande du Gouvernement pour les motifs visés au paragraphe 1er et que le Conseil communal a rejeté la demande du Gouvernement ou n'y a pas répondu

uitwerking of wijziging van bijzondere bestemmingsplannen».

2° De woorden «Nadien stelt de Regering het basisdossier vast dat naar aanleiding van de bezwaren, de opmerkingen en de adviezen eventueel werd gewijzigd» vervallen.

3° Het derde lid wordt opgeheven.

Artikel 10

Artikel 64 van dezelfde ordonnantie wordt opgeheven.

Artikel 11

Artikel 65*bis* van dezelfde ordonnantie wordt met de volgende woorden aangevuld «geheel of gedeelte van de perimeter van» tussen de woorden «artikel 55» en de woorden «een bijzonder bestemmingsplan opheffen».

Artikel 12

Een artikel 65*sexies*, luidend als volgt, wordt in dezelfde ordonnantie ingevoegd:

«Art. 65*sexies* – § 1. – De gemeenteraad kan uit eigen beweging of op verzoek van de Regering, geformuleerd in een met redenen omkleed besluit, beslissen de impliciete opheffingen vast te stellen van de woordelijke en grafische bepalingen van een bijzonder bestemmingsplan indien die niet in overeenstemming zijn met het gewestelijk bestemmingsplan.

In geval van gedeeltelijke opheffing wordt het besluit van de gemeenteraad vergezeld van een gecoördineerde versie van de grafische en woordelijke voorschriften van het plan.

De Regering verleent haar goedkeuring binnen drie maanden na de ontvangst van het met redenen omklede besluit. Bij gebrek aan kennisgeving van de beslissing van de Regering binnen deze termijn, wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

Het besluit van de Regering tot goedkeuring van de beslissing van de gemeenteraad of, naargelang het geval, het advies van de Regering vaststellende dat de goedkeuring van de beslissing van de gemeenteraad geacht wordt te zijn goedgekeurd, worden bij uittreksel bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

§ 2. – Indien de procedure tot vaststelling van de opheffingen werd ingesteld op verzoek van de Regering om de in paragraaf 1 bedoelde redenen en indien de gemeenteraad de aanvraag van de Regering heeft verworpen of er niet op

dans le délai qui lui était imparti, le Gouvernement peut se substituer à lui.

En cas d'abrogation partielle, l'arrêté du Gouvernement est accompagné d'une version coordonnée des prescriptions graphiques et littérales du plan.

Il est publié par extrait au *Moniteur belge*.

Article 13

Un article 65septies, rédigé comme suit, est inséré dans la même ordonnance:

«Art. 65septies. – § 1er. – Lorsque l'abrogation d'un plan particulier d'affectation du sol, pour l'ensemble ou une partie de son périmètre, a été planifiée par un plan communal de développement, le conseil communal adopte la décision d'abrogation dans les six mois de l'entrée en vigueur du plan communal de développement.

Le Gouvernement accorde son approbation dans les trois mois de la réception de la décision. A défaut de notification de la décision du Gouvernement dans ce délai, l'approbation est réputée accordée.

L'arrêté du Gouvernement approuvant la décision du conseil communal ou, selon le cas, l'avis du Gouvernement constatant que l'approbation de la décision du conseil communal est réputée approuvée sont publiés par extrait au *Moniteur belge*.

L'arrêté du Gouvernement ou, selon le cas, la décision du Conseil communal entrent en vigueur dans le délai fixé par le Gouvernement ou, à défaut, 15 jours après sa publication au *Moniteur belge*.

§ 2. – Lorsque le conseil communal n'a pas adopté la décision d'abrogation dans les six mois de l'entrée en vigueur du plan communal de développement, le Gouvernement peut se substituer à lui et procéder directement à l'abrogation.

L'arrêté du Gouvernement est publié par extrait au *Moniteur belge*. Il entre en vigueur dans le délai fixé par le Gouvernement, ou à défaut 15 jours après sa publication au *Moniteur belge*.».

Article 14

L'article 117 de la même ordonnance est complété par l'alinéa suivant:

heeft geantwoord binnen de gestelde termijn, kan de Regering in de plaats van de gemeenteraad treden.

In geval van gedeeltelijke opheffing wordt het besluit van de Regering vergezeld van een gecoördineerde versie van de grafische en woordelijke voorschriften van het plan.

Uittreksel ervan wordt bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Artikel 13

Een artikel 65septies, luidend als volgt, wordt in dezelfde ordonnantie ingevoegd:

«Art. 65septies. – § 1. – Als de opheffing van een bijzonder bestemmingsplan voor de volledige perimeter of een deel ervan werd gepland door een gemeentelijk ontwikkelingsplan, dan keurt de gemeenteraad de opheffing goed binnen zes maanden na het in werking treden van het gemeentelijk ontwikkelingsplan.

De Regering verleent haar goedkeuring binnen drie maanden na ontvangst van de beslissing. Bij gebreke van kennisgeving van de beslissing van de Regering binnen deze termijn wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

Het besluit van de Regering tot goedkeuring van de beslissing van de gemeenteraad of, naar gelang van het geval, het bericht van de Regering dat vaststelt dat de goedkeuring van de beslissing van de gemeenteraad geacht wordt te zijn goedgekeurd, worden in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

Het besluit van de Regering of, naar gelang van het geval, de beslissing van de gemeenteraad treedt in werking binnen de termijn vastgesteld door de Regering, of bij gebrek daaraan, 15 dagen na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

§ 2. – Als de gemeenteraad de beslissing tot opheffing niet heeft goedgekeurd binnen zes maanden na het in werking treden van het gemeentelijk ontwikkelingsplan, kan de Regering zich in de plaats van de gemeenteraad stellen en rechtstreeks overgaan tot opheffing.

Uittreksel van het besluit van de Regering wordt bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*. Het treedt in werking binnen de termijn vastgesteld door de Regering of bij gebreke daaraan binnen 15 dagen na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.».

Artikel 14

Artikel 117 van dezelfde ordonnantie wordt aangevuld met het volgende lid:

«Les actes et travaux dispensés de l'avis du fonctionnaire délégué sont aussi dispensés des mesures particulières de publicité visées à l'article 112 et de l'avis de la commission de concertation visé à l'article 114».

Article 15

L'article 120 de la même ordonnance est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 120. – § 1er. – Le permis délivré en application de l'article 116 est exécutoire si, dans les vingt jours à compter de sa notification, le fonctionnaire délégué n'a pas notifié au demandeur une décision motivée suspendant le permis.

Le délai visé à l'alinéa 1er prend cours à compter de la date de la levée de la suspension visée à l'article 87, § 2.

Le permis doit reproduire le texte de l'alinéa premier.

§ 2. – Le permis délivré en application de l'article 118 est exécutoire si, dans les trente jours à compter de sa notification, le fonctionnaire délégué n'a pas notifié au demandeur une décision motivée suspendant le permis.

Le délai visé à l'alinéa 1er prend cours à compter de la date de la levée de la suspension visée à l'article 87, § 2.

Le permis doit reproduire le texte de l'alinéa premier.»

Article 16

A l'alinéa 4 de l'article 125 de la même ordonnance, le terme «vingt» est remplacé par le terme «trente».

Article 17

L'article 204 de la même ordonnance, dont le texte actuel devient le § 1er, est complétée par un § 2, libellé comme suit:

« § 2. – Par dérogation aux articles 26 et 28, le Gouvernement peut adopter le premier plan régional d'affectation du sol sans avoir préalablement déterminé les abrogations implicites affectant les plans d'affectation du sol existants. En ce qui concerne les plans d'affectation du sol, la situation existante de droit requise par l'article 26, alinéa 2, 1°,

«De werken en de handelingen die ontheven zijn van het advies van een gemachtigde ambtenaar worden ook ontheven van de bijzondere maatregelen tot openbaarmaking bedoeld onder artikel 112 en van het advies van de overlegcommissie bedoeld in artikel 114».

Artikel 15

Artikel 120 van dezelfde ordonnantie wordt vervangen door het volgende voorschrift:

«Art. 120. – § 1. – Van de met toepassing van artikel 116 afgegeven vergunning mag gebruik worden gemaakt indien de gemachtigde ambtenaar binnen twintig dagen te rekenen vanaf de kennisgeving ervan, geen met reden omklede beslissing tot schorsing van de vergunning ter kennis van de aanvrager heeft gebracht.

De in het eerste lid bedoelde termijn begint te lopen op de dag waarop de schorsing bedoeld in artikel 87, § 2 opgeheven wordt.

De tekst van het eerste lid moet in de vergunning worden opgenomen.

§ 2. – Van de met toepassing van artikel 118 afgegeven vergunning mag gebruik worden gemaakt indien de gemachtigde ambtenaar binnen dertig dagen te rekenen vanaf de kennisgeving ervan, geen met reden omklede beslissing tot schorsing van de vergunning ter kennis van de aanvrager heeft gebracht.

De in het eerste lid bedoelde termijn begint te lopen op de dag waarop de schorsing bedoeld in artikel 87, § 2 opgeheven wordt.

De tekst van het eerste lid moet in de vergunning worden opgenomen.»

Artikel 16

In artikel 125, vierde lid van dezelfde ordonnantie wordt de term «twintig» vervangen door de term «dertig».

Artikel 17

Artikel 204 van dezelfde ordonnantie, waarvan de bestaande tekst § 1 wordt, krijgt een § 2 toegevoegd, opgesteld als volgt:

« § 2. – Bij afwijking van de artikelen 26 en 28 kan de Regering het eerste gewestelijk bestemmingsplan goedkeuren zonder vooraf de impliciete opheffingen die uitwerking hebben op de bestaande bestemmingsplannen te hebben bepaald. Wat de bestemmingsplannen betreft, kan de bestaande rechtstoestand vereist door artikel 26, tweede

peut être limitée à l'indication cartographique du périmètre des plans particuliers d'affectation du sol qui n'ont pas été explicitement abrogés».

Article 18

L'article 205 de la même ordonnance est complété par un paragraphe 4 libellé comme suit:

«§ 4. – Les dispositions des plans particuliers d'affectation du sol implicitement abrogées en raison de leur défaut de conformité au plan de secteur de l'Agglomération bruxelloise ou aux dispositions réglementaires du premier plan régional de développement adoptés après leur entrée en vigueur recouvrent leurs effets initiaux dans la mesure de leur conformité au premier plan régional d'affectation du sol, à moins qu'elles aient été entre-temps modifiées ou explicitement abrogées.»

Article 19

La présente ordonnance entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*, à l'exception de son article 17 qui entre en vigueur le 30 août 1999.

lid, 1° worden beperkt tot de cartografische aanduiding van de perimeter van de bijzondere bestemmingsplannen die niet expliciet werden opgeheven».

Artikel 18

Aan artikel 205 van dezelfde ordonnantie wordt een paragraaf 4 toegevoegd, opgesteld als volgt:

«§ 4. – De bepalingen van de bijzondere bestemmingsplannen die impliciet werden opgeheven omdat zij niet overeenstemden met het gewestplan van de Brusselse Agglomeratie of met de verordenende bepalingen van het eerste gewestelijk ontwikkelingsplan die werden goedgekeurd nadat die bepalingen van kracht werden, krijgen hun aanvankelijke uitwerking terug in de mate waarin zij overeenstemmen met het eerste gewestelijk bestemmingsplan, tenzij zij intussen werden gewijzigd of uitdrukkelijk werden opgeheven.»

Artikel 19

Deze ordonnantie treedt in werking de dag dat zij in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt, met uitzondering van artikel 17 dat op 30 augustus 1999 in werking treedt.

ANNEXE

AMENDEMENTS

N° 1 de M. Yaron Pesztat (F)

Article 3

Ces termes “précise en le complétant” sont remplacés par “traduit en termes réglementaires d’affectation du sol les objectifs et les priorités de développement du PRD”.

JUSTIFICATION

La modification remet en question la hiérarchie des plans et rend impossible l’examen de la conformité du PRAS par rapport du PRD qui se réduit à une “inspiration”, soit un terme non juridique et beaucoup trop polysémique, qui ouvre la porte à toutes les interprétations.

L’amendement que nous proposons garantit quant à lui que le PRAS s’inscrira bien dans les objectifs et priorités du PRD.

Yaron PESZTAT (F)

N° 2 de M. Benoît Cerexhe (F)

Article 3

Remplacer les termes “précise en les complétant” par “trouve le fondement de ses prescriptions dans le respect des indications et orientations du”.

JUSTIFICATION

Il y a lieu de maintenir un lien étroit entre le PRAS et le PRD sous peine de réduire ce dernier à une simple déclaration d’intention ou de politique générale.

Benoît CEREXHE (F)

N° 3 de MM. Marc Cools (F), Sven Gatz (N), Mmes Isabelle Molenberg (F) et Michèle Carthé (F)

Article 3

Remplacer le 1° par:

“A l’alinéa 1er, les termes “précise en le complétant le plan régional de développement” par les mots “s’inscrit dans les orientations du plan régional de développement en vigueur le jour de son adoption”.

JUSTIFICATION

Encore mieux préciser le lien entre le PRD et le PRAS.

Marc COOLS (F)
Sven GATZ (N)
Isabelle MOLENBERG (F)
Michèle CARTHE (F)

BIJLAGE

AMENDEMENTEN

Nr. 1 van de heer Yaron Pesztat (F)

Artikel 3

De woorden ‘preciseert door het aan te vullen’ te vervangen door de woorden ‘zet de doelstellingen en de ontwikkelingsprioriteiten van het GewOP om in verordenende bestemmingsbepalingen’.

VERANTWOORDING

De wijziging doet afbreuk aan de hiërarchie van de plannen en maakt het onmogelijk na te gaan of het GBP in overeenstemming is met het GewOP. Dit laatste wordt enkel nog een inspiratiebron, een niet-juridisch begrip waarover gediscussieerd kan worden en dat tot alle mogelijke interpretaties kan leiden.

Het amendement dat wij voorstellen strekt ertoe het GBP in overeenstemming te brengen met de doelstellingen en de prioriteiten van het GewOP.

Nr. 2 van de heer Benoît Cerexhe

Artikel 3

De woorden ‘preciseert door het aan te vullen’ te vervangen door de woorden ‘vindt zijn grondslag in de aanwijzigingen en de richtsnoeren van...’

VERANTWOORDING

Er moet een nauwe band blijven tussen het GBP en het GewOP, zoniet wordt dit laatste plan niet meer dan een intentieverklaring of een verklaring inzake algemeen beleid.

Nr. 3 van de heren Sven Gatz, Marc Cools, mevr. Isabelle Molenberg en mevr. Michèle Carthé

Artikel 3

Het 1° vervangen door:

“In het eerste lid de woorden “geeft een nadere omschrijving van het gewestelijk ontwikkelingsplan en vult dit aan” te vervangen door de woorden “gaat uit van de richtsnoeren van het gewestelijk ontwikkelingsplan dat van kracht is op de dag dat het wordt goedgekeurd”.

VERANTWOORDING

De band tussen het GBP en het GewOP nader vaststellen.

